

Bürös község Önkormányzat
Polgármesterétől
7973 Bürös, Alsó utca 32.

MEGHÍVÓ

*Bürös község Önkormányzat Képviselő-testületének
2016. február 8. napján 18.00 órakor tartandó testületi ülésére*

Az ülés helye: Községháza
7973 Bürös, Alsó utca 32.

Javasolt napirendi pontok:

1.) Határozati javaslat Környezetvédelmi Program elfogadásáról

Előadó: Kolat Irén polgármester

2.) Határozati javaslat kormányzati funkció valamint telephely törzskönyvi nyilvántartásba való felvételéről

Előadó: Kolat Irén polgármester

3.) Beszámoló

a., falugondnoki szolgálatról

Előadó: Kolat Irén polgármester

b., Szigetvári Kistérségi Ivóvízminőség-javító Önkormányzati Társulásról

Előadó: Kolat Irén polgármester

c., Kétújfalu és Térsége Óvodafenntartó Társulásról

Előadó: Kolat Irén polgármester

d., Kétújfalui Közös Önkormányzati Hivatal 2015. évi tevékenységéről

Előadó: Hajas Endre jegyző

4.) Határozati javaslat a Kétújfalui Közös Önkormányzati Hivatal és az önkormányzatok alapító okirat, együttműködési megállapodások vizsgálatáról, valamint a beszámoló vizsgálata, megalapozottsága, alátámasztása leltárral.

Előadó: Hajas Endre jegyző

5.) Határozati javaslat Kétújfalui Közös Önkormányzati Hivatal 2016. évi költségvetéséről

Előadó: Hajas Endre jegyző

6.) Határozati javaslat Védőnői Szolgálat Teklafalu 2016. évi költségvetéséről

Előadó: Kolat Irén polgármester

7.) Rendelet-tervezet Bűrüs község Önkormányzat Képviselő-testületének a helyi építési szabályzatáról szóló 6/2006.(IV.1.) önkormányzati rendeletének módosításáról

Előadó: Kolat Irén polgármester

8.) Egyebek

Bűrüs, 2016. február 1.

**Kolat Irén
polgármester**

1. napirendi pont

Határozati javaslat Környezetvédelmi Program elfogadásáról

Bürüs * Endrőc * Gyöngyösmellék * Kétújfalu * Kisdobsza * Szörény * Teklafalu * Várad * Zádor

Kétújfalui Közös Önkormányzati Hivatal
 Jegyzője
 7975 Kétújfalu
 József Attila u. 34.
 Tel./Fax.: (73) 342-003, 542-020

Email: kozoshivatal@kozoshivatal.hu
 Honlap: www.kozoshivatal.hu

Ügyfélfogadási rend Kétújfalui Közös Önkormányzati Hivatalnál: Hétfő, Szerda: 08.00-12.00 Kedd, Csütörtök: 13.00-16.00
 Ideiglenes jelleggel működő kirendeltségnél ügyfélfogadás rendje:
 Endrőc: Kedd – 09.00-11.00, Gyöngyösmellék, Teklafalu: Csütörtök – 09.00-11.00, Zádor: Kedd – 09.00-11.00

E L Ő T E R J E S Z T É S

Bürüs község Önkormányzat Képviselő-testületének 2016. február 8. napján 18.00 órákor tartandó testületi ülésére

Tárgy: *Határozati javaslat Környezetvédelmi Program elfogadásáról*

Tisztelt Képviselő-testület!

Bürüs község Önkormányzat Képviselő-testülete 2016. április 29. napján tartott testületi ülésén döntött a Kétújfalui Közös Önkormányzati Hivatalhoz tartozó településekkel közös környezetvédelmi programot készítéséről, úgy, hogy az előző környezetvédelmi programjuk kerüljön felülvizsgálatra, átdolgozásra.

Környezetvédelmi Program elkészítésére a SZA-MA TERV Tervező és Tanácsadó Kft-t bízták meg a testületek.

2015. júniusában elkészült Környezetvédelmi Programot a környezet védelmének általános szabályairól szóló többször módosított 1995. évi LIII. törvény 48.§ (3) bekezdése alapján megküldésre került:

- a szomszédos önkormányzatoknak tájékoztatásul,
- a Baranya Megyei Kormányhivatal Környezetvédelmi és Természetvédelmi Főosztályának véleményezésre,
- vízvédelmi vonatkozásban a Baranya Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóságnak szintén véleményezésre.

A már hivatkozott jogszabály 46.§ (2) bekezdése b. pontja alapján előzetes véleményezés céljából a Baranya Megyei Önkormányzatnak is megküldésre került a Környezetvédelmi Program.

A kapott vélemények a Környezetvédelmi Programba beépítésre kerültek, mely alapján a képviselő-testület részére elfogadásra javaslom az alábbiak szerint:

/2016.(..) Kt számú határozat:

Bürüs község Önkormányzat Képviselő-testülete a környezet védelmének általános szabályairól szóló többször módosított 1995. évi LIII. törvény 48/E.§ (5) bekezdésére tekintettel Bürüs, Endrőc, Gyöngyösmellék, Kétújfalu, Kisdobsza, Szörény, Teklafalu, Várad és Zádor települések Környezetvédelmi Programját elfogadja.

Határidő: azonnal

Felelős: Kolat Irén polgármester

Kétújfalu, 2016. január 29.

Hajas Endre
jegyző

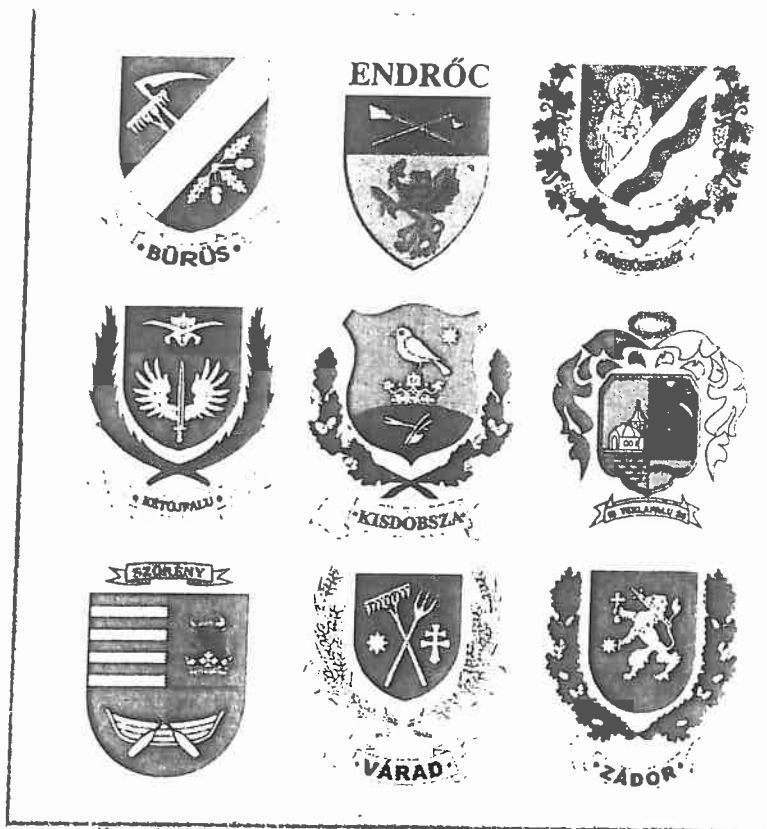
Bürös Endróc, Gyöngyösmellék, Kétújfalu,
Kisdobsza, Szörény, Teklafalu, Várad és Zádor
települések

02/1
0
✓

KÉTÚJFALUI KÖZÖS ÖNKORMÁNYZATI HIVATAL	
Érk: 2016. 01. 27.	
Sz/An: 157/2016	Mélt./M: BA'

KÖRNYEZETVÉDELMI PROGRAMJA

KÉTÚJFALUI KÖZÖS ÖNKORMÁNYZATI HIVATAL	
2016. 01. 27.	
Érkezeti szám:	208

Készült:
Összeállította:

Kétújfalui Közös Önkormányzati Hivatal megbízásából
SZA- MA TERV Kft.

Pécs, 2015. június

Bürüs Endrőc, Gyöngyösmellék, Kétújfalu, Kisdobsza, Szörény, Teklafalu, Várad és Zádor települések

KÖRNYEZETVÉDELMI PROGRAMJA

Készült: Kétújfalui Közös Önkormányzati Hivatal megbízásából
Összeállította: SZA- MA TERV Kft.

Felelős szakértő:

Szathmáry Magdolna

KB-T, SZKV-hu, le, vf, zr; /02-0169

Közreműködtek:

Hoffmann Henrik okl. vegyészmérnök

Hofferka Judit környezetmérnök

Kövéc- Varga Vera környezetmérnök

Pécs, 2015. június

I. Bevezetés

A környezet védelme, a természeti értékek megőrzése, napjainkra a társadalmi-gazdasági élet meghatározó részévé vált. Alapvető célként a meglévő környezeti értékek megóvása, a környezeti károk megelőzése fogalmazódik meg, de emellett lényeges feladat a környezetkárosító hatások korlátozása, illetve megszüntetése, valamint a kialakult környezeti károk felszámolása, a megfelelő környezeti állapot helyreállítása.

A környezet védelmének általános szabályairól szóló 1995. évi LIII. törvény (Ktv.) részletesen tartalmazza a helyi önkormányzatok környezetvédelmi feladatait és a tervszerű önkormányzati tevékenységet feltételként szabja a gazdasági erőforrások igénybevételéhez. A törvényben a helyi önkormányzatok környezetvédelmi feladatai között a környezetvédelmi programkészítés előírása is szerepel. Általánosságban elmondható hogy a települések önállóan nem rendelkeznek a szükséges anyagi erőforrásokkal a nagyobb lélegzetvételű beruházások önálló vállalásához és megvalósulni látszik az a gyakorlat, hogy a projektek kivitelezéséhez a települések összefogása szükséges. A környezetvédelmi törvény lehetőséget ad arra, hogy a települések nem csak önállóan, hanem közösen is elkészíthetik a környezetvédelmi programjukat.

A **Kétújfalui Közös Önkormányzati Hivatal** úgy határozott, hogy a települések között lévő funkcionális kapcsolatrendszer, a behatárolható területi egység, az egymással kialakított intenzív kapcsolat segítséget nyújthat az érintett települések számára is egy hatékonyabb környezetvédelmi program megvalósításához.

*A Környezetvédelmi Program elkészítésre Kétújfalui Közös Önkormányzati Hivatal a **SZA- MA Terv Kft.** (Telephely: Pécs, Irgalmasok u. 24.) kérte fel.*

1. A KÖRNYEZETVÉDELMI PROGRAM CÉLJA

A környezet védelmének általánosan megfogalmazott célja az ember és a környezet közötti harmonikus kapcsolat kialakítása, a környezet elemeinek és folyamatainak védelme, a fenntartható fejlődés környezeti feltételeinek biztosítása.

A program célja többek között, hogy elkészültével az önkormányzatai teljesítsék a Környezetvédelmi Törvényben előírt kötelezettséget, és ezzel egy szakmai alapokon nyugvó környezetpolitikát teremtsenek meg.

A környezetvédelmi program elkészítésekor elsődlegesen arra kell tekintettel lenni, hogy az szervesen illeszkedjen, és teljes mértékben harmonizáljon:

- a Nemzeti Környezetvédelmi Programban foglalt célokkal, feladatokkal és a települések rendezési terveivel,
- a regionális és megyei környezetvédelmi programmal,
- a vonatkozó terület- és településfejlesztési programokkal,
- a térségre, kistérségre vonatkozó már elkészült programokkal, irányelvekkel.

A környezetvédelem magában foglalja a károkat megelőző védelmet, az okozott károk megszüntetését, az emberi környezet fejlesztését, továbbá a természeti erőforrásokkal való ésszerű gazdálkodást.

A környezetvédelem az önkormányzatok, állami szervek, gazdálkodók és sok más szereplő együttműködését igényli. Az egyes környezetvédelmi ügyekben nagyon eltérő az önkormányzatok befolyása, hatásköre. Egyes hatótényezők – mint például a kommunális hulladékok – önkormányzati feladatkörbe tartoznak, másoknál, mint például a csatornázásnál, komoly szerepet játszanak az önkormányzatok. Egyes területeken, – mint például a veszélyes hulladékok kezelése, amely a környezetvédelmi hatóság és a gazdálkodók feladata – az önkormányzatok legfeljebb megfigyelők lehetnek.

A programpontokat megalapozó környezetállapot-értékelés szélesebb körű vizsgálaton alapul, elkészítése során meg kell vizsgálni a térség környezetállapotára ható legfontosabb tényezőket. A környezetállapotot tárgyaló hosszabb szakmai fejezetek a széles körű áttekintést szolgálják.

A kistérség, s benne a tárgyalt kilenc település környezeti problémáit nagy részben az ide kötődő hatótényezők okozzák (hulladék, szennyvíz, közlekedés). A feladatoknak ez

a jellege meghatározó egyrészt a célok kijelölésénél, másrészt a környezet megvédése érdekében feladat a települések életének szabályozása, fejlesztési irányának megadása. Ennek a feladatnak a teljesítésében települések számára a környezetvédelemben hatáskörrel rendelkező a megfelelő szabályozó rendszerrel, ellenőrzéssel, kiegészítik, segítik azt.

2. RENDELKEZÉSRE ÁLLÓ INFORMÁCIÓK, ISMERETEK

A települések környezeti problémái és azok jellege lényegében ismert. Ismertek a szakmai megoldási módok, lehetőségek is, így a térség környezeti állapotának, a problémák feltártságának és a megoldásainak ismerete jónak ítéltető.

A vizsgálatok és értékelések elvégzéséhez alapvetően az elkészült tervek, tanulmányok, koncepciók, valamint az érintett Önkormányzatok és a hatóságok, illetve az egyes közszolgáltatók adatai és információi nyújtottak háttérrel.

A rendelkezésre álló tervek, tanulmányok, előírások a következők:

- Baranya Megye Területrendezési Terve, 2007. és 2014
- Baranya Megye Közúti közlekedési infrastruktúra fejlesztése 2014
- Baranya Megyei Területfejlesztési Program, 2014
- Nemzeti Környezetvédelmi Program 2015-2020
- Több érintett település környezetvédelmi programja
- Mecsek-Dráva Szilárd Hulladékgazdálkodási Projekt
- Országos Hulladékgazdálkodási Terv
- NATURA 2000 irányelvei
- A településeken végzett kérdőíves felmérés eredményei
- Interneten hozzáférhető egyéb települési információk

A helyi specifikumokról, környezeti értékekről szóló információk ismertetése, a környezetvédelmi problémák taglalása, a települési önkormányzatok által rendelkezésre álló adatok alapján történt. A programkészítéshez felhasználásra kerültek a terepbejárások során szerzett tapasztalatok.

3. TARTALMI KERETEK

A környezetvédelmi programok általános tartalmi követelményeit az 1995. évi LIII. törvény (Ktv.) körvonalazza. A környezetvédelmi programnak tartalmaznia kell:

- a települési környezet tisztasága,
- a csapadékvíz-elvezetés,
- a kommunális szennyvízkezelés, -gyűjtés, -elvezetés, -tisztítás,
- kommunális hulladékkezelés,
- a lakossági és közszolgáltatási eredetű zaj-, rezgés- és légszennyezés elleni védelem,
- a helyi közlekedésszervezés,
- az ivóvízellátás,
- az energiagazdálkodás,
- a zöldterület-gazdálkodás,
- NATURA 2000 területekre vonatkozó irányelvek, ezek érvényesülése
- a feltételezhető rendkívüli környezetveszélyeztetés elhárításának és a környezetkárosodás csökkentésének településre vonatkozó feladatait és előírásait.

A környezetvédelmi programban megadott céloknak illeszkedni kell a Baranya Megyei Területfejlesztési, Területrendezési Tervek, Konceptiók által meghatározott célkitűzésekhez. A tervekkel összhangban kell kialakítani, a jelen környezetvédelmi programban tárgyalt kilenc település egyedi környezet és természetvédelem célkitűzéseit.

II. Kétújfalu, Bürös Endróc, Gyöngyösmellék, Kisdobsza, Szörény, Teklafalu, Várad és Zádor

Települési Környezetvédelmi Programja

1. AZ ÉRINTETT TERÜLET BEMUTATÁSA, ÁLLAPOTÉRTÉKELÉS

A vizsgált települések Baranya megye területén, a Szigetvári járásban helyezkednek el. A program által érintett települések a következők: Bürös, Endróc, Gyöngyösmellék, Kétújfalu, Kisdobsza, Szörény, Teklafalu, Várad és Zádor.

1.1. Helytörténet

Bürös

Bürös Baranya megye aprófalvai közé tartozik. Péctől kb. 50 km-re, a Szigetvári járásban, a 6-os számú főúttól délre elhelyezkedő zsáktelepülés. Egyetlen szomszédja Várad, ezen a településen keresztül vezet az út Bürösre. A település a Szigetvárt Kétújfalualal összekötő (és egyébként Dráva-fok felé vezető) útról ágazik le.

A település neve a gyaloghíd, palló jelentésű „bürü” szóból ered, amely a terület korabeli mocsaras, zombékos jellegére utal. Első említése 1479-ből származik, ekkor feltehetően Barcs várához tartozott. A hódoltság alatt is lakott terület volt, 1757-1860 között a Czinderi család birtoka.

Endróc

Az 5808 sz. mellékútról leágazó úton megközelíthető zsáktelepülés.

Endróc nevét az oklevelek viszonylag későn, csak 1479-ben említik, mint Barcshoz tartozó települést; ekkor nevét Edderewe formában írták. A török hódoltság alatt a falu elnéptelenedett. A községet, mint lakott helyet, csak 1846-ban említik újra az írásos adatok.

Az 1950-es megyerendezéssel a korábban Somogyi megyéhez tartozó települést a Szigetvári járás részeként Baranyához csatolták.

Gyöngyösmellék

A település a 6-os számú főúttól délre fekszik, a falu Szigetvárt Kétújfalualal összekötő (és egyébként Dráva-fok felé vezető) útról leágazó zsáktelepülés.

Gyöngyösmellék nevét 1536-ban említették először az oklevelek. A magyarok lakta falu a török időkben is folyamatosan lakott hely volt. 1760-tól délszláv lakosok érkeztek a településre, majd az 1800-as évek közepe után német családok is letelepedtek itt.

Az 1950-es megyerendezéssel a korábban Somogy megyéhez tartozó települést a Szigetvári járás részeként Baranyához csatolták.

A település nevét a Gyöngyös patak melletti elhelyezkedéséről kapta, a patak elnevezése pedig feltehetőleg a part menti fákon található fagyönggyel hozható kapcsolatba.

Kétújfalu

A település a Szigetvárt Drávafokkal összekötő út mentén fekszik, a 6-os főúttól délre. Szigetvárt elhagyva Hobolon keresztül vezet az út a település irányába.

A településen és környékén már az i. e. 4. században is éltek emberek. A kelták Osireat nevű törzse lakta. A honfoglalás korában Botond és Karász népei telepedtek meg itt. A 17. század végétől lakott hely, Magyarújfalu és Németújfalu településekből 1940-ben Nagyújfalu néven egyesült, majd 1942-ben Kétújfalura változtatta a nevét. Magyarújfalu lakói kezdetben magyarok voltak, majd 1770-től néhány német család is letelepedett. Németújfaluban 1799-ben Szulokról érkeztek német családok, ők alapították a települést. A községhez tartozik Szentmihálypuszta, amely a török hódoltság előtt önálló volt, 1770 után magyar és német béresek és zsellérek telepedtek le, majd az 1820-as években német üvegesek érkeztek. A 19. század közepén üvegipara elsorvadt.

1940-ben egyesült a két község. Nevében először nem volt megegyezés, először Szentgálosivárnak, majd Nagyújfalunak nevezték, s végül 1942-ben megkapta végleges nevét, a mai Kétújfalut. A településhez tartozott még Szentmihályfa puszta is. Az 1950-es megyerendezéssel a korábban Somogy megyéhez tartozó települést a Szigetvári járás részeként Baranyához csatolták.

Kisdobsza

Kisdobsza Baranya megye Nyugati határán, a Nyugati és a Keleti Gyöngyös patak által határolt területen fekszik.

A község eredete a XI. század végére, a XII. század elejére tehető. Hiteles adatok 1277-től vannak, de más iratok már 1237-től említik a települést.

A török hódoltság alatt sem pusztult el. A korai adatok szerint 32 házból 1715-ig 17 ház maradt meg.

1807-ben I. Ferenc király a Kegyes Tanítórendnek adományozta, ez volt a település utolsó földesura.

Kisdobsza legrégebbi története azonos Nagydobszáéval, amellyel táregyházat képezett. Önálló története 1859-től kezdődik. Ekkor alakult anyaegyházzá és az elkülönülés alkalmából a Kegyes Tanítórend 12 hold földet adományozott az egyháznak. Templomukat 1859-ben építették földjeik jövedelméből és közteherviselésből.

1861-ben létesítették iskoláját, ami 1950-ig önálló elemi iskolaként működött. A nagydobszai körzeti iskola indulásától – 1950-tól – már csak alsótagozatos iskolaként működött.

A község fejlődését elősegítette az 1868-ban megépített vasút, melynek kisdobszai állomásán egy mellékvágányú kitérővel jelentős áruforgalom bonyolódott. 1948-ban új utca nyílt a 6-os úttól északra.

Szörény

Szörény a kétújfalui körjegyzőségben található (akárcsak Zádor, Gyöngyösmellék, Várad, Bürüs), a 6-os számú főúttól délre. A jellemzően baranyai aprófalú Szigetvártól 15 km-re fekszik. A Kétújfaluból Somogy megye irányába vezető út mentén helyezkedik el, szomszédos települései Kétújfalu és Zádor. A település a Siklós-Barcs vasútvonal mentén fekszik, vasúti megállója van. A megyeszékhelytől való távolsága 45 km, szintén a Szigetvári járáshoz tartozik.

A településről az első fennmaradt írásos emlék 1396-ból származik. Ekkor Zeuren néven említi egy oklevél. Kezdetből magyar földművelő település földterületei a Batthyány család, később Biedermann Henrik kezében voltak. A II. világháború után német családok is beköltöztek.

Teklafalu

A község Szigetvártól dél-nyugatra helyezkedik el Drávafok és Kétújfalu között.

Teklafalu első telepesei németek voltak, rövidesen magyar telepések is érkeztek. A század végén nőtt a magyar lakosság arányszáma, de csak az I. világháború után került túlsúlyba. Teklafalu és környékén túlnyomó többségben római katolikus vallású emberek éltek. Mivel több, mint 150 évig a falunak nem volt sem temploma, sem plébániája, így a Kétújfalui Plébániához tartozott a település.

Teklafalu helyén az 1800-as évek elejéig egy Tiltvány nevű puszta állt.

Majd Teklafalu települést 1838-ban alapította és telepítette be Czindery László, aki fontosnak vélte a dohány termesztését s annak feldolgozását is, így sor került a Tiltvány puszta kibővítésére s szakembereket telepített a faluba. Az új házhelyek kialakításával új falut hozott létre, melyet feleségéről, Dóry Tekláról Teklafalunak nevezett el.

A sokáig csak földúttal rendelkező faluhoz 1929-re elkészült az első zúzottköves, úgynevezett makadámút is. A II. világháború után a német lakosok nagy részét kitelepítették a faluból. Helyükre később a csehszlovák-magyar lakosságcsere keretében Felvidékről magyar családok érkeztek. A 20. század elején Teklafalu Somogy vármegye Szigetvári járásához tartozott. Az 1910-es népszámláláskor 815 lakosa volt, ebből 542 magyar, 273 német volt. Az 1950-es megyerendezéssel a korábban Somogy megyéhez tartozó települést a Szigetvári járás részeként Baranyához csatolták.

Várad

Várad község Pécstől kb. 50 km-re, a Szigetvári járásban elhelyezkedő baranyai aprófalú. Ez a település is a kétújfalui körjegyzőséghez tartozik a 6-os számú főúttól délre, körjegyzőségi székhelyétől észak-keletre. A település a Szigetvárt Kétújfaluval

összekötő (és egyébként Drávafok felé vezető) útról ágazik le, de Váradról már csak a szomszédos, Bürüsre vezet az út. Vasúti megálló nincs.

A település első említése 1332-ből, egy pápai tizedjegyzékből való. A török hódoltság alatt elpusztult, a 18. században kezdett újra benépesülni református magyarokkal. A népmonda szerint neve onnan ered, hogy a letelepedő lakók a Kétújhely melletti Várhegyen várták meg egymást. Egy másik monda szerint a Vár völgyben egy basa lakott a török időkben, akihez a házasulandóknak egy hétre el kellett vinni menyasszonyukat. Természeti adottságai között kell megemlíteni azt a két forrást, amelyek vize a falu földművelésből élő lakóinak öntözővizet biztosított. A falu földesurai voltak a Czinderiek, a Wenckheimék, az Andrásyok.

Zádor

A község megközelítése 5809.számú Kétújfalú - Kastélyosdombó összekötő úton lehetséges.

A település nevét 1332-ben említette először oklevél Zadur néven. Ekkor a szigetvári főesperességhez tartozott. Szigetvártól délnyugatra, Kastélyosdombó és Szörény közt fekvő település. 1460 körül cseh husziták telepedtek meg a faluban. Zádor a török időkben sem néptelenedett el, mindvégig lakott maradt. Akkori birtokosai a Sáfrán és Csire családok templomát is megmentették, köveit - mint a környező falvakban tették - nem építették be a Szigetvári vár falaiba. A régi templom érdekessége, hogy úrasztala alatt pincerendszer bejárata bújik meg, amelyből alagút vezet. Az 1950-es megyerendezéssel a korábban Somogy megyéhez tartozó települést a Szigetvári járás részeként Baranyához csatolták. A 16. század végén Zádor János birtoka volt. A 18. században a Batthyány család birtoka lett. Zádor a 20. század elején Somogy vármegye Szigetvári járásához tartozott.

1.2. Települési és épített környezet

1.2.1. Településszerkezet

A kilenc település a Kétújfalui Közös Önkormányzati Hivatalhoz tartozik, melynek székhelye Kétújfalu.

Önkormányzati határozatokkal jóváhagyott településszerkezeti tervek rögzítik a településfejlesztési koncepciókban meghatározott fejlesztéseket, határozatok számai településeken a következők:

- Bürüs 6/2006. (IV.01.)
- Endróc 6/2005. (VIII.22.)
- Gyöngyösmellék 8/2008. (VII.31.)
- Kétújfalu 7/2006. (IV.01.)
- Kisdobsza 33. /2004. (VII.12)
- Teklafalu 5/2005. (VIII.22.)
- Várad 6/2006. (IV.01.)
- Zádor 7/2006.(IV.01.)

Szörény községnek nem készült településrendezési terve.

Bürüs a 6-os főúttól délre, Kétújfalutól keletre, az Ormánság szélén fekvő zsáktelepülés. Egyetlen szomszédja Várad, melyen keresztül vezet a faluba az út. A falu szélén húzódik a Bürüs- váradi árok. A falu kétutcás, az Alsó és a Felső utca.

Endróc megközelíthető a Szigetvárról a Sellyével és Harkánnyal összekötő főközlekedési útvonalról letérve, Kétújfalun át, a másfél kilométernyi bekötőúton.

A község egyutcás, az 58143 sz. bekötő útra települt.

Gyöngyösmellék Szigetvártól DNY-ra, Szörény és Hobol között fekvő zsáktelepülés. A település szerkezete az egymással azonos szöveget bezáró három fő utcája határozza meg. A település központi területe három út találkozásánál kialakult tér.

Kétújfalu a Szigetvárt Drávafokkal összekötő út mentén fekszik, a 6-os főúttól délre. Megközelíthető Szigetvárt elhagyva Hobolon keresztül. A település a Siklós- Barcs vasútvonal mentén fekszik, vasúti megálló van.

Kisdobsza a térség legnyugatibb települése, Somogy megyével határos. Megközelíthető Szigetvárról a 6-os számú főútról, illetve a Nagykanizsa–Gyékényes–Barcs–Pécs-vasútvonalon is elérhető, a vasúti megálló a falutól 2 km-re van.

A településszerkezet sajátossága, és értéke az a, története során kialakult, és máig szinte változatlan formában megőrzött, egyutcás, utifalu, ami később a főútvonal átértékelődése következtében a jelleg megtartásával un. Leágazó utifaluvá vált.

Szörény a 6-os számú főúttól délre, a Kétújfaluból Somogy megye irányába vezető út mentén fekszik, szomszédos települései Kétújfalu és Zádor. A település egy utcából áll, a falusias lakókörnyezet a meghatározó.

Teklafalu község Szigetvártól dél-nyugatra helyezkedik el Drávafok és Kétújfalu között. A település szerkezetére jellemző egyutcás szalagtelkes kialakítás. A beépítés mód az előkert nélküli illetve kis előkertes oldalhatáron álló fésűs vagy hajlított házas forma.

Várad település tipikus Baranyai aprófalvas, egyutcás település, a hosszú, szalagtelkek az egyetlen utcára merőleges állnak Kelet-Nyugati irányban. Az átmenő út Bürüsig megye illetve elágazik a temető irányában, Teklafalu felé. A településhez tartozik még Várad-Újpuszta is, szintén egyutcás település, jelenleg külterületi fekvésbe van sorolva. A két településrész egymástól légvonalban 1,7 km-re, közúton 2,8 km-re van egymástól, közöttük gyepes területekkel tarkított szántóföldek vannak. Mindkét településrész rendelkezik egy kis központi térrel, ahol játszótér, sportolásra alkalmas zöldterületet alakítottak ki.

Zádor A település belterületi szerkezetét tekintve fő meghatározó elem az 5809 j. összekötő út mely keleti irányban Szörénnyel, Zádorval, nyugati irányban Kastélyosdombóval biztosítja a kapcsolatot. A település további két utcája ennek az útnak meghosszabbítása. A település súlypontjában található a református templom a körülötte lévő parkkal, mely a 5809 j. út Észak déli irányú szakasza mentén telepített fákkal intenzív zöldfelületet alkot.

1.2.2. Építészeti értékek

A településekre egyaránt jellemző a falusias környezet, hagyományos, hosszházas elrendezésű falusi lakóháztípusokkal.

A helyi építési szabályzatok rögzíti a települések épített környezetével szemben támasztott követelményeit, amelynek többek között a települések hagyományos építészeti karakterének megőrzése is célja.

A szabályzatok mellékletében megtalálhatóak a helyi védelemre érdemes épületek.

A községekben a Polgármesteri Hivatal ill. a községháza látja el az igazgatási és művelődési funkciókat. A középületek állapota megfelelő.

Helyi védelemben részesült építmények a településeken:

Bürösön

- Ref. templom Alsó utca 40. Hrsz: 41/2
- Volt ref.parókia Alsó utca 2. Hrsz: 64
- volt iskolaépület Alsó utca 25. Hrsz: 46 továbbá helyi védettség alatt áll több lakóépület is.

Endróc

- népi lakóház Fő u. 56. Hrsz.: 1.
- népi lakóház Dózsa Gy. u. 28. Hrsz.: 229.
- lakóház Fő u. 1. Hrsz.: 95.
- istálló Fő u. 2. Hrsz.: 94.
- istálló Fő u. 3. Hrsz.: 92/1.
- istálló Fő u. 6. Hrsz.: 88.
- Dózsa György utca utcaképe

Gyöngyösmellék:

- Polgármesteri Hivatal Szabadság tér 3. Hrsz:90
- Ref. templom Szabadság tér Hrsz:152
- Római kat. templom Kossuth L. utca Hrsz:153
- Kaporai malom külterület Hrsz: 0103/3 továbbá helyi védettség alatt áll több lakóépület is.

Kétújfalu:

- volt vadászkastély épülete Arany J. u. Hrsz: 361/2
- Ref. templom és parókia Petőfi S. u. 47 Hrsz: 30 és 29
- Római kat. templom Zrínyi u. Hrsz: 182
- Világháborús emlékmű Zrínyi u. Hrsz: 182 továbbá helyi védettség alatt áll több lakóépület és magtár épület is.

Kisdobsza:

- Ref. templom Hrsz: 626 továbbá helyi védettség alatt áll több lakóépület is.

Teklafalu:

- Feszület Fő u. 75/1 Hrsz: 65/4
- Gazdasági épület Fő u. 29. Hrsz:119 továbbá helyi védettség alatt áll több lakóépület is.

Várad

- Volt lakóépület Fő utca 3. Hrsz: 28
- Lakóépület Fő utca 5. Hrsz: 30
- Lakóépület Fő utca 9. Hrsz:34

a település jellegzetes építészeti és településképi karakterének megőrzése érdekében több lakóépület részesül helyi védelemben.

Zádor:

- Róm. kat. templom Zádor, Kossuth utca 8. Hrsz: 59
 - volt ref. parókia Zádor, Hajnal utca 45. Hrsz: 184
 - Bakterház Zádor, külterület Hrsz: 083/4
- továbbá helyi védettség alatt áll több lakóépület is.

Országosan védett építmény

Református templom Zádor, Rákóczi utca Hrsz: 185

1.2.3. Települési környezet tisztasága

Az 1/1986. (II.21.) ÉVM-EüM együttes rendelet meghatározza a közterületek tisztántartásának főbb szabályait, melynek alapján a települései önkormányzatok saját köztisztasági rendeletet alkothatnak. A köztisztasági rendeletek célja a települések közigazgatási területén a köztisztaság fenntartása, a települési szilárd hulladékokra vonatkozó közszolgáltatás kötelező igénybevétele, és a feladatok, kötelezettségek és tilalmak rendezése a helyi sajátosságoknak megfelelően.

Köztisztasági rendelettel Teklafalu és Endróc községek rendelkeznek, ennek megalkotása a többi település esetében is szükséges.

A településeken a közterületek és a magánporták gondozottak, a köztisztasági helyzet megfelelő.

1.2.4. Zöldfelületek, zöldterület-gazdálkodás

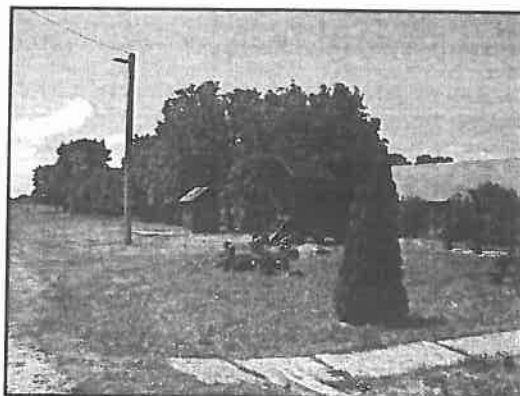
A zöldfelületeknek szerepe van az előnyös település- illetve utcakép kialakításában, továbbá szűrőhatásuk révén a légszennyezés és a zajterhelés csökkentéséhez is hozzájárulnak. A községek zöldfelületi rendszere hálózatos és szigetes jelleget mutat. A hálózat elemei a közterületi zöldsávok. Az utak mentén a lakosok jellemzően gyümölcsfákat, virágzó növényeket ültetnek. A szigetes jelleget a belterületeken található kisebb parkosított zöldfelület, játszótér adja. Itt a jellemzően telepített fafajok a fenyőfélék. A településeken a zöldterületek állapota megfelelő.

Ilyen zöldterületek a településeken például a következők:

- Templom környéki zöldövezet Bürüsön
- Fajjátszótér Váradon, Endrócön, Gyöngyösmelléken

Gyöngyösmellék játszótér

Várad játszótér

Endróc játszótér

1.3. Kommunális infrastruktúra

1.3.1. Ivóvízellátás

Az ivóvízellátás mindenhol megoldott, az ellátottság megegyezik Baranya megye és az ország mutatóival. A települések mindegyikén a közszolgáltató a Baranya- Víztársaság Zrt.

A Baranya megye halmozottan hátrányos helyzetű szigetvári járásában 25 település fogott össze annak érdekében, hogy a tiszta és egészséges ivóvíz legyen elérhető az itt élő lakosság számára. Ennek érdekében megalakult a Szigetvári Kistérség Ivóvízminőség-javító Önkormányzati Társulás, amely pályázatot nyújtott be a Környezet és Energia Operatív Program keretén belül meghirdetett ivóvízminőség-javítás tárgyú felhívásra (KEOP-7.1.3.0/09-2010-0013 azonosító számú pályázat), hogy megfelelő kezeléssel a térségben fennálló ivóvíz minőségi problémák megoldása lehetővé válhasson.

Jelenleg a társulás területén 7700 ember él és egészségre kockázatos minőségű vizet fogyaszt. (Az ammónium, nitrit, nitrát, arzén százalékos aránya meghaladja az EU által megengedett határértéket). Az ivóvíz minőségének javulása biztosítja az egészséges ivóvizet szigetvári kistérség 25 településén élők számára.

A program fizikai megvalósítása megtörtént, a víztisztító berendezések a helyükre kerültek, kiépült az új vezetékhálózat, a régi, elhasználódott vezetékek egyéb műtárgyak cseréje megtörtént, átmosatásra került a rendszer.

A vizsgált településeken az ivóvizet (kivéve Kisdobsza, itt Nagydobszán található közös vízműről látják el a lakosságot ivóvízzel) a kétújfalui 2 db rétegvízre telepített kutak biztosítják.

Az ivóvízminőség-javító program keretében a kétújfalui kutakhoz vas – mangánmentesítőt, tárolót és nyomásfokozó berendezéseket telepítettek. Az ivóvíz szolgáltatáshoz új szivattyú is beépítésre is került.

A korábban üzemelő Zádor-Szörényi közös vízműrendszer , mint szolgáltatás megszűnt, míg a Bürös-Várad közös vízműrendszer tartalékként üzemel tovább.

A jelenleg üzemelő és tartalék kutak, a beépített, ivóvízminőség javítása érdekében megtett intézkedések fontosabb adatai a következők:

Kétújfalu vízműrendszer

A vízműrendszer a 7037-1/2010-1865. iktató- és B. LVII/82-I. vizikönyvi számú vízjogi üzemeltetési engedély alapján üzemel. Az üzemelési engedély a következőket tartalmazza:

Feltárt vízkészlet nagysága:	606 m ³ /d
Vzellató mű mértékadó kapacitása:	400 m ³ /d a vízkezelő berendezés 22 órás üzeme alapján
vízkészlet típusa és minősége:	rétegvíz, II. osztályú
átlagosan:	159 m ³ /d

III. sz. fűrt kút:

- kataszteri száma:	B-8 (Kétújfalu)
- mélysége:	110,2 m
- létesítés éve:	1989.
- helyének EOY koordinátái:	x = 70,1ksz.: 8 y = 546,5 ksz.: 0
- csövezés adatai:	0,0 – 45,6 m Ø 324 mm acél 0,0 – 110,2 m NA 225/200 mm PVC
- szűrőzés:	59,0 – 72,5 m 74,0 – 78,0 m 82,0 – 85,0 m 95,5 – 102,0 m
- nyugalmi vízszint:	- 3,0 m
- üzemben kitermelhető max. vízm.:	110 l/p – 7,5 m-es leszívási szinten
- kútakna, kútfej kialakítás:	vasbeton akna szabványos szerelvényezéssel
- kútszivattyú:	Grundfos SP 8A-12 Q = 6,6 m ³ /h H = 55 m
- kút védőterülete:	20,0 x 20,0 m

IV. sz. fűrt kút:

- helye:	Kétújfalu 195 hrsz.
- kataszteri száma:	B-9
- mélysége:	760,0 m
- létesítés éve:	2006.
- helyének EOY koordinátái:	x = 70145,01 m y = 546702,18 m
- terepszint:	z = 106,650 mBf
- csövezés adatai:	0,0 – 45,0 m Ø 324/308 mm acél teljes hosszban palástcementezeve 0,0 – 76,0 m Ø 195/178 mm KM PVC
- szűrőzés:	58,0 – 72,0 m között 10/80-as réz szítaszövet
- nyugalmi vízszint:	-1,55 m
- üzemben kitermelhető max. vízm.:	240 l/p -5,0 m leszívási szinten
- kútakna, kútfej kialakítás:	vasbeton akna szabványos szerelvényezéssel
- kútszivattyú:	Grundfos SP 14A-10 Q = 12 m ³ /h H = 52 m
- kút védőterülete:	20,0 x 20,0 m

Tároló, nyomástartó, illetve –fokozó létesítmények:

Kétújfalu:

$V_h = 30 \text{ m}^3$ -es vasbeton tároló

Gyöngyösmellék:

AK 100-30/2 típusú, acélszerkezetű víztorony

- anyaga acél
- hasznos térfogat $V_h = 100 \text{ m}^3$
- legnagyobb üzemi vízszint: 138,50 m B.f.

Teklafalu-Vitézipusztá:

AK 100-30/2 típusú, acélszerkezetű víztorony

- anyaga acél
- hasznos térfogat $V_h = 100 \text{ m}^3$
- legnagyobb üzemi vízszint: 138,50 m B.f.
- Hálózati szivattyúk: Grundfos SP 16-8 1db
 $Q = 16 \text{ m}^3/\text{h}$
 $H = 55 \text{ m}$
EMU K62-1-9 1 db
 $Q = 12 \text{ m}^3/\text{h}$
 $H = 45 \text{ m}$

A Dél- dunántúli Vízügyi Hatóság 387-11/2014-11409. iktatószámú vízjogi létesítési engedélye alapján, a beépített, ivóvízminőség javítása érdekében megtett intézkedések fontosabb adatai a következők:

Vas-, mangánmentesítő berendezés

típusa: Vattenteknik FEMN-200
Átmérő: $D = 2000 \text{ mm}$
Kapacitás: $Q = 20 \text{ m}^3/\text{h}$
Szűrőközeg: 3 réteg támasztókavics
1 réteg katalitikus zöldhomok 0,4-0,8 mm
1 réteg hidroantracit 0,6-1,6 mm

Vegyszeradagoló vas- és mangán eltávolításhoz:

típusa: Grundfos DDC 6-10
kapacitása: $Q = 6,0 \text{ l/h}$
adagolt vegyszer: KMnO_4
tartály térfogata: $V = 60 \text{ l}$

Fertőtlenítés:

szivattyú típusa: Grundfos DDC 6-10
kapacitás: $Q = 6,0 \text{ l/h}$
adagolt vegyszer: NaOCl
tartály térfogat: $V = 60 \text{ l}$

Csurgalékvíz átemelő szivattyú:

típusa: Grundfos KP 250 A1 1+1 db
 $Q = 4,0 \text{ m}^3/\text{h}$ $H = 6,2 \text{ m}$

Tároló és nyomásfokozó berendezések:

Térszíni tározó:

anyaga:	vasbeton
befoglaló mérete:	3,6 x 7,0 x 2,6 m
térfogata:	V= 50 m ³
maximális vízszint:	h= 108,65 mBf

Nyomásfokozó szivattyú:

típusa:	Grundfos Hydro MPC3 CR 32-3 1+1 db
	Q= 27,7 m ³ / h H= 47,4 m

Szivattyú csere a III. IV kútban:

típusa:	Grundfos SP 30-3
	Q= 20,0 m ³ /h H = 28,2 m

A vízmű terület Kétújfaluban

Bürüs és Várad (tartalék) vízműrendszer

A vízműrendszer a H/2-31/2000-12 sz. határozattal módosított H/2-24/1999-12 iktató- és B. LXII/11 vizikönyvi számú vízjogi üzemeltetési engedély alapján üzemel.

A vízműrendszer vízbázisa Bürüs községben van, a vízbeszerzés a B-3 kataszteri számú kútból történik.

A víztermelő kút jellemző műszaki adatai:

Létesítés éve:	1995
Mélysége:	70,0 m
Nyugalmi vízszint:	-1,35 m
Üzemben kitermelhető vízmennyiség:	560 l/perc
Üzemi vízszint:	-13,1 m
Védőterülete:	20 x 20 m
Feltárt vízkészlet mennyisége:	288 m ³ /nap
Feltárt vízkészlet típusa és minősége:	rétegvíz, II. osztályú
Vízellátó mű mértékadó kapacitása:	88 m ³ /nap
Vízhasználat jellege:	közcélú
Engedélyezett vízkivétel:	30 m ³ /nap

A kitermelt rétegvízben határérték feletti a vas és mangán értéke, csak kezelést követően fogyasztható ivóvízként. Ezért a vízműrendszerben egy VITAQUA típusú vas-mangántalanító berendezéssel kezelik a kitermelt vizet. A tisztított vizet NaOCl-oldattal

történő fertőtlenítés után juttatják az 50 m³-es víztoronyba, majd a vízellátó hálózatba. Az üzemeltető a termelt és hálózatba juttatott ivóvíz fizikai, kémiai, bakteriológiai vizsgálatát rendszeresen ellenőrzi, illetve ellenőrizteti a 21/2002 (IV. 25.) KöViM rendeletben és a 201/2001 (X. 25.) Kormányrendeletben előírtaknak megfelelően.

ivóvíz-minőségi paraméter	Határérték
Összes keménység (nk°)	5 – 35
pH	6,5 – 9,5
Fajlagos elektromos vezetőképesség (mS/cm)	2500
Kémiai oxigénigény (permanganát index, KOIps) (mg/l O ₂)	5
Nátrium – koncentráció (mg/l)	200
Kalcium – koncentráció (mg/l)	-
Magnézium – koncentráció (mg/l)	-
Arzén – koncentráció (mg/l)	10
Ammónium – koncentráció (mg/l)	0,5
Nitrát – koncentráció (mg/l)	50
Nitrit – koncentráció (mg/l)	0,5
Klorid – koncentráció (mg/l)	250
Szulfát – koncentráció (mg/l)	250
Vas – koncentráció (mg/l)	0,2
Mangán – koncentráció (mg/l)	0,05
Alumínium – koncentráció (mg/l)	0,2

1.3.2. Kommunális szennyvízkezelés

A Kisdobsza kivételével a települések nem rendelkeznek szennyvízelvezető rendszerrel, egyelőre a települések terveiben nem szerepel a csatorna és tisztítórendszer kiépítése..

A keletkezett szennyvizet részben egyedi zárt tárolókban gyűjtik és szippantják, részben helyben elszikkasztják.

A folyékony települési hulladék elszállításáról közszolgáltatás keretében az önkormányzati tulajdonban lévő Endróc-Tekla Kft. (Fő utca 18.) gondoskodik. A begyűjtött kommunális szennyvizet elhelyezése az Endróc és Teklafalu községek közös tulajdonában lévő folyékony hulladékártalmatlanító telepen történik.

A tengelyen elszállított szennyvíz a településen keletkező összes mennyiségnek jelenleg mindössze kb. 10-20 %-a, ami egyértelműen jelzi, hogy a lakosságnak csak kis része gyűjti, majd szállíttatja el szabályosan a nem közművel összegyűjtött háztartási szennyvizet. Mind a kilenc településen, a lakosság általános véleménye az, hogy a megfelelően kiépített tároló kialakítása, a rendszeres szippantással együtt igen költséges, ezért nem tudják ezt a megoldást szélesebb körben alkalmazni. A fennmaradó mennyiség egyelőre a talajban elszivárog, elszikkad.

Az érintett települések a Nemzeti Települési Szennyvíz- elvezetési és tisztítási Megvalósítási Programról szóló 25/2002. (II. 27.) Korm. rendeletben meghatározott szennyvízelvezetési agglomerációkban nem szerepelnek, ezért központi támogatásra nem számíthatnak.

Az önkormányzatok saját forrásból és lakossági hozzájárulásból nem tudják finanszírozni a beruházást, új támogatási lehetőségeket várnak.

A települési szennyvízkezelésről szóló 91/271/EGK irányelv alapján nem kötelező, illetve nem szükséges közműves szennyvízelvezetést alkalmazni azokon a településeken, településrészekben, ahol ez nem jelent környezetvédelmi szempontból előnyt, vagy pedig a beruházási és üzemeltetési költségek túlzottan megemelkednének.

Arról, hogy egyedi szennyvízkezelés vagy csatornázás-szennyvíztisztítás megvalósítása a kitűzött cél, minden településen mérlegeléssel kell dönteni. Vizsgálni kell, hogy a helyi környezetvédelmi, gazdasági és társadalmi adottságok mellett, a jogszabályi előírások alapján melyik típusú szennyvízkezelési megoldás a célszerű, vagy a település teljes területén, vagy a település jellegétől függően, egyes településrészekben.

Az előzetes vizsgálatok, valamint a mérlegelés fő környezetvédelmi és gazdaságossági szempontjait a Nemzeti Települési Szennyvízelvezetési és -tisztítási Megvalósítási Programmal összefüggő szennyvízelvezetési agglomerációk lehatárolásáról szóló 25/2002. (II. 27.) Korm. rendelet, továbbá a környezetvédelmi jogszabályok tartalmazzák.

A jelen vizsgálat tárgyát képező kilenc település közül 2011 decemberében készült Települési Szennyvízkezelési Programban Kétújfalu község tervezett Szennyvízelvezetést és kezelést. A program szerint a térségben található községek nem terveznek csatornázást. Időközben Kétújfalu község is elvetette a csatornázás lehetőségét elsősorban gazdasági indokok alapján.

Mint az előzőekben ismertetésre került, a közcsatorna kiépítésének elvetése mellett a települések szennyvíz helyzetének megoldására az egyedi szennyvízkezelési létesítmények (építmények) kiépítése javasolt, amelyek a 1-25 lakosegyenértéknek (főnek) megfelelő települési szennyvíz tisztítását és/vagy végső elhelyezését, illetve átmeneti gyűjtését, tárolását szolgálják.

Ezek lehetnek:

- a.) **egyedi szennyvíz-elhelyezési kislétesítmények** (ilyen pl. az oldómedence és kavics- vagy homokszűrő, épített vizinövényes megoldások, ahol lehetővé válik a tisztított szennyvizek maradék tápanyag tartalmának hasznosítása a növényzet és a talaj élővilága számára, energia bevitel nélkül),
- b.) egyedi szennyvíztisztító **kisberendezések** (többségében előregyártott kisberendezések, ahol a szennyezőanyagok lebontása energiabevitel segítségével történik),

- c.) egyedi zárt **szennyvíztárolók** (zártan és vízzáróan kialakított medencék, amelyek a szennyvizek ártalommentes gyűjtésére, a szennyvízből keletkező települési folyékony hulladék időszakos tárolására szolgálnak).

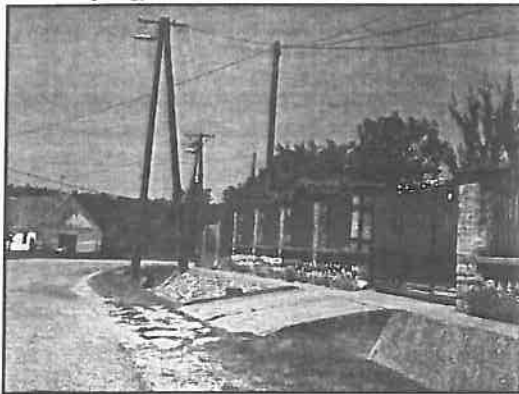
1.3.3. Csapadékvíz-elvezetés

A településeken a burkolt felületek hatására megnő a felszíni vízelvezetés hiánya, ezért a hatékony vízrendezés érdekében a jókarba helyezéseket a vízgyűjtő területektől a befogadóig összehangoltan kell megtenni. Az árkok rendszeres karbantartása az önkormányzatok feladatai közé tartozik, a külterületi részeken az illetékes víztársulásoknak kell a karbantartások elvégezni.

Bürös, Endróc, Gyöngyösmellék, Kétújfalu, Kisdobsza, Szörény, Telkafalu, Várad és Zádor településeken túlnyomórészt nyílt árkos csapadékvíz elvezető rendszerek találhatók, amelyek kis része burkolt.

Csapadékvíz elvezetés

Gyöngyösmelléken

Szörényben

Zádorban

Karbantartásukat a helyi önkormányzatok közmunkásokkal, idényjelleggel végzik, állapotuk megfelelő.

Az összegyűjtött csapadékvizek a települések környezetében lévő felszíni vízfolyásokat táplálják.

A kiépített csapadékvíz hálózat megfelelő, jól működő, a települések közül belvíz okozott problémát az elmúlt években egyedül Bürüs községben.

A csapadékvizek befogadója:

• Bürüs	Bürüs – árok,
• Várad	Váradai árok,
• Szörény	Tekeres- csatorna
• Gyöngyösmellék	Gyöngyös patak
• Kétújfalu	Galozsai- csatorna, Gyöngyösmelléki- árok
• Teklafalu	László-árok
• Endróc	Denci- árok és Endróc felső csatorna
• Kisdobsza	Kisdobszai- árok
• Zádor	Tekeresi- árok

1.3.4. Kommunális hulladékkezelés

Bürüs, Endróc, Gyöngyösmellék, Kétújfalu, Szörény, Telkafalu, Várad és Zádor települési szilárd hulladékainak begyűjtéséről és elszállításáról Dél- KOM Dél-Dunántúli Kommunális Szolgáltató Nonprofit Korlátolt Felelősségű Társaság gondoskodik. A begyűjtés kéthetente egy alkalommal történik, a hulladékot a Dél-KOM Kft. szigetvári hulladéklerakójában lerakással ártalmatlanítják.

A szemétszállítás díja a lakosságot nem terheli, azt az önkormányzat fizeti.

Kisdobsza településen a hulladékgazdálkodási közszolgáltatást a Kaposvári Városgazdálkodási Zrt. jogutódja, a Dél-Dunántúli Hulladékkezelő Nonprofit Kft. látja el. A begyűjtés két periódusban, nyáron heti egy alkalommal, télen kéthetente egyszer történik. A szemétszállítás díját az ingatlan tulajdonosok állják.

Szelektív hulladékgyűjtés:

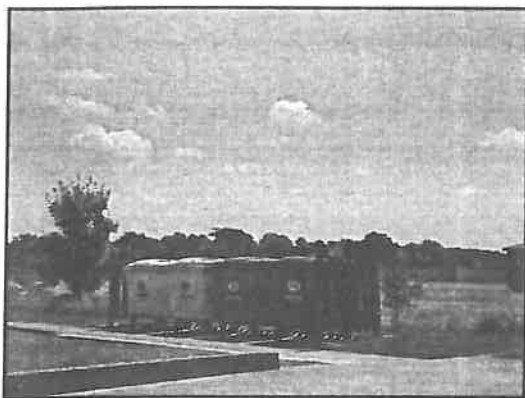
Mind a kilenc településen megoldott a szelektív hulladékgyűjtés.

A Mecsek- Dráva Hulladékgazdálkodási Programhoz csatlakozott Bürüs, Endróc, Gyöngyösmellék, Kétújfalu, Szörény, Telkafalu, Várad és Zádor, a Kaposmenti Hulladékgazdálkodási társulás tagja Kisdobsza település.

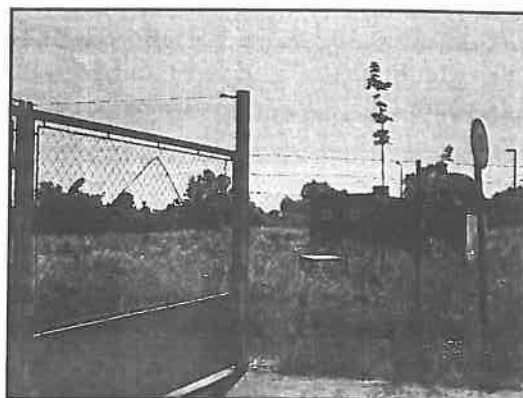
A településeken - Kétújfalut kivéve - 1 db szelektív gyűjtősziget található - Kétújfalu községben 2 db-, ahol 240 literes egyedi gyűjtő- edényeket helyeztek ki (gyűjtőszigetenként 4 db), amelyekben gyűjthető a papír, a műanyag, a fém és a kombinált csomagolóeszközök (hasznosítható hulladékok).

Kétújfaluban a szelektív gyűjtőpont mellett hulladékudvar is létesült, ahol a lakosságnál keletkező szelektíven gyűjthető hulladékok (papír, fém, műanyag, zöldhulladék stb.), a nagyméretű hulladékok (bútor, lom) háztartási készülékek és veszélyes hulladékok helyezhetők el a lakosság számára díjmentesen. Az itt keletkezett hulladékok a válogatóműbe kerülnek. A bejárás tanulsága szerint jelenleg a hulladékudvar nem üzemel, a kapuja zárva van, a terület erősen elgazosodott (lásd: fotó)

A Hulladékgazdálkodási Programok tervei között szerepel, hogy a mostani gyűjtőszigetes szelektív gyűjtést felváltaná a házhoz menő.

Szelektív gyűjtősziget Endrőcön

Hulladékudvar Kétújfaluban

1.3.5. Energiagazdálkodás, hálózati infrastruktúra

Az érintett települések **villamos energia** ellátottsága teljes. Az elektromos áram szolgáltatását az EON ZRt. végzi. A közvilágítás a legtöbb településen megfelelő. Alternatív energiát jelenleg egyik településen sem használnak. A térség kedvező adottságokkal rendelkezik a napenergia és a geotermikus energia területén.

Ma már országos viszonylatban meghatározó szerepet játszik háztartások, intézmények és üzemek fűtésében a **vezetékes gáz**. A programmal érintett települések gázvezeték hálózattal még egyik település sem rendelkezik. A gázfűtés kevesebb légszennyezőanyag kibocsátással jár, ezért a törekedni kell a gázellátó rendszer kiépítésére és az alternatív, megújuló energiaforrások hasznosítására.

A **telefon és internet hálózat** településeken kiépített, üzemeltetője a T-COM. Az internet hálózat fejlesztése szükséges Kétújfalu községben.

1.4. Regionális közlekedési kapcsolatok, úthálózat

A vizsgált települések Baranya megye NY-i részén, a Szigetvári járás területén találhatóak. Baranya megye 4429,60 km², ami az ország területének 4,8 %-a. A megye kilenc járásra bontható Komlói, Mohácsi, Pécsi, Pécsváradi, Sásdi, Sellyei, Siklósi,

Szentlőrinci, Szigetvári járás (2013. január 1-jétől az újjáalakuló járások vették át a kistérségek szerepét) .

A szigetvári járás területe 669 km², Baranya megyének 15,1 %-át foglalja magába. Határos a barcsi, a kaposvári, a pécsi, a sásdi és a sellyei járásokkal. Közvetlenül nem országhatár menti járás, de a legdélebben fekvő településtől légvonalban a horvát határ 7 km-re található.

A térségben az egyetlen városon, Szigetváron kívül 45 községet találunk, a települések 80%-a 500 fő alatti törpefalu. A falvak 24%-ában a lakosság száma a 200 főt sem éri el. A térségben mintegy 28 ezer ember él, közülük kb. 11 ezren Szigetváron, a fennmaradó népesség pedig a 45 apró- és törpefalu valamelyikén.

A szigetvári járás hátrányos helyzetének egyik fő összetevője, az aprófalvas településszerkezet, amely a térség problémáit jelentősen meghatározza. Ez okozhatja azt, hogy a térség hátrányos helyzetének egyéb összetevői is kialakulnak, fennmaradnak, felerősödnek.

A településekre jellemző a munkahelyek hiánya, a közlekedés okozta nehézségek és a munkahelyekhez, akár az oktatáshoz, akár az egyéb szolgáltatásokhoz való hozzáférés problémája. Jellemző a településekre a különböző intézmények és szolgáltatások, valamint az infrastruktúra hiánya is.

A szigetvári járás a megye 9 járása közül a legrosszabb helyzetű térségek közé tartozik. Hátrányos helyzete nemcsak a megyén, de a tágabb régióon belül is kitűnik. A megye ÉNY-i része, térszerkezeti formáit tekintve a sűrű textúrájú területek közé sorolható.

A térség településekkel, apró falvakkal sűrűn átszőtt, az egyes községek távolsága nagyon kicsi, alig néhány kilométer. A települések nagy száma és közelsége miatt a térség közúthálózata sűrű, az egyes településeket gyakran több útról is el lehet érni, de sok a zsáktelepülés is.

A települések Szigetvár vonzáskörzetébe tartoznak, a településeket a Pannon Volán Zrt. Szigetvárról indított járatai érintik.

Jelenleg Bürüs, Kisdobsza, Gyöngyösmellék, Zádor és Szörény községek egy, Teklafalu kettő, Kétújfalu, Endróc és Várad települések három megálló hellyel rendelkeznek.

Az Önkormányzatok véleménye szerint a településen megálló járatok sűrűsége nem megfelelő, a település tömegközlekedési eszközzel történő jó megközelítéséhez a tömegközlekedés fejlesztése, járatok sűrítése szükséges.

A települések többségéről elmondható, hogy az utak felújításra szoruló állapotban vannak, egyes szakaszokon az útszélesség sem megfelelő.

A települések környezetének úthálózata

Forrás: KIRA

1.5. Társadalmi, gazdasági viszonyok

1.5.1. Demográfiai folyamatok

A településeken élő népesség demográfiai jellemzői a lélekszám, nemek és életkorok szerinti összetétele, gazdasági viszonyait a lakások száma a település területének nagysága jellemzi.

A népesség számának változását a születések és halálozások egyenlege (természetes szaporodás/fogyás) és a külső vándorlások egyenlege határozza meg. A korösszetétel változásai az újonnan belépők (újszülöttek) számától és az életkoronként kilépők (korszerinti elhalálozások, be- és kivándorlások) számától függenek.

A vizsgált 9 település nagy részében- Kisdobsza és Kétújfalu kivételével ugyanúgy, mint a megyében, a népesség számának alakulása évek óta csökkenő tendenciát mutat.

Bürös

Időpont	Lakónépesség	Lakások száma	Területnagyság (hektár)
2014.01.01.	71	39	1 630
2013.01.01.	71	39	1 630
2012.01.01.	81	39	1 630
2011.10.01. (a népszámlálás időpontjában)	81	39	1 630
2010.01.01.	88	44	1 630
2009.01.01.	104	44	1 630

Forrás: KSH

A helység lakóinak nemzetiségi kötődése 2011-ben

magyar	96,1%
cigány (roma)	22,4%
horvát	1,3%

Forrás: KSH

Endrőc

Időpont	Lakónépesség	Lakások száma	Területnagyság (hektár)
2014.01.01.	360	132	1 133
2013.01.01.	366	132	1 133
2012.01.01.	367	132	1 133
2011.10.01. (a népszámlálás időpontjában)	375	132	1 133
2010.01.01.	377	130	1 133
2009.01.01.	384	130	1 133

Forrás: KSH

A helység lakóinak nemzetiségi kötődése 2011-ben

magyar	71,5%
cigány (roma)	7,9%
horvát	0,3%
ukrán	0,3%

Forrás: KSH

Gyöngyösmellék

Időpont	Lakónépesség	Lakások száma	Területnagyság (hektár)
2014.01.01.	290	99	1 002
2013.01.01.	302	99	1 002
2012.01.01.	298	99	1 002
2011.10.01. (a népszámlálás időpontjában)	298	99	1 002
2010.01.01.	289	108	1 002
2009.01.01.	290	108	1 002

Forrás: KSH

A helység lakóinak nemzetiségi kötődése 2011-ben

magyar	94,7%
cigány (roma)	32,6%

Forrás: KSH

Kétújfalu

Időpont	Lakónépesség	Lakások száma	Területnagyság (hektár)
2014.01.01.	703	262	1 630
2013.01.01.	711	262	1 630
2012.01.01.	714	262	1 630
2011.10.01. (a népszámlálás időpontjában)	710	262	1 630
2010.01.01.	667	254	1 630
2009.01.01.	680	254	1 630

Forrás: KSH

A helység lakóinak nemzetiségi kötődése 2011-ben

magyar	80,2%
cigány (roma)	7,5%
horvát	0,7%
német	0,8%
román	0,3%
szerb	0,1%
egyéb, nem hazai nemzetiség	0,4%

Forrás: KSH

Kisdobsza

Időpont	Lakónépesség	Lakások száma	Területnagyság (hektár)
2014.01.01.	70	33	441
2013.01.01.	66	33	441
2012.01.01.	64	33	441
2011.10.01. (a népszámlálás időpontjában)	60	33	441
2010.01.01.	67	33	441
2009.01.01.	61	33	441

Forrás: KSH

A helység lakóinak nemzetiségi kötődése 2011-ben

magyar	97,5%
cigány (roma)	2,0%
horvát	1,6%
német	0,4%

Forrás: KSH

Szörény

Időpont	Lakónépesség	Lakások száma	Területnagyság (hektár)
2014.01.01.	250	104	995
2013.01.01.	237	104	995
2012.01.01.	243	104	995
2011.10.01. (a népszámlálás időpontjában)	247	104	995
2010.01.01.	242	103	995
2009.01.01.	264	103	995

Forrás: KSH

A helység lakóinak nemzetiségi kötődése 2011-ben

magyar	100,0%
cigány (roma)	1,7%
horvát	3,3%
német	8,3%
egyéb, nem hazai nemzetiség	5,0%

Forrás: KSH

Teklafalu

Időpont	Lakónépeség	Lakások száma	Területnagyság (hektár)
2014.01.01.	290	133	1 676
2013.01.01.	289	133	1 676
2012.01.01.	293	133	1 676
2011.10.01. (a népszámlálás időpontjában)	298	133	1 676
2010.01.01.	343	134	1 676
2009.01.01.	351	134	1 676

Forrás: KSH

A helység lakóinak nemzetiségi kötődése 2011-ben

magyar	90,8%
cigány (roma)	15,9%
horvát	1,0%
német	9,9%

Forrás: KSH

Várad

Időpont	Lakónépeség	Lakások száma	Területnagyság (hektár)
2014.01.01.	115	48	793
2013.01.01.	116	47	793
2012.01.01.	107	47	793
2011.10.01. (a népszámlálás időpontjában)	109	47	793
2010.01.01.	117	48	793
2009.01.01.	110	48	793

Forrás: KSH

A helység lakóinak nemzetiségi kötődése 2011-ben

magyar	98,2%
cigány (roma)	18,0%
horvát	1,8%

Forrás: KSH

Zádor

Időpont	Lakónépeség	Lakások száma	Területnagyság (hektár)
2014.01.01.	318	136	1 522
2013.01.01.	327	136	1 522
2012.01.01.	318	136	1 522
2011.10.01. (a népszámlálás időpontjában)	315	136	1 522
2010.01.01.	345	147	1 522
2009.01.01.	355	147	1 522

Forrás: KSH

A helység lakóinak nemzetiségi kötődése 2011-ben

magyar	92,6%
cigány (roma)	17,7%
horvát	1,9%
német	1,3%
román	0,3%
egyéb, nem hazai nemzetiség	1,0%

Forrás: KSH

A településeken magas a munkanélküliség aránya, egyelőre nincs lehetőség a lakosság helyben foglalkoztatására, a foglalkoztatottak többsége Szigetváron tud munkát vállalni.

1.5.2. Oktatás, szociális ellátás

A vizsgált területen élők iskolai, óvodai ellátása Kétújfalun, Nagydobszán, Szigetváron és Pécsen történik. A háziorvosi és a gyógyszerügyi ellátást nyolc település esetében (Kisdobszához legközelebb Nagydobsza) Kétújfalun érhetik el a lakosok. A fogorvosi, gyermekorvosi és egyéb szakorvosi ellátás Szigetváron van legközelebb.

A lakosság alapellátását biztosító kereskedelmi egységek legközelebb Kétújfalun és Szigetváron találhatók. Az alapszintet meghaladó intézményi ellátást többségében Pécsen és Szigetváron veszik igénybe. Védőnői szolgálat Kétújfaluban és Nagydobszán működik.

Általánosságban megállapítható:

A lakosság egészségi állapotát számos kockázati tényező határozza meg. A rizikótényezők túlnyomó többsége elsősorban betegségekre hajlamosító, fenntartó ok (ún. másodlagos ok), és nem közvetlenül kiváltó tényező. Halmozódásuk azonban növelheti a betegségek kockázatát, előfordulási gyakoriságát.

Az egészségügy, ezen belül a közegészségügy az egyik legfontosabb, a környezettel, környezetterheléssel is összefüggő szakterület, amely számos tényező függvénye.

Az egészségi állapotot befolyásoló kockázati tényezők:

- Egyéni, endogén tényezők (veleszületett genetikai adottságok, szerzett tulajdonságok, életkor, nem).
- Életvitel (táplálkozási szokások, fizikai aktivitás, élvezeti szerek fogyasztása, szabadidő eltöltése).
- Lakókörnyezeti tényezők (természetes környezet közegeinek fizikai, kémiai, biológiai állapota, épített környezeti tényezők fizikai, kémiai, biológiai állapota, város-falu, ipar-mezőgazdaság, szolgáltatások).
- Munkakörnyezettel, munkavégzéssel kapcsolatos tényezők (fizikai - hő, zaj, rezgés, ionizáló és nem ionizáló sugárzás, kémiai - gáz, gőz, füst, aeroszol, por, rost, mikrobiológiai, pszichoszociális kóroki tényezők).
- Társadalmi, gazdasági (makro és mikro) környezeti tényezők (életvitelt meghatározó társadalmi gazdasági tényezők, szociális környezet - migráció, munkanélküliség, elszegényedés, globalizáció, stb.).
- Az egészségügyi és szociális ellátáshoz való hozzáférés (ellátás minősége, ellátás elérhetősége).

Hazánkban a fertőző megbetegedések mellett egyre hangsúlyosabb a nem fertőző betegségek megelőzése. A lakosság nem fertőző megbetegedéseinek monitorozására – a nemzetközi gyakorlat szerint – a halálloki elemzések alkalmasak, mivel jól kifejezik nem csak az egyént, de az egész társadalmat terhelő kockázati tényezőket is (ilyenek az egészségtelen életmód, a káros környezeti hatások, az egészségügyi ellátás zavarai, a társadalmi- gazdasági- szociális esélyegyenlőtlenségek). Ezek a tényezők az országon

belül jelentős különbséget mutatnak, amit jól tükröznek a halandósági adatok is.. A különböző hatások befolyásolhatók és megváltoztathatók , azonban hatásuk csak széleskörű, több tényező együttes változtatása, javítása vezethet eredményre.

A lakosságot közvetlenül veszélyeztető káros környezeti hatások közül kiemelendők a levegőbe kerülő légszennyező anyagok okozta (kültéri, beltéri) és a nem megfelelő minőségű ivóvíz fogyasztásából eredő betegségek.

Légszennyező anyagok egészségi állapotra gyakorolt hatása

Az egész évben jelenlévő légszennyezőanyag-terhelés – a főleg közlekedés eredetű nitrogén-dioxid és szén-monoxid, a fűtési eredetű szálló por, valamint az egyéb légszennyezők is, mint például a szénhidrogének, a kén-dioxid, a szálló porral együtt szennyező baktériumok, gombák, pollenek – komoly környezeti expozíciót jelentenek a lakosság számára. A légszennyező anyagok a légutakon át a szervezetbe jutva közvetlenül fejtik ki hatásukat, egyrészt a légzőszervekre hatva, másrészt a testnedvekben feloldódva. Felületi szennyeződést okozva bőrirritációt is kiválthatnak. Közvetett hatásuk révén az életfenntartáshoz szükséges UV-sugárzást kiszűrve járulnak hozzá a nagyvárosi klíma kialakulásához, mely kedvezőtlenül hat az ember pszichés állapotára is. A légszennyező anyagok idült (krónikus) hatásai mellett heveny (akut) hatások is regisztrálhatók, melyek az ún. szmog-helyzetek esetén fordulnak elő.

Belső lakókörnyezetünk levegőminősége

Lakások, iskolák, színházak, irodák ártalmas légszennyezőire az 1970-es években először jelentkező "legionárius betegség" irányította a figyelmet. A baktériumok, vírusok, gombák a belső légterek mikrobiológiai szennyezői. Zárt térben, tömegben összezsúfolódva felszaporodnak a légúti kórokozók.

A fertőző betegségeken kívül az allergiás megbetegedések jelentős részében is belső lakókörnyezetünkben találjuk a kiváltó okot. Zárt terek allergénjei elsősorban az állatszőrök, tollak, a poratkák és a penészgombák, de allergiát a fertőző megbetegedésért felelős mikrobiológiai légszennyezők bármelyike kiválthat.

A kémiai légszennyezők a vegyi anyagok széles körű felhasználásával belső környezetünkben is megjelentek, és a lakosság egészét tekintve a legjelentősebb környezeti problémává léptek elő. Belső légtérben koncentrációjuk általában alacsonyabb, mint ipari üzemekben, de magasabb, mint a kültéri levegőben. Koncentrációjuk általában elmarad attól a szinttől, hogy érzékszerveinkkel észlelni tudnánk, vagy azonnali rosszullétet okoznának, de hosszú évek alatt súlyos egészségkárosodáshoz vezethetnek.

Ivóvíz okozta betegségek

Az ivóvíz sok olyan anyagot tartalmaz, amelyre szüksége van az emberi szervezetnek. Ilyen anyagok a megfelelő mennyiségű fluor, jód, ásványi sók. Vannak olyan anyagok

azonban, amelyeknek csak minimális - egészségügyi határérték alatti - mennyiségben, vagy egyáltalán nem lehetnek jelen. Ilyenek pl. a szulfid, ammónium, arzén, nehézfémek, növényvédő szerek, stb. Betegséget okozhat még a különböző mikroorganizmusokkal terhelt ivóvíz fogyasztása. Az egyik legnagyobb jelentőséggel bíró ivóvízszennyező anyag a nitrát. Csecsemőkben okozza az ún. *kék betegséget (methaemoglobinaemia)*.

Ahol a lakásokban be van vezetve a vezetékes ivóvíz, ott a szolgáltató vízmű és az ÁNTSZ is rendszeresen vizsgálja az ivóvíz minőségét, a vízmű által szolgáltatott víz fogyasztása biztonságos. Probléma csak ott adódhat, ahol saját fűrt illetve ásott kút van, amelyet nem ellenőriznek rendszeresen. Amennyiben a kút nitrát-tartalma meghaladja az egészségügyi határértéket, nem alkalmas ivóvíz ellátásra.

A baktériumok, egyéb mikroorganizmusokkal együtt természetes és mesterséges úton juthatnak az ivóvízbe.

- **Természetes úton** a csapadék a talaj felső rétegével érintkezve kimossa a mikroorganizmusokat. A talaj szerkezetétől függően hosszabb-rövidebb idő alatt a mélybe szivárog és az első vízzáró réteget elérve, összegyűlik. Közben a talaj *öntisztuló képességének* hatására a mikroorganizmusok kiszűrődnek, megfelelő tápanyag hiányában elpusztulnak. Így az *első (védetlen) vízadó rétegből* (6-7 m mélységből) akár már bakteriológiai szempontból kifogástalan vizet hozhatunk a felszínre, bár ennek valószínűsége nagyon kicsi. A megfelelő minőségű víz csak vízzáró réteg alatti készletből *mélyfúrású kutakkal* érhető el. A vezetékes ivóvíz többnyire ilyen kutakból származik. A mélyfúrású kutak vize bakteriológiai szempontból kifogástalan, mivel abban a mélységben már kórokozó baktériumok nem élnek meg.
- A víz **mesterséges szennyezése** egyértelműen az *emberi tevékenység* eredménye. Ide sorolhatók a *szennyvízelhelyezés* különböző formái a felszíni vizekben, a fekália deponálása talajban, a szennyvíz kiengedése a talajba vagy használaton kívüli ásott kútba, továbbá ide tartoznak az állattartásból eredő szennyvizek, hulladékvizek, trágyatárolók is.

Ha az ivóvízként felhasznált felszín alatti és felszíni vizek szennyvízzel fertőződnek, és ez által az ivóvíz kórokozókkal szennyezett, annak súlyos egészségügyi következményei lehetnek. Ha többen fogyasztják ugyanazt a fertőzött vizet, vízjárványok jöhetnek létre.

A vezetékes víz esetén - a folyamatos ellenőrzés miatt nem, vagy csak ritkán fordulnak elő víz eredetű járványok. Így az ilyen ivóvizet fogyasztó lakosság nincs veszélyeztetve. Ahol nincs kiépítve a vízvezeték hálózat (ma már csak tanyákon, külterületen lehetséges) ott a lakosság gyakran az ásott kutak vizét fogyasztja, amely a talaj felsőbb rétegeiből származik, emiatt tartalmazhat fekáliás szennyezést (okokat lásd fent). Végleges megoldást a vezetékes vízellátás és az azzal párhuzamosan kiépített

szennyvízcsatorna-hálózat jelenthet. Ennek megvalósulását minden lehetséges eszközzel támogatni kell!

A környezeti tényezőkkel összefüggő betegségek nehezen azonosíthatók, mivel számos tényező együttes hatásának eredményeként alakulnak ki.

Talajszennyezés

A talajt szennyező anyagok hatásukat a levegő, a talajvíz, illetve közvetetten a táplálékláncon keresztül fejtik ki (növények, állatok). A szennyező anyagok közül kiemelésre érdemesek a különböző nehézfémek, a kőolaj származékok, az aromás szénhidrogén-származékok, a BTX vegyületek (benzol, toluol, xilol), a halogénezett bifenilek. Ezek nagy része rákkeltő és mutagén.

A településeken különös figyelmet kell fordítani:

- a felszíni vizek vízminőségének javítására
- a felszín alatti vizek minőségének megóvására (a települések ivóvízellátása sérülékeny vízbázisról történik),
- a pollenkoncentráció csökkentésére, a rendszeres parlagfű-mentesítésre,
- a települési szilárd és folyékony hulladék előírások szerinti elhelyezésére.

A program tárgyát képező települések lakosságán a környezet-egészségüggyel kapcsolatban célirányos vizsgálatokat nem végeztek, egyebekben a helyi adottságok a megyei átlagos adatoknak felelnek meg.

1.5.3. Gazdasági környezet

A településeken meghatározó gazdasági ág a mezőgazdaság, főként a növénytermesztés a jellemző, a háztáji állattartás egyre inkább a háttérbe szorul, egyre kevesebb sertést, baromfit nevelnek.

A települések közül **Szörényben** működik egy szárítóüzem, amely azonban zaj és levegővédelmi kockázati tényezőként értékelve sem jelent problémát.

Zádorban az Agromilk Kft. tehenészeti telepe található, **Kétújfalu és Szörény** között Baranya-Pig Kft. sertés telepet üzemeltet, mindeddig környezeti problémát nem okozott.

Valamennyi településre jellemző a környezet és természetvédelmi helyzetüket tekintve a nagy forgalmú utaktól való kellő távolság (Kisdobszát kivéve, ahol a 6-s főközlekedési út átmegegy) - ami eredményezi a tiszta levegőt, a nyugodt környezetet. Mindez alkalmassá teszi a településeket az egyre növekvő szabadidős tevékenységek iránti igény kielégítésére és teret nyithat a turizmus fellendülésének.

Jelenleg még a vizsgált településeken kevesen foglalkoznak falusi turizmussal, bár igény jelentkezik. A fejlesztés irányának meghatározásánál figyelembe veendő a szőlőtermesztés növelésének igénye, a borút programjaiban való aktív részvétellel.

1.6. Természetföldrajzi jellemzők

A települések természetföldrajzi szempontból a következő kistájakhoz tartoznak.

Az érintett kistájak	
Fekete-Víz síkja	Kétújfalu, Bürüs Endróc, Gyöngyösmellék, Szörény, Telkafalu, Várad és Zádor
Kelet-Belső-Somogy	Kisdobsza

1.6.1. Domborzati viszonyok

Fekete-Víz síkja

A kistáj 96 és 130 m közötti Bf-i magasságú, nagyjából teraszos, D-i részén fotóhomokkal fedett hordalékkúp-síkság. Az átlagos relatív relief 4 m/km². A felszín ÉNY-on alacsony fekvésű, enyhén tagolt síkság, DK-en pedig az enyhén hullámos síkság orográfiai domborzat-típusába sorolható. A magasabb orográfiai helyzetű, lösszel fedett NY-i résztől meredek lejtővel különül el az elhagyott drávai holtágakkal borított Fekete-víz síkja. A felszín változatosságát kisebb-nagyobb K-NY-i irányú futóhomok felhalmozódások fokozzák. Erősen belvízveszélyes terület. Amely a mezőgazdasági hasznosíthatóságot is erősen korlátozza.

Kelet-Belső-Somogy

A Nagyberek-Dráva-völgy valamint a Marcali-hát és Nyugat-Külső-Somogy között elhelyezkedő hordalékkúp síkság mintegy 80 km hosszú és 16-20 km széles. Átlagos tszf-i magassága 150-170 m. A Nagyberekhez közeli É-i részei (Marcali – Öreglak vonalában) alacsonyabbak (130-140 m), míg a Zselic szomszédságában a felszín 180-190 m-re emelkedik. A Dráva síkját kísérő, kb. 10 km széles sávban 120-140 m közé hanyatlik. Felszíne hasonló a nyugat-belső-somogyi hordalékkúp-síkságéhoz, a különbség inkább az egyéb ökológiai tényezőkben mutatkozik. Jellemzőek itt is a futóhomokformák. A futóhomokfelszíneket É illetve D felé fordult, viszonylag sűrű, de lapos völgyek tagolják. A relatív relief a terület legnagyobb részén 3-20 m/4 km² között váltakozik, a K-i illetve Ny-i szegély kivételével 4-8 km/4 km².

1.6.2. Földtani felépítés

Fekete-Víz síkja

Geológiailag a területet a vastag, főként folyóvízi pleisztocén rétegsor jellemzi, amelyre az Ormánság területén futóhomok, máshol pedig folyóvízi iszap, homok és infúziós lösz települt. Ez a Dráva-árok és a Drávamenti-síkság részmedencéinek utolsó jelentősebb süllyedésének időszaka, aminek következtében a korábban lösszel és futóhomokkal takart felszín (Ormánság) újra üledékgyűjtővé váltak. A késő glaciális időszakban az Ormánság magastéri helyzetbe került, és rajta újra kialakultak a futóhomokformák. Jelenleg a kistáj nyugati részét löszös jellegű üledékek fedik, a mélyebb fekvésű ártéri részek pedig holocén öntésanyagokkal borítottak.

A program által vizsgált terület hasznosítható nyersanyagai a folyóvízi homokok, illetve kisebb tőzeg- és lápelőfordulás jellemző.

Kelet-Belső-Somogy

A kistáj egymást keresztező ÉNy-DK-i és erre merőleges szerkezeti vonalak mentén különböző mértékben megsüllyedt és feltöltött medencék együttese. A zömében homok és agyagrétegből álló pannóniai üledéksor a Nagyberek D-i szélén, valamint Csokonyavisonta térségében 5-15 m-en, míg a köztes részeken és a Dráva-árok É-i szegélyén 20-100 m mélyen helyezkedik el a felszín alatt. Ennek megfelelő vastagságú a fedő hordalékkúp kavicsos-murvás folyóvízi homokanyaga.

A nagy területre kiterjedő futóhomok átlagosan 5-8 m vastag, de foltszerűen néhány magasabb bucka futóhomok rétegsora 10-12 m-t elér. Ugyanakkor nagyobb teraszszerű síkokat 1-2 m vastag lepelhomok takarók fednek. A buckasorok közötti vápákban, alluviális síkok mélyebb részein lápi mész, tőzeges-kotus rétegek, réti és lápi agyagok is előfordulnak. A pannóniai üledékekben 50-300 m között több rétegben tárolódó rétegvizek artézi kutakkal tárhatók fel.

1.6.3. Éghajlat

A kistáj mérsékelt meleg, mérsékelt nedves éghajlatú, szubatlanti jellegű. A napsütéses órák száma Ny-ról K felé nő, a Ny-i részeken évi 1950-2000 óra közötti, míg a K-i részeken 2000 óra/év fölött van. Az évi középhőmérséklet 10,0 °C. Az évi átlagos csapadék összege 710-740 mm. Leginkább É-i és D-i szél fúj, az átlagos szélesség 2,5 - 3,0 m/s.

1.6.4. Talaj jellemzők, területhasználatok

1.6.4.1. Talaj jellemzők

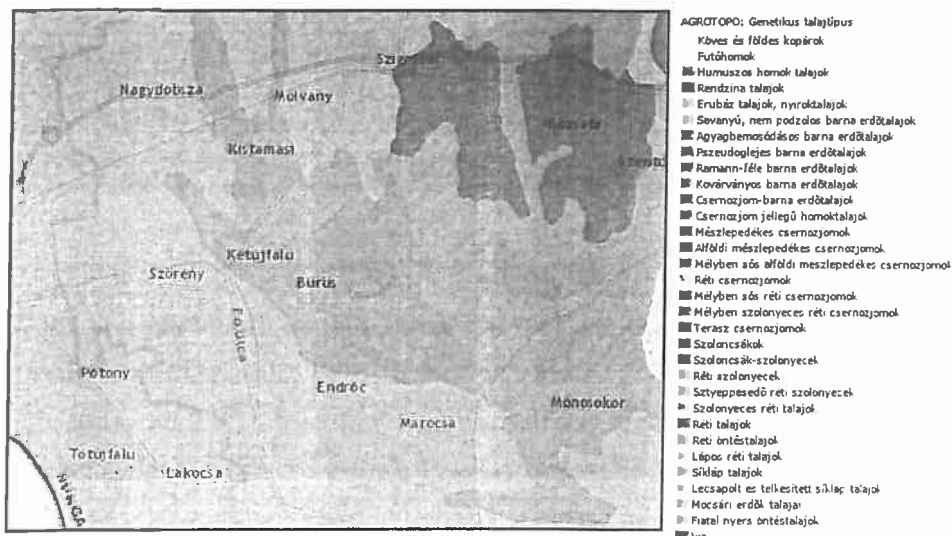
Fekete-Víz síkja

A kistáj, ahová nyolc település tartozik, löszfelszínein réti (33%) réti öntés (44%) erdő talajok (15%) és csernozjomok képződtek. Legnagyobb kiterjedésűek az agyagbemosódásos barna erdőtalajok. Mechanikai összetételük vályog. Vízgazdálkodásukat a közepes vízvezető és az erős víztartó képesség jellemzi. A Darány környéki löszön képződött agyagbemosódásos barna erdőtalajokat a Kákics és Teklafalu környéki barnaföldek sávja váltja föl. Ettől a sávtól a kistáj D-i határáig az alföldi mészlepedékes csernozjomok a jellemzők, melyek a kistáj legkedvezőbb termékenységu taljai. A kistáj réti talajának mintegy 60 %-át hasznosítják szántóföldként.

Kelet-Belső-Somoogy

Az É-D-i homokvonulatokon és löszös foltokon 81%-os területi részarányal agyagbemosódásos barna erdőtalajok, 10%-ban – löszös üledékeken – barnaföldek képződnek. A homok mechanikai összetételű, gyakran kovárványos agyagbemosódásos barna erdőtalajok mezőgazdasági szempontból gyenge termékenységuék, a VIII. talajminőségi kategóriába sorolhatók és zömmel erdővel borítottak. Ebbe a kistájba a települések közül Kisdobsza területe tartozik.

A löszös talajképző kőzetű változatok fizikai félesége többnyire vályog, víz- és tápanyag gazdálkodásuk és emiatt termékenységuük is kedvezőbb, a VI. talajminőségi kategóriába sorolhatók. Főként szántóterületek; enyhébb lejtőkön helyezkednek el.

Forrás: Agrotopo

1.6.4.2. Potenciális szennyezőforrások

Kiépített szennyvíz elevezető-kezelő rendszer Kisdobsza kivételével sehol sincs a programban vizsgált településeken. A falukban a közműpótlást jelentő zárt gyűjtők is kevés helyen épültek ki, többségében a lakosság a szennyvizet elszikkasztja. **Ez a megoldás potenciális veszélyt jelent a felszín alatti vizek minőségére.**

Ugyanígy **veszélyt jelenthet a elszíni és felszín alatti vizekre** egyaránt az intenzív szántóföldi műveléssel hasznosított területeken a **kemikáliák helytelen alkalmazása**, valamint állattartó telepek esetében a **nem megfelelő trágyakezelés**.

1.7. Ipari és mezőgazdasági környezethasználat

A településeken meghatározó gazdasági ág a mezőgazdaság, főként a növénytermesztés a jellemző, a háztáji állattartás egyre inkább a háttérbe szorul, egyre kevesebb sertést, baromfit nevelnek.

Szörényben működik egy szárítóüzem, Zádorban az Agromilk Kft. tehenészeti telepe található, Kétújfalu és Szörény között Baranya- Pig Kft. nagy létszámú sertés telepet üzemeltet.

Kétújfalu határában egy 4 ha-os körtöltéses horgásztó épült, amelyet a Gyöngyös patak felduzzasztott vize táplálja. Ez az adottság idegenforgalmi szempontból jelentős a falu számára. A tópart mellett 2 × 4 ágyas apartman várja a vendégforgást.

2. AZ EGYES KÖRNYEZETI ELEMELK ÁLLAPOTA

2.1. Vízgazdálkodás

A vizek védelme a felszíni és felszín alatti vizekre és azok készleteire terjed ki. A környezet igénybevétele – így különösen a vízviszonyokba történő beavatkozások – esetén biztosítani kell, hogy a víz, mint tájalkotó tényező fennmaradjon, a vízi és víz-közeli élővilág fennmaradásához szükséges feltételek, valamint a vizek hasznosíthatóságát elősegítő körülmények ne romoljanak.

2.1.1. Felszín alatti vizek

A környezeti hatások tekintetében a **talajvíz**, mint védetlen vízáadó réteg veszélyeztetett elsősorban. Mélységét a csapadékviszonyok mellett a domborzati viszonyok határozzák meg, így a talajvíz szint ingadozása az időjárási viszonyoktól függ.

A talajvíz minőségét befolyásolja egy területen többek között a mezőgazdasági művelés módja, a szennyvíz-elhelyezés hiányosságai. Ismeretes, hogy a különböző, nem megfelelő emberi tevékenység következtében a talajvíz szennyeződik el a legkönnyebben. Sérülékenységből adódóan a talajvíz készletet ritkán használják lakossági vízellátásra.

Az említett tevékenységekből eredő szennyezést általában ammónia- nitrit- nitrát-mennyiségének növekedése jelzi a talajvízben.

A **rétegvizek** készletei, a vízzáró réteg alatti készletek általában nincsenek kitéve környezeti ártalomnak. Amennyiben a vízbázis bármilyen okból mégis veszélyeztetett, úgy védelméről jogszabály- 123/1997. (VII.18.) Korm. rendelet -által meghatározott intézkedéssel gondoskodnak. A rétegvíz készletek elsősorban ivóvíz ellátást szolgálnak. Amennyiben a víz hőmérséklete meghaladja a 26 °C, termálvízről beszélünk, amely fürdők üzemeltetését teszi lehetővé. (A vízbázis védelmi területekre vonatkozó szabályok – jelentőségére tekintettel – a 2.1.1.1 pontban részletezésre kerülnek) *A talaj és rétegvizek előfordulásai, minőségi paraméterei a kistérség különböző tájegységein eltérőek.*

A *Fekete- víz* síkjában a **talajvíz** 2-4 m között általában elérhető. Mennyisége ÉNy-on 1 l/s.km², ami DK- en 5 l-ig gyarapodik. Kémiai jellege kalcium-magnézium-hidrogénkarbonátos. A nitrátosodás gyakori.

A rétegvíz mennyisége 1-1,5 l/s.km² között van. Az artézi kutak mélysége általában meghaladja a **100 m-t**, vízhozamuk szélsőségesen ingadozó. Okorág mellett két fúrásból 35 °C feletti hévíz kitermelésére van lehetőség. Sellye mélyfúrásából 48 °C-os melegvizet nyernek.

Kelet- Belső- Somogyban a **talajvíz** szintje általában 2-4 m közötti, a vízfolyások mellett 2 m-nél magasabb.

A rétegvizek mennyisége 1-1,5 l/s.km², a kutak mélysége meghaladja **100 m-t**. Vízhozamuk mérsékelt, nagyobb részük jelentős vastartalmú. Szénhidrogén kutató fúrások kapcsán nagy ásványi koncentrációjú termálvizet találtak /Táska, Somogyszentpál/.

2.1.1.1. Vízbázisvédelmi területek

Az üzemelő, valamint a távlati vízbázisok, valamint az ivóvízellátást szolgáló vízi létesítmények védelméről szóló 123/1997. (VII.18.) Korm. rendelet a meglévő létesítmények és az újonnan megvalósuló projektek esetére is korlátozó intézkedéseket foganatosít. A vízbázisok védelméről rendelkező jogszabály meghatároz belső, külső, hidrogeológiai „A” és „B” védőövezeteket, melyek esetében más és más előírások vonatkoznak a különböző létesítmények megvalósítására illetve működésére. Az „A” védőövezetet öt, a „B” védőövezetet ötven éves elérési időre kell méretezni.

A védőterület pontos lehatárolására (belső, külső, hidrogeológiai „A” és „B” védőterületek), meghatározása, hatósági kijelölése üzemelő, sérülékeny vízbázis esetén folyamatosan történik, míg más esetekben később induló beruházás keretében kerül sor. A védőterületen belül – a fent említett jogszabály mellékletében felsorolt - területhasználatok és létesítmények tervezésekor, egyedi vízföldtani vizsgálatot kell végezni, amelynek eredménye alapján dönthető el, hogy a tervezett létesítmény megépíthető-e vagy sem, illetve milyen feltételekkel valósulhat meg.

A szennyvízkezelés szempontjából kiemelt előírások:

- Belső védőövezet területén:

A belső védőövezeten belül elhelyezett létesítményekben keletkező szenny- és használt vizet nyomáspróbával ellenőrzött, kettősfalú szennyvízcsatornában kell kivezetni, a védőterületről úgy, hogy a külső védőövezeten előírt feltételeket kielégítse. A kettősfalú csatorna vízzáróságát havonta kell ellenőrizni a belső védőövezeten kívül elhelyezett szivárgásmentes figyelőakna alkalmazásával, melyen a csatorna és a védőcső közötti gyűrűstérből az esetlegesen elszivárgó vizek összegyűjthetők, majd a külső védőövezeten kívülre továbbíthatók.

- Külső védőövezet területén:

A létesítmények, így pl. lakóépületek, sport- és szabadidő létesítmények, üzemek szennyvizét zárt, nyomáspróbával ellenőrzött szennyvízcsatornával kell elvezetni.

„A” védőzóna megállapítása esetén tilos:

- települési folyékony és szilárd hulladéklerakó létesítése,
- élelmiszeripari és egyéb ipari szennyvizek szikkasztása, hulladékaik tárolása,
- hígtrágya és trágyalé kijuttatása termőföldre, hígtrágya és trágyalé leürítés, szennyvízöntözés,

- lakóépület létesítése csatornázás nélkül,
- házi szennyvíz szikkasztása,
- szennyvíziszap tárolása,
- szennyvíziszap termőföldön történő elhelyezése,

„B” védőzóna esetén tilos:

- egyéb ipari szennyvízszikkasztás,
- hígtrágya és trágyalé leürítés,

A rendelet 5. sz. melléklete tartalmazza az egyéb vizsgálathoz kötött tevékenységek körét, és zónák szerinti korlátozását.

Távlati vízbázisok

Az ország legjobb vízbeszerzési adottságú területeinek figyelembevételével regionális vízbázisokat, ezen belül távlati lokális vízbázisokat jelöltek ki a korábbi években. A távlati lokális vízbázisok biztonságba helyezése és folyamatos gondozásának célja, hogy a kiépítésig (a távlati vízbázis igénybevételéig) se mennyiségi, se minőségi romlás ne következzen be ezeken a vízbeszerző helyeken.

A 123/1997.(VII.18.) Korm. rendelet értelmében a távlati vízbázisok esetében belső és külső védőövezetet nem kell meg, a hidrogeológiai védőövezet „A” belső zónáját csak akkor kell meghatározni, ha a tervezett vízkivételek konkrét helye, mélységköze, a kutankénti víztermelés már megközelítőleg ismert.

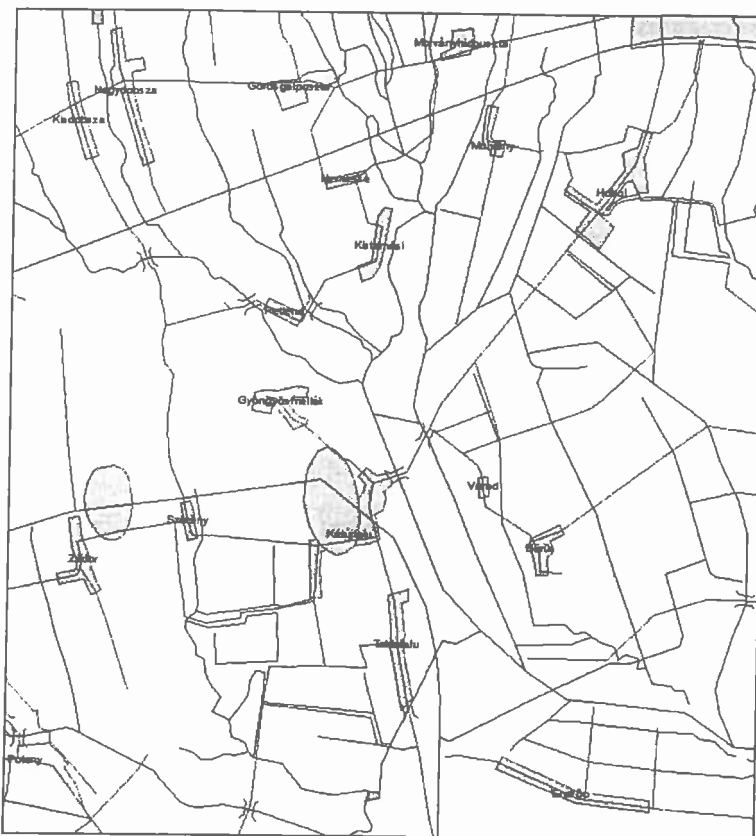
Mind a sérülékeny, mind a távlati vízbázisok védelmére fokozott figyelmet kell fordítani a tevékenységek engedélyezése során. Minden esetben a műszaki tervnek tartalmaznia kell a korábban már jelzett kellő mennyiségű környezeti vizsgálatot, amely során igazolható a környezeti elemek védelme, illetve megtörténhet a rendelkezésre álló, védelmet szolgáló műszaki létesítmények és szervezési intézkedések bemutatása.

A tervek engedélyezése csak a szabályozási előírásokban rögzített, és minden esetben kötelezően a mindenkori bevonandó valamint a szakterületük szerint érintett szakhatóságok és eljáró hatóságok megkeresésével, a szakértő szervezetek pozitív állásfoglalása alapján történhet.

Megállapítható tehát, hogy mind a sérülékeny, mind a távlati vízbázisok védőterületei jelentős korlátozást jelenthetnek a települések fejlődése tekintetében, hiszen „A” védőzóna esetén új lakóterületek kialakítása is kérdéses illetve tiltott.

A „B” védőzóna tilalmi főleg az ipari beruházások megvalósítására jelentenek korlátokat.

A vizsgált települések területén üzemelő sérülékeny vízbázisok:

Vízbázis	Vízbázis jellege	Ivóvízadó mélységköze	Vízmű kapacitása m ³ /nap	Szolgáltató
Kétújfalu	rétegvíz	50-100	250	Baranya- VíZ Zrt.
Zádor*	rétegvíz	50-100	80	Baranya- VíZ Zrt.

*megszűnik

2.1.1.2. Szennyeződések érzékenysége

A felszín alatti vizek védelméről szóló 219/2004. (VII. 21.) Kormányrendelet 7. § és 2. sz. mellékletével összhangban kiadott 27/2004 (XII.25.) KvVM rendelet meghatározza az egyes települések szennyeződések érzékenységi besorolásának kategóriáit.

Ez alapján a **települések** felszín alatti víz állapota szempontjából **érzékeny területeken** fekszenek.

A vizek mezőgazdasági eredetű nitrát-szennyezéssel szembeni védelméről szóló, a 49/2001.(IV.3.) Korm. rendeletet módosító 27/2006. (II.7.) Korm. rendelet melléklete a nitrátérzékeny területeken található településeket sorolja fel (közigazgatási területének

legalább 10%-ában érintett települések). **A melléklet „B” részében felsorolt települések között szerepel Bürüs, Szörény.**

2.1.1.3. Potenciális szennyezőforrások

A **talajvíz** minősége a helyi adottságok függvénye is, mivel a mezőgazdasági művelés, a szennyvíz-elhelyezés hiányosságai és egyéb emberi tevékenység következtében a talajvizek könnyen elszennyeződhetnek. Az emberi eredetű szennyezést általában az ammónia-nitrit-nitrát mennyiségének növekedése jelzi a talajvízben. A talajvíz elszennyeződése országos szinten jellemző folyamat. A településeken a lakosság ásott kutakat kizárólag öntözésre használ.

Az ivóvíz bázisul szolgáló **rétegvizek** természetes minősége nem mindenütt kedvező, ivóvízként történő felhasználásuk előtt sokszor szükséges valamilyen kezelési eljárás. Ha a kedvező földtani adottságú területeken a rétegvizek természetes védettsége megfelelő, minőségük megfelel az ivóvíz határértékeknek. Jelen esetben a településeken szolgáltatott rétegvíz készlet mint azt az 1.3.1 fejezetben ismertettük, csak előzetes vízkezelés után használhatók fel ivóvízként. A vízkezelést nem környezeti ártalom által okozott szennyezés, hanem **a rétegeredetű vas és mangán tartalom határértéket meghaladó adataira teszik szükségessé.**

Összefoglalva, a vizsgált településeken a felszínalatti vízkészlet tekintetében a következő potenciális veszélyforrásokkal kell számolni:

- Miközben a vezetékes vizet fogyasztók aránya közel 100%, a településeken Kisdobsza kivételével, nincs kiépített szennyvízelevezető-rendszer. A nem közművel összegyűjtött háztartási szennyvíz egyedi közműpótlóban történő nem megfelelő gyűjtése, szikkasztása potenciális veszélyt jelent a felszín alatti vizek minőségére.
- Az intenzív szántóföldi műveléssel hasznosított területeken a felszíni és felszín alatti vizekre egyaránt veszélyt jelenthet az agrokemikáliák nem helyes alkalmazása.
- további veszélyt jelenthetnek az állattartó telepek
- benzinkút Kétújfaluban

2.1.2. Felszíni vizek (vízfolyások, tavak)

A térség területét a Drávába tartó Fekete-víz Baranyahídvég feletti szakasza, valamint annak egyes forráságai és mellékpatakjai hálózák be: a Gyöngyös Ny-i ága, a Gyöngyös főága, a Sikotni-árok, a Tekeres-csatorna és a Bürüs-Várad árok vízgyűjtő része.

A Gyöngyös főágának vízjárási adatai a következők szerint alakulnak:

Vízfolyás	Vízmerce	LKV	LNV	KQ	KÖQ	NQ
		cm		m ³ /s		
Gyöngyös főága	Kétújfalu	40	380	0,03	1,2	65
Gyöngyös Ny-i ága	Kisdobsza	28	126	0,005	0,4	45

A patakok árvizei főleg nyár elején jellemzőek, kisvizei ősszel és nyár végén jelennek meg. A vizsgált térségben az árvízi időszakban árvíz- és belvízproblémák jelentkeznek.

Településenként részletezve:

Bürüs közigazgatási területét keletről a Hoboli-árok határolja, déli peremén ill. a nyugati felében húzódik az Egyesült-Gyöngyös. A közigazgatási területet még további két vízfolyás keresztezi: a Sikotai-árok és a Bürüs-Várad határárok.

Endróc településtől D-re a Denci-árok húzódik, É-ről az Endróc felső csatorna halad.

Gyöngyösmellék település határában több kisebb vízfolyást találunk a legjelentősebb a Gyöngyös-patak. Továbbá a község területén, önkormányzati tulajdonban, a polgármesteri hivatal telkén található egy 2142 m²-es dísztó.

Kétújfalu területén két vízfolyás található. A Galozsai-csatorna a települést átszeli, a Gyöngyösmelléki-árok a község DK-i oldalát határolja.

A település határában található 4 ha-os körtöltéses horgásztavat a Gyöngyös patak felduzzasztott vize táplálja.

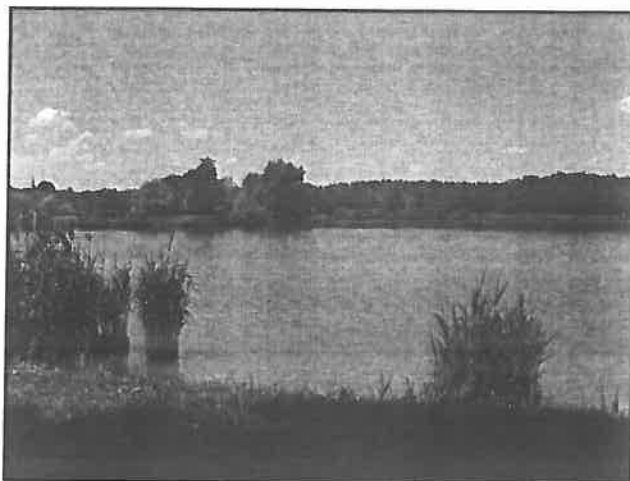
Teklafalu és Zádor községek közelében a Tekeresi-árok folyik, továbbá Teklafalutól Ny-i irányban Galozsai-csatorna található.

Szörény területén két vízfolyás található. Keleten a Pelencei-árok, nyugaton a Tekeresi-árok húzódik.

Várad település területének keleti határában a Hoboli-árok ill. a Somogybaranyai határárok húzódik. A települést nyugatról az Egyesült-Gyöngyös határolja. A Bürüs-Várad határárok és a Sikotai-árok É-D irányban keresztezi Várad külterületét.

A beavatkozásokat, jókarba helyezéseket a vízgyűjtő területtől a befogadóig összehangoltan kell megtenni a hatékony vízrendezés érdekében vízrendezési terv alapján. A településeket érintő felszíni vizekből nincs vízkivétel.

A környezetvédelmi program által tárgyalt települések közül Kétújfaluban és Szörényben található halastó. Láthatóan környezetük rendezett, a lakosság körében kedvelt kikapcsolódási lehetőség és az idegenforgalom, mint kívánatos jelenség is megjelenik ..

Kétújfalu horgásztó

Szörény horgásztó

Potenciális szennyezőforrások

A vízfolyások szennyeződése, éppúgy mint a talajvíz készletek esetében, elsősorban kommunális és mezőgazdasági eredetű. A felszíni vizek – patakok, folyók, tavak – szennyezése (eutrofizációhoz vezető tápanyagterhelés, nitrát-terhelés, növényvédőszer- bemosódása) általában diffúz jellegűek, ami ellen nehéz védekezni.

2.2. Levegőminőség

2.2.1. A térség levegőminősége

A levegőtisztaság-védelmi előírásokat "a levegő védelmével kapcsolatos egyes szabályokról" szóló módosított 306/2010. (XII. 23.) Korm. rendelet tartalmazza. A légszennyezettségi határértékeket "a levegőterhelési szint határértékeiről, és a helyhez kötött légszennyező pontforrások kibocsátási határértékeiről szóló" 4/2011. (I.14.) VM rendelet határozza meg, melynek egészségügyi határértékeit a következő táblázat tartalmazza.

Légszennyező anyag	Órás	24 órás	Éves	Veszélyességi fokozat
Kén-dioxid	250	125	50	III.
Nitrogén-dioxid	100	85	40	II.
Szén-monoxid	10.000	5000	3000	II.
Szálló por	-	50	40	III.

A légszennyező anyagokat veszélyességük alapján négy fokozatba sorolták, az I. különösen veszélyes fokozattól a IV. mérsékelten veszélyes fokozatig. A levegő védelmével kapcsolatos egyes szabályokról szóló 306/2010 (XII.23.) Korm. rend. II. fejezet 10.§ (1) bekezdése alapján az ország területét a légszennyezettség alapján zónákba kell sorolni. A zónába sorolás kritériumait a 4/2011. (I.14.) VM rendelet tartalmazza, akárcsak a különböző zónatípusokhoz (A-F csoport) tartozó határértékeket. Magát a zónába sorolást (A-F csoport) légszennyezettségi agglomerációk és zónák kijelöléséről szóló 4/2002. (X.7.) KvVM (módosította: 2/2008. (I.16.) KvVM rendelet) 1. számú melléklete tartalmazza.

A vizsgálatlal érintett települések az ország nem szennyezett levegőjű régiójában található. A 4/2002. (X.7.) KvVM rendelet szerint a térség a 10. zónacsoportba (az ország egyéb területe, amely nem tartozik légszennyezettségi agglomerációba) tartozik.

A zónacsoportra vonatkozó levegőminőségi kategória:

kén-dioxid	nitrogén-dioxid	szén-monoxid	szilárd (PM ₁₀)
F	F	F	E

Az F kategóriába olyan területek tartoznak, melyek esetében a légszennyezettség az alsó vizsgálati küszöböt nem haladja meg, az E értékkel jellemezhető területek esetében a légszennyezettség jellemzően az alsó méréshatár és a légszennyezettségi határérték között van.

Pollenhelyzet

A spontán, azonnali típusú allergiát a környezeti allergének sokfélesége válthatja ki. Ilyenek a virágpor, penészgombák, házipor, állati szőrök, stb. A légutakat megtámadó inhalációs allergének közül a legszélesebb körben ismert klímaallergén a virágpor, amely pollinozist-szénanáthát, kötőhártyagyulladást, vagy súlyosabb esetben asztmát okoz.

A virágpor allergiában szenvedők száma drámai növekedést mutat.

A térségben csakúgy, mint szinte az ország egész területén meglehetősen magas az allergén parlagfű által borított területek aránya. A települési önkormányzatoknak szükséges összeállítani és végrehajtani saját parlagfű-mentesítési akcióprogramjukat.

A települések Önkormányzatai a közterületeken leggyakrabban közmunkások segítségével oldják meg a szükséges irtást, míg a magánterületeken felszólítják az ingatlanok tulajdonosait a parlagfű-mentesítés elvégzésére.

2.2.2. A jellemző emisszió források

A települése levegőminőségét befolyásoló légszennyezőanyag kibocsátások a következőképpen csoportosíthatók:

A levegő minőségét

- a lakossági és egyedi fűtések,
- a közlekedési eredetű és
- az egyéb gazdasági tevékenységekből származó emissziók határozzák meg.

A légszennyezést döntő mértékben két tevékenység okozza: a közlekedés és a tüzelés. A nem-közlekedési eredetű kibocsátásokon belül meghatározó a fűtés részaránya, az ipari kibocsátások a programmal érintett településeken nem jellemző.

Lakossági és egyedi fűtések emissziói

Az érintett településeken, úgymint Bürüs, Endróc, Gyöngyösmellék, Kétújfalu, Szörény, Teklafalu, Várad, Zádor és Kisdobsza a főbb szennyezőanyagok kibocsátása közül a kén-dioxid és a szilárd szennyezés (por) elsősorban a tüzelés számlájára írható. Jelentős részarányt képvisel a szén-dioxid emissziójában is.

Általánosságban a lakossági és az egyedi fűtések energiahordozó felhasználásából keletkező emissziók a szén-, olaj- és gáztüzelésből származó átlagos légszennyezőanyag kibocsátások összehasonlításával jellemezhetők.

A települések közül egyikben sem áll rendelkezésre vezetékcsatlakozás, így különös jelentőséggel bírnak az alábbi komponensek:

Kén-dioxid kibocsátás

A szilárd tüzelőanyagok, **szénfajták** éghető kéntartalma 0,7...6,0% között változik, így **a primer energiahordozók közül a legkedvezőtlenebbek** az emissziós paraméterei.

A tüzelő- és fűtőolajok maximális kéntartalma 0,5...2,0% között mozog, míg a földgáz és propán-bután gáz összes kéntartalma legfeljebb 100 mg/m³ lehet. **A tüzelőolaj fűtés kén-dioxid emissziója mérsékeltnék, míg a gáztüzelésé elenyészőnek tekinthető.**
(Az égés során 1 kg kénből 2 kg kén-dioxid keletkezik.)

Szén-monoxid kibocsátás

A szén-monoxid képződése a tüzelési módtól és a hőtermelő berendezés kialakításától függ. A szén-monoxid égéstermékben való jelenléte általában az égés tökéletlenségére utal. Az **alacsony műszaki színvonalú berendezések esetén** számolhatunk jelentősebb mértékű kibocsátással, mely javarészt **a széntüzelésnél** fordul elő.

A gáz- és olajtüzelésű berendezések esetén az égéstermék szén-monoxid tartalma hígítatlan száraz égéstermékre vonatkoztatva nem lehet több 0,1tf%-nál, mely koncentráció megfelelő beállítás esetén nem lép fel. A fajlagos emisszió érték mindkét energiahordozónál max. $1,5 \times 10^{-3}$ kg/h,kW.

Nitrogén-oxidok kibocsátása

Az égéstermékben jelenlévő nitrogén származékok (NO_x, NO, NO₂, stb.) jelentős része magas hőmérsékleten (1500 °C felett) az égési levegő nitrogénjéből és oxigénből keletkeznek.

A gáz- és olajtüzelés fajlagos emisszió értéke max. 3×10^{-4} kg/h,kW.

A széntüzelés fajlagos nitrogén-oxid légszennyezőanyag keletkezése ennél kevesebb.

Szilárdanyag kibocsátás

Az égéstermék **káros szilárd szennyezőanyaga a korom és a pernye.** Legkedvezőbb kibocsátást gáztüzelés esetén tapasztalhatunk. A fajlagos emisszió értéke max. $1,5 \times 10^{-6}$ kg/h,kW. A tüzelőolajok hamutartalma maximum 0,1%. Ennek a mennyiségnek csupán egy része emittálódik. A fűtőfelületen a por teljes mennyiségének 1/3...2/3 része lerakódik, mely rontja a tüzelés hatásfokát.

Széntüzelés esetén az égéstermékben lévő káros szennyezőanyag mennyisége függ a hőtermelő berendezés kialakításától és az energiahordozó hamutartalmától.

Általánosságban elmondható, hogy a szilárdanyag emisszió mértéke a rostély típustól és légtechnikától függően $(0,05...0,2) \times G_{\text{hamu}}$ (keletkező hamu mennyisége) összefüggéssel jellemezhető.

A nem-közlekedési eredetű kibocsátásokon belül elkülöníthetők azok, amelyekről bevallást kell tenniük a gazdálkodóknak.

A programmal érintett települések egyikében sem elérhető a gázzal való fűtés.

A földgáztüzelés esetén gyakorlatilag nincs kén-dioxid és szilárd anyag kibocsátás, míg a vegyes tüzelés esetén jelentős mennyiségben kerülnek ezen anyagok a légterbe, bár a vizsgálattal érintett települések így is az ország nem szennyezett levegőjű régiójában találhatók.

Gáztüzelés alkalmával a füstgázok kedvező légszennyezőanyag kibocsátása mellett igen fontos, hogy nem keletkezik a vegyestüzelésre jellemző salak és hamu, mely kiporzása révén, illetve hulladékként (elhelyezési problémák) okoz zavaró hatást.

A térségben a kén-dioxid, korom és a szilárd légszennyező anyagok döntő többsége a lakossági tüzelésből ered, és fűtési idényben a legnagyobb szennyezést okozza, de a települések

Nem számszerűsíthető a hulladékok égetése, de a szervezett hulladékgyűjtés kiterjesztésével ez nagymértékben visszaszorult.

Közlekedési eredetű emissziók

A megközelíthetőségnek, az infrastruktúra fejlettségének kulcsfontosságú szerepe van egy megye kapcsolataiban, más területekhez való integrálódásában. A közúti közlekedés emellett a Baranya megye legnagyobb légszennyező forrása (a nehézipar szinte teljes hiánya miatt). Mivel vonalas szennyező, az egész érségben érezteti hatását, igaz, a területenként eltérő mértékben.

A 6-os számú főúton való útdíj bevezetése óta észrevehető forgalom növekedése. Ezen belül a zajt ítelték legsúlyosabbnak, közel ilyen terhelőnek a légszennyezést, és ezzel szinte egyenlő mértékben a porterhelést. A közlekedés további hatásainál jelentős számban említették a balesetveszélyt is. A megkérdezett településeken a közlekedés az egyik legfontosabb környezeti probléma.

A kén-dioxid és üledő por tekintetében nem kell jelentős, a határértéket meghaladó értékekkel számolni a térségben. A közlekedésre jellemző nitrogén-oxidok a forgalmas utak (6-os számú főút) mellett valószínűleg rendszeresen túllépik a határértékeket.

Környezeti szempontból fontos a vasúti közlekedés bővülése, hiszen nagyságrenddel kisebb terheléssel (légszennyezéssel, balesetveszéllyel stb.) jár.

A térség területén a Siklós- Barcs vasútvonal halad át.

A környezeti szempontból leginkább természetbarát közlekedési eszköz a kerékpár. Ez a közlekedési ág nem tud jelentős szerepet betölteni a térségben. A hagyományos kerékpáros közlekedés jelentősége a térségben nem mérhető az alföldi területek kerékpáros forgalmával.

A településeket felfűző, turisztikai célokra jól felhasználható kerékpárutakkal nem rendelkezik .

Megoldást jelenthetne az alacsonyabb rendű utakon ajánlott túraútvonalak kialakítása, a települések összefogása is.

Közeljövőben megvalósításra tervezett kerékpárutak, -útvonalak: Kisdobsza-Nagydobsza

A levegőtisztaság megőrzése, -javítása érdekében fontos feladat a levegőminőségi állapot folyamatos ellenőrzése a forgalmasabb útvonalak, közlekedési csomópontok térségében.

Egyéb gazdasági tevékenységekből származó emissziók

A térségben a mezőgazdasági és ipari üzemek emissziója nem jelentős, a szálló por és nitrogénoxid mennyisége időszakosan sem lépi túl a megengedett immissziós normát.

Összefoglalva, a légszennyezőanyag kibocsátások közül a közlekedési és fűtési eredetű légszennyezőanyag-terhelés a meghatározó.

A térségben az energia-infrastruktúra fejlődésével (vezetékes földgázellátó rendszerek kiépülésével) csökkenne a lakossági és egyedi fűtések légszennyezőanyag kibocsátása, különös tekintettel a kén-dioxidra és a szilárd anyagokra.

Az ipari, technológiai eredetű légszennyezőanyag-terhelés lényegében nem befolyásolja a levegőminőség állapotát.

Az állattartási és a szennyvízkezelési technológiák korszerűsödésével mérséklődnek a bűzterhelések.

Levegővédelmi szempontból javasolt védelmi övezet kijelölése a Kétújfalu területén üzemelő állattartó telepen végzett tevékenység bűz kibocsátásának figyelembe vételével.

A további fejlesztések során a kedvező levegőminőségi helyzet megőrzésének kiemelt szempontnak kell lennie, és az elvétve jelentkező lokális problémák megoldására kell törekedni.

2.2.3. Megújuló-energia források, energiatakarékosság

A településeken jelenleg használatos, többségében szilárd tüzelőanyag nem okoz jelentős légszennyezettséget, azonban hozzájárul a szén-dioxid kibocsátásához, aminek korlátozása az évtized végén az egyik legfontosabb környezetvédelmi teendő lesz. Ennek két alapvető eszköze az energiatakarékosság, valamint a megújuló energiaforrások hasznosítása.

Az energiatakarékosság a magas energiaárak mellett egyre inkább gazdaságos lesz. A jelenleg ismert támogatási lehetőségekkel a kommunális szférában számos helyen érdemes energiatakarékossági lépéseket tenni, ezzel az önkormányzatok példát is mutatnak. A jövőben az ilyen lehetőségek várhatóan bővülni fognak.

A megújuló energiaforrások hasznosítása már ebben az évtizedben komoly feladatnak bizonyul, ugyanis EU-s cél ezek részarányának növelése. Várhatóan Magyarországon is programok indulnak a cél elérése érdekében..

A jelenlegi hazai kezdeményezésekhez csatlakozva - mind a 9 települést figyelembe véve, - a vezetékes gázhálózat kiépítése mellett is célszerű szélenergia létesíthetőségnek vizsgálata éppúgy, mint, a **napenergia-hasznosítás** egyes fajtáinak alkalmazása.

2.3. Természetvédelem

Az ökológiai rendszerek, mint általában a környezeti rendszerek, nyílt rendszerek, amelyek természetes körülmények között is változnak. Ez a változás az emberi élet tartamához képest lassan megy végbe, míg emberi beavatkozások hatására felgyorsulhatnak. Amennyiben a környezetvédelmi szempontból negatív hatások dominánssá válnak (pl: az illegális hulladék lerakás), a rendszer gyors ütemben degradálódik, sőt el is pusztulhat. Az élőrendszerekben fennálló törvényszerűségek ismeretében az ember szabályozhatja azok működését.

2.3.1. Az élővilág és a táj állapota

A települések a Fekete-víz síkja kistáj nyugati részén, az Ormánság területén, észak-déli lefolyású patak völgyekkel, vízfolyásokkal tagolt területen fekszenek. A terület éghajlata mérsékelt meleg – mérsékelt nedves.

A terület fokozatosan emelkedő, jellemzően kötött homokos, helyenként futóhomokos, változatos mezőgazdasági művelés alatt áll, a községektől északra szőlők, gyümölcsösök, illetve erdővel borított területek találhatók.

A táj természetes növényzete a lombos erdő. Az erdőgazdasági területeket vegyeskorú, zömmel keménylombos erdők borítják. Fontosabb potenciális erdőtársulásai között füz-

nyár-éger ligetek, tölgy-kóris-szil ligeterdők, gyertyános- és kocsányos tölgyesek említhetők.

A zártkertek kiürülésének ma általános folyamatával szemben, a jó minőségű szőlőterületeken a gazdaságok terjeszkedése tapasztalható, ami a területek átstrukturálását igényli.

A tájvédelem feladata a védetté nem nyilvánított területek, tájrészek környezetbarát használatának, az őket befolyásoló mezőgazdasági, ipari és közlekedési tevékenységből származó káros hatások csökkentésének, az ökológiai egyensúly megőrzésének, valamint a károsodott, roncsolt tájak rekultivációjának biztosítása. Hosszú távon törekedni kell a táj- használatban a termelési és természetvédelmi igények kielégítésének egyensúlyára.

Azokon a területeken, ahol termelési érdek előtérbe helyezését a jó termőhelyi adottságok indokolják és különös természetvédelmi érdek azt nem korlátozza, intenzív mezőgazdasági termelés folytatható. Ellentétben azokkal a területekkel, ahol jogos természeti érdekek is megjelennek, ott csak korlátozott gazdálkodás célszerű.

A területhasználatok szabályozásával a tájszerkezet eredeti karakterét kell erősíteni.

Gondoskodni kell a vízfolyás menti rétek, gyepterületek megővéséről. A rendezési tervek az élő vízfolyások partvonalától számított 50-100 m-es sávon belül csak korlátozott mezőgazdasági tevékenységet tesznek lehetővé, így biztosítva kapcsolatot az egymástól elszigetelt természetes élőhelyek között.

2.3.2. A térség védett területei

Az utóbbi évtizedekben hazánkban is felgyorsult a természetes környezet pusztulása. Az emberiségnek, saját távolabbi jövője biztosítása érdekében- alapvető feladata a még természetes állapotban lévő területek védelme. Hazánkban az utóbbi két évtizedben lendült fel az aktív természetvédelmi tevékenység.

Országos és helyi védelem alá eső ingatlanok a programmal érintett településeken a következők:

VÉDETTSEÉG	NEV	HELYSÉG	HRSZ
orsz. véd.	Szentegáti erdő TT	Bürüs	032/12
orsz. véd.	Szentegáti erdő TT	Bürüs	032/13
orsz. véd.	Szentegáti erdő TT	Bürüs	032/14
orsz. véd.	Szentegáti erdő TT	Bürüs	032/15
orsz. véd.	Szentegáti erdő TT	Bürüs	032/16
orsz. véd.	Szentegáti erdő TT	Bürüs	032/17
orsz. véd.	Szentegáti erdő TT	Bürüs	032/18
orsz. véd.	Szentegáti erdő TT	Bürüs	032/19
orsz. véd.	Szentegáti erdő TT	Bürüs	032/20

A Nagy-Alföld egyik érdekes tájegysége a Dráva-sík, melynek ÉNY-i részében található a Szentegáti Ösbükkös TT. A területen kis részben tölgy-köris-szil ligetredő, túlnyomórészt gyertyános-kocsányos tölgyes található. Utóbbi állományába ékelődve találjuk a mára már átalakult bükkös társulásokat. A TT területén 14 védett növényfaj található. Botanikai jelentőségét mutatja a 4 orchidea faj (madárfészek kosbor, kétlevelű sarkvirág, békakonty, széleslevelű nőszőfű), a 3 páfrány faj (szálkás pajzsika, díszes- és karélyos vesepáfrány) valamint a síkvidéken ritkán előforduló farkasboroszlán. Az évszázados bükkfákban készíti fészkelő helyét a fekete harkály, amelyet a következő évben egyetlen odúlakó galambunk, a kékgalamb foglal el. Fészkel még a területen a barna kánya, a darázsölyv és a léprigó is.

VÉDETTSEÉG	NEV	HELYSÉG	HRSZ
orsz. véd.	ex lege védett láp	Gyöngyösmellék	089/9
orsz. véd.	ex lege védett láp	Gyöngyösmellék	091/
orsz. véd.	ex lege védett láp	Gyöngyösmellék	092/16
orsz. véd.	ex lege védett láp	Gyöngyösmellék	092/17

VÉDETTSEÉG	NEV	HELYSÉG	HRSZ
helyi védett	hársfa	Kétújfalu	361
helyi védett	kocsányos tölgyek	Kétújfalu	06

2.3.3. Natura 2000, az Európai Unió ökológiai hálózata

Az Európai Unió által létrehozott Natura 2000 egy olyan összefüggő európai ökológiai hálózat, amely a közösségi jelentőségű természetes élőhelytípusok, vadon élő állat- és növényfajok védelmén keresztül biztosítja a biológiai sokféleség megóvását és hozzájárul kedvező természetvédelmi helyzetük fenntartásához, illetve helyreállításához.

Natura 2000-es terület

A Natura 2000 az európai jelentőségű természeti területek hálózatának az elnevezése. Európai jelentőségűnek tekintendők azok az élőhelyek és fajok, amelyek az Európai Unió területén ritkák, kipusztulással veszélyeztetettek, illetve jellemzőek Európa természeti képére.

A Natura 2000 hálózat az Európai Unió két természetvédelmi irányelve alapján kijelölendő területeket - az 1979-ben megalkotott madárvédelmi irányelv (79/409/EGK) végrehajtásaként kijelölendő különleges madárvédelmi területeket és az 1992-ben elfogadott élőhelyvédelmi irányelv (43/92/EGK) alapján kijelölendő különleges természetmegőrzési területeket - foglalja magába.

A madárvédelmi irányelv általános célja a tagállamok területén, természetes módon előforduló összes madárfaj védelme. Különleges madárvédelmi területnek azok a régiók számítanak, amelyek az 1. mellékletben felsorolt, a tagállam területén rendszeresen előforduló és átvonuló fajok nagy állományainak adnak otthont, valamint a vízimadarak szempontjából nemzetközi jelentőségű vizes élőhelyeket foglalnak magukban.

Az élőhelyvédelmi irányelv fő célkitűzése a biológiai sokféleség megóvása, a fajok és élőhelytípusok hosszú távú fennmaradásának biztosítása, természetes elterjedésük szinten tartásával vagy növelésével. Az irányelv írja elő az európai ökológiai hálózat, a Natura 2000 létrehozását, melynek a madárvédelmi irányelv rendelkezései alapján kijelölt területek is részei. A különleges természet-megőrzési területeket az 1. mellékleten szereplő közösségi jelentőségű természetes élőhelytípusok (amelyeket az eltűnés veszélye fenyeget, vagy kicsi a természetes elterjedésük, vagy egy adott biogeográfiai régió belül jellemző sajátosságokkal bírnak) és a 2. számú mellékleten szereplő közösségi jelentőségű (veszélyeztetett, sérülékeny, ritka vagy endemikus) állat- és növényfajok védelmére kell kijelölni. Azok az élőhelytípusok és fajok, melyek fennmaradását csak azonnali intézkedéssel lehet biztosítani kiemelt jelentőségűek és az unióban elsőbbséget, prioritást élveznek.

2.3.3.1. Natura 2000 területek

A 14/2010. (V. 11.) számú KvVM rendelet - az európai közösségi jelentőségű természetvédelmi rendeltetésű területekkel érintett földrészelekről- tartalmazza a vizsgált települések Natura 2000 területeit.

Ormánsági erdők (HUDD20008) a Duna-Dráva Nemzeti Park Igazgatóság működési területén található különleges természetmegőrzési területek

DUNA-DRÁVA NEMZETI PARK IGAZGATÓSÁG MŰKÖDÉSI TERÜLETÉN TALÁLHATÓ KÜLÖNLEGES TERMÉSZETMEGŐRZÉSI TERÜLETEK

Ormánsági erdők (HUDD20008)

Bürüs 019, 020/1, 021/1, 030, 032/1, 032/2, 032/3, 032/4, 032/5, 032/6, 032/7, 032/8, 032/9, 032/10, 032/12, 032/13, 032/14, 032/15, 032/16, 032/17, 032/18, 032/19, 032/20, 032/11a, 032/11b, 073, 0124, 0125, 0126, 0127, 031a, 031b, 0141/1, 0141/2a, 0141/2b, 0142, 0143/1, 0144

Endróc 091, 094, 0122a, 0122b, 0129a, 0129b, 0129c, 0138, 0147, 0168/3, 0168/4, 0168/5, 0168/6, 0168/7, 0168/8, 0168/9, 0168/10, 0168/11, 0168/12, 0168/13, 0168/14, 0168/15, 0168/16, 0168/17, 0168/18, 0170/1, 0170/2, 0170/3, 0170/4, 0170/5, 0170/6, 0170/7, 0170/8, 0170/9a, 0170/9b, 0170/10, 0170/11, 0171, 0172, 0173/1, 0173/2

Gyöngyösmellék 089/9, 089/26, 089/40, 090, 091, 092/8, 092/9, 092/10, 092/11, 092/12, 092/13, 092/14, 092/15, 092/16, 092/17, 093, 0103/2, 0103/3, 0103/4, 0103/8, 0105/4, 0105/5, 0105/6, 0105/12, 0105/13, 0105/14, 0105/16, 0107/14, 0125

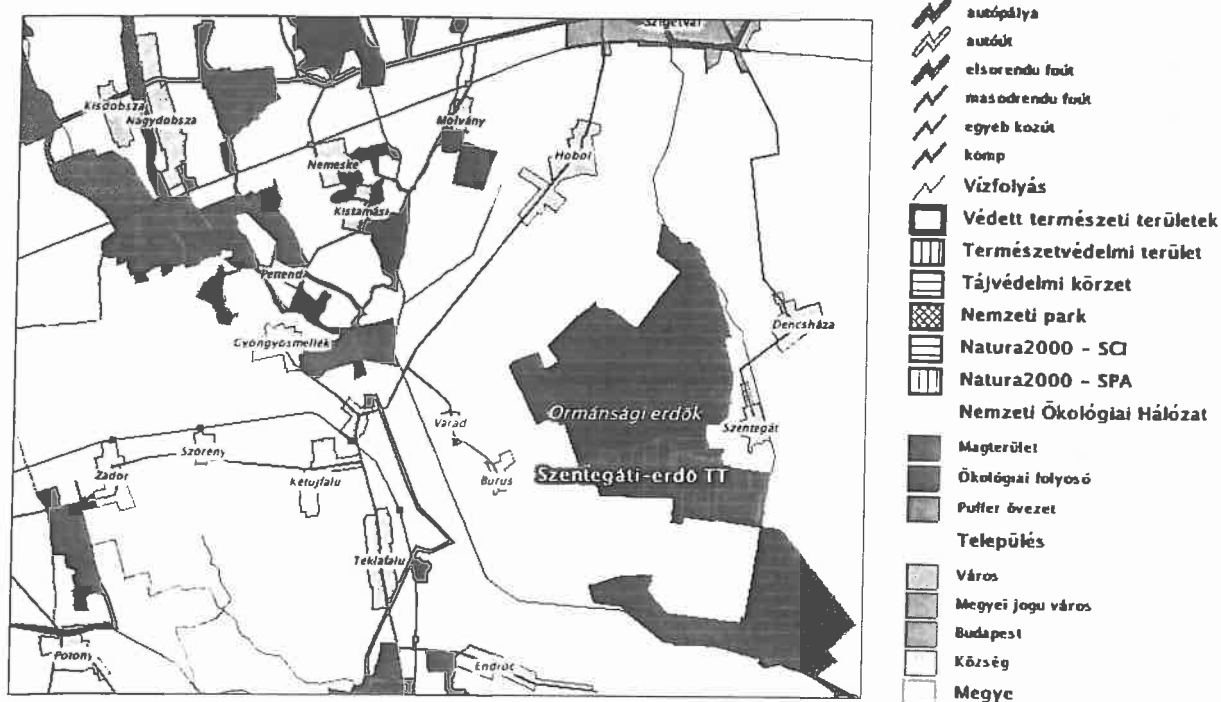
Kisdobsza 0227/1, 0227/2, 0227/3, 0228, 0231/1, 0231/2, 0231/3, 0231/4, 0231/5, 0231/6, 0231/7, 0231/8, 0240, 0243/1, 0243/2, 0243/5, 0243/6, 0244/2, 0244/5, 0244/6a, 0244/6b, 0245, 0246, 0248, 0249/1, 0249/2, 0250, 0251a, 0251b

Teklafalu 051, 052, 053/2, 058, 0110, 0115/1, 0115/2, 0116, 0117a, 0117b, 0117c, 0117d, 0117f, 0120

Várad 071/2b, 072, 074/1, 074/2, 074/3, 074/4, 074/5, 074/6, 074/7, 074/8, 074/9b

Zádor 029/3, 029/4, 030, 032a, 032b, 034a, 034b, 035

Natura 2000 területek elhelyezkedése

2.3.3.2. A Natura 2000 területek kihirdetése utáni feladatok

A Natura 2000 terület kedvező természetvédelmi helyzetének megőrzése vagy elérése érdekében hozott intézkedéseket vagy korlátozásokat a természetvédelmi hatóság a területről készítendő kezelési tervben határozza meg.

Az Élőhelyvédelmi Irányelv egyértelműen kifejezi, hogy a Natura 2000 területek kijelölésével nem a gazdasági fejlődés leállítása, nem zárt rezervátumok létrehozása a cél, ahol minden tevékenység tiltott. A gazdálkodás bizonyos formái a területen továbbra is folytathatók, ha az összeegyeztethető a védelemmel. A védelmet kizárólag azon fajok és élőhelytípusok szempontjából kell biztosítani, amelyek alapján a területet kijelölték.

A területek védelmének megvalósítását az EU a tagállamokra bizza. Ez megvalósulhat jogszabályi tiltással, de emellett hatósági vagy a gazdálkodókkal kötött szerződéses megoldás is alkalmazható, ha a terület kedvező természetvédelmi helyzete ezáltal is megőrizhető.

A hatósági védelem esetében a Natura 2000 területeken meghatározott tevékenységekhez a természetvédelmi hatóság engedélye szükséges.

Ilyen lehet például a nád- és vízinövényzet levágása, növényvédőszeres felhasználása vagy bármely vadászati, halászati és turisztikai tevékenység. A gazdálkodóval kötött szerződés esetében a tulajdonos vállalja, hogy a területen a gazdálkodást a kezelési tervben foglaltak szerint végzi, például egy kaszáló esetében a kaszálást csakis a kezelési tervben meghatározott időpontokban végzi el.

A védelem, szerződés útján történő érvényesítésére a többi tagországban számos példa van. Hazánkban azonban a gazdákkal való szerződéskötés feltételrendszerének kialakítása még csak most van folyamatban.

Az irányelvek a Natura 2000 területekre monitorozási és kutatási feladatokat is előírnak. A közösségi jelentőségű fajok és természetes élőhelyek védelmi helyzetének rendszeres ellenőrzése céljából azok állományát, hazai elterjedését és természetvédelmi állapotát rendszeresen ellenőrizni kell és különleges figyelmet kell fordítani a közösségi jelentőségű fajok és élőhelytípusok kutatására.

Az Európában vadon élő madárfajok állományának védelméhez, kezeléséhez és hasznosításához szükséges kutatást is elő kell segíteni.

A monitorozás tekintetében még nincsenek egységesített előírások és módszerek, de a hazánkban 1997 óta működő Nemzeti Biodiverzitás-monitorozó Rendszer keretében kidolgozott mintavételi eljárások jó alapot nyújtanak majd a Natura 2000 területek monitorozásához.

A Natura 2000 hálózat jelentős mértékben hozzá fog járulni a vidék fenntartható fejlődéséhez, a vidéki munkaerő foglalkoztatásának növelésével, alternatív jövedelemszerzési lehetőségek teremtésével, a vidék turisztikai vonzerejének növelésével, biotermékek kereskedelmével és az agrár-környezetvédelmi intézkedésekkel. A természeti értékek megőrzése és gondozása is járhat gazdasági előnyökkel, amit már Magyarországon is számos példa bizonyít.

Az agrártámogatások igénybevétele várhatóan két módon lesz lehetséges. Bizonyos természetbarát művelési módok önkéntes vállalásával, illetve a fajok vagy élőhelyek megőrzése céljából előírt korlátozások miatt kieső jövedelem kompenzálásával. Előnyt jelent, hogy a Natura-területek bővülésével fejlődhet az ökoturizmus. A vegyszermentes, természet közeli módon termelt, illetve a bioélelmiszernek pedig biztos piaca van az unióban. A Natura 2000 program zökkenőmentes bevezetésén a környezetvédelmi tárca mellett több civil szervezet, például a WWF is tevékenykedik, hozzájárulva hazánk páratlan természeti értékeinek megvédéséhez.

A hálózat felállításának legnagyobb előnye, hogy Magyarország természeti értékei, egy az eddiginél magasabb szintű, európai uniós jogi védelmet kapnak, ami nagymértékben támogatja a hazai természetvédelmi törekvéseket és munkákat, elősegítve páratlanul gazdag természeti értékeink hatékonyabb védelmét.

Megjegyezendő ugyanakkor, hogy a Natura 2000 hálózat egy kiegészítő eszköz a hazai természetvédelem számára. A hálózat területei nem helyettesítik a hazai védett természeti területek rendszerét, hanem azt kiegészítik.

A településeken tervezett, természetvédelmi területeket, tájvédelmi körzeteket, vagy egyéb védett természet értéket érintő fejlesztések esetében ki kell kérni az illetékes Duna-Dráva Nemzeti Park Igazgatóság szakvéleményét is.

3. ÖNÁLLÓAN KEZELT HATÓTÉNYEZŐK

3.1. Hulladékgazdálkodás

Az Országgyűlés a környezet és az emberi egészség védelme, a környezetterhelés mérséklése, a természeti erőforrásokkal való takarékos gazdálkodás, az erőforrás-felhasználás hatásainak csökkentése, hatékonyságának javítása, továbbá a hulladékképződés, illetve a képződő hulladék káros hatásainak megelőzése, mennyiségének és veszélyességének csökkentése, továbbá a használt termékek újrahasználata, a fogyasztási láncban szereplő anyagok termelési-fogyasztási körforgásban tartása, valamint a hulladék minél nagyobb arányú anyagában történő hasznosítása, és a nem hasznosuló, vissza nem forgatható hulladék környezetkimélő ártalmatlanítása érdekében megalkotta a 2012. évi CLXXXV. törvényt.

3.1.1. Szilárd hulladékkezelés

A települések mindegyikén megoldott a szervezett gyűjtés, minden településen megoldott a szelektív hulladékok gyűjtésének lehetősége. A településeken keletkező és begyűjtött hulladék összetételéről és mennyiségéről a szolgáltatók vezetnek nyilvántartást.

Bürös, Endróc, Gyöngyösmellék, Kétújfalu, Szörény, Teklafalu, Várad és Zádor települési szilárd hulladékainak begyűjtéséről és elszállításáról Dél- Kom Dél-Dunántúli Kommunális Szolgáltató Nonprofit Korlátolt Felelősségű Társaság gondoskodik. A begyűjtés kéthetente egy alkalommal történik, a hulladékot a Dél-KOM Kft. szigetvári hulladéklerakójában lerakással ártalmatlanítják.

Ezekén a településeken az ingatlantulajdonosnak települési hulladékkezelési közszolgáltatási díjat nem kell fizetnie, a közszolgáltatást az önkormányzat díjmentesen biztosítja a lakosság részére. Az önkormányzat részéről a közszolgáltatásért fizetendő díjról, a szolgáltatás időtartama alatt annak változtatásáról a közszolgáltatási szerződés keretében állapodik meg az önkormányzat a közszolgáltatóval. A közszolgáltatás díjában jelenik meg a veszélyes hulladékgyűjtés, valamint a nagydarabos lomtalanítás költsége is.

Kisdobsza településen a hulladékgazdálkodási közszolgáltatást Kaposvári Városgazdálkodási Zrt. jogutódja, a Dél-Dunántúli Hulladékkezelő Nonprofit Kft. látja el. A begyűjtés két periódusban történik, a nyári periódusban heti egy alkalommal, a téli periódusban kéthetente egyszer történik. A szemétszállítás díját az ingatlan tulajdonosok állják.

Felhagyott és illegális lerakók

Míg 1997-ben a településeknek megközelítőleg 60 %-án volt rendszeres a szemétyűjtés és szállítás, 2015-re ez az arány megközelíti a 100 %-ot.

A szervezett (ingyenes) kommunális hulladékgyűjtés ellenére komoly problémát jelentenek a települések környékén fellelhető illegális hulladék halmok. Általában a községek környékén található külterületi földutak melletti árkokat, kisebb mélyedéseket töltötték fel lakossági hulladékkal.

Az illegális hulladék felszámolása érdekében az önkormányzatok szabálysértési eljárással élhetnek és megpróbálhatják felkutatni a hulladék tulajdonosát, ha ez lehetséges, akkor az illegális hulladék elszállítás költségét és a bírságot a tulajdonoson behajtani. Környezetvédelmi szempontból jelentős probléma, hogy a felhagyott lerakókban nem ismert a hulladék összetétele (csak sejteni lehet, mit hordtak oda) és nem rendelkeznek műszaki védelemmel sem. A szeméttel átszivárgó vizek így szennyezhetik a talajt és a felszín alatti vizeket is.

Az elhagyott hulladék eltávolítása, amennyiben a hulladék elhelyezőjét nem sikerül megtalálni az ingatlan tulajdonosának kötelessége. A lakosságot rá kell ébreszteni arra, hogy a közterületen található illegális hulladéklerakások felszámolása a helyi önkormányzat feladata. Így az erre fordított pénzek az egyéb kiadások, fejlesztések rovására kerülnek kifizetésre. Amennyiben valaki észlel ilyen illegális lerakást, tetten éri a lerakót, azonnal értesítse a Jegyzőt, akinek hivatalból kötelessége szabálysértési eljárást indítania, ha az elkövető személye ismert, kötelezi a lerakást végzőt az eredeti állapot visszaállítására, valamint bírság kiszabására is lehetősége van. Veszélyes hulladékkal kapcsolatban, vagy illegális hulladékkezelési ügyekben az illetékes Környezetvédelmi hatóság jár el. (Baranya Megyei Kormányhivatal Környezetvédelmi és Természetvédelmi Főosztály)

A Mecsek-Dráva Hulladékgazdálkodási program által érintett, felhagyott és rekultivált lerakók Gyöngyösmellék és Teklafalu községekben találhatóak.

3.1.2. Nem közművel összegyűjtött háztartási szennyvíz

A települések közül csak Kisdobszán valósult meg szennyvízcsatorna hálózat kiépítése, itt Nagydobszával közös hálózat működik.

A többi településen a keletkezett szennyvizet részben egyedi zárt tárolókban gyűjtik és szippantják, részben helyben elsikkad.

A szennyvíz elszállításáról közszolgáltatás keretében az önkormányzati tulajdonban lévő Endróc-Tekla Kft. (Fő utca 18.) gondoskodik. A begyűjtött kommunális szennyvizek elhelyezése az Endróc és Teklafalu községek közös tulajdonában lévő szennyvíz elhelyező telepen történik.

A tengelyen elszállított összegyűjtött szennyvíz az összes keletkező mennyiségnek jelenleg mindössze kb. 10-20 %-a. A lakosságnak csak kis része gyűjti megfelelő módon, egyedi zárt gyűjtőkben és szállíttatja el szippantással a szennyvizet, mivel a megfelelően kiépített tároló kialakítása, a rendszeres szippantás igen költséges. A fennmaradó mennyiség a talajban elszivárog, elszikkad. A nem szakszerűen kialakított szennyvízgyűjtőket is fel kell számolni, mivel potenciális szennyezőforrást jelentenek a felszíni és a felszín alatti vizekre.

3.1.3. Szelektív hulladékkezelés

A szelektíven begyűjtött hulladékok hasznosításából vagy hasznosítás céljára történő átadásból származó bevétel csökkentheti majd a lakossági szemétdíj mértékét.

Gazdasági megfontolások alapján a papír, vasanyagok, színes fémek, üveg, műanyagok (PET palackok) szelektív gyűjtése célszerű. A szelektív gyűjtés előnyei, hogy utólagos szétválogatás nem szükséges (ideális esetben), valamint közvetlenül a feldolgozóiparhoz adható át az anyag.

Mind a kilenc településen megoldott a szelektív hulladékgyűjtés.

A Mecsek- Dráva Hulladékgazdálkodási Programhoz csatlakozott Bürüs, Endróc, Gyöngyösmellék, Kétújfalu, Szörény, Teklafalu, Várad és Zádor, a Kaposmenti Hulladékgazdálkodási társulás tagja Kisdobsza település.

A települések mindegyikén található 1 db - Kétújfalu községben 2 db szelektív gyűjtősziget van-, ahol 240 literes egyedi gyűjtő- edényeket helyeztek ki (gyűjtőszigetenként 4 db), ezekbe gyűjthető a papír, a műanyag, a fém és a kombinált csomagolóeszközök (hasznosítható hulladékok).

Kétújfaluban szelektív gyűjtőpont mellett hulladékudvar létesült, ahol a lakosságnál keletkező szelektíven gyűjthető hulladékok (papír, fém, műanyag, zöldhulladék stb.), a nagyméretű hulladékok (bútor, lom) háztartási készülékek és veszélyes hulladékok helyezhetők el a lakosság számára díjmentesen. Az itt keletkezett hulladékok a válogatóműbe kerülnek.

Valamennyi településre érvényes hulladékgazdálkodási célkitűzés a hulladékok újra hasznosítása, amelynek egyik alapfeltétele a szelektív gyűjtés.

A Hulladékgazdálkodási Programok tervei között szerepel, hogy a mostani gyűjtőszigetes szelektív gyűjtést felváltaná a házhoz menő.

. A kommunális hulladékok egyik meghatározó része a szerves anyag (25-30%) amelynek csökkentése minden hulladékkezelő rendszer előírt kötelezettsége. A szerves hulladékok jelentős részét képezik az ún zöldhulladékok, amelynek elkülönített gyűjtése kevés helyen valósult meg. A szerves hulladék kezelésének legismertebb módja a komposztálás.

Komposztálás alatt olyan biológiai folyamatot értünk, amelynél a hulladékban lévő szervesanyag-tartalom a mikroorganizmusok segítségével (baktériumok, gombák) lebomlik, és stabil, nem rothadó anyaggá alakul át. A komposztálás eredményeként keletkező komposzt igen jó minőségű talajjavító anyag, mely a mezőgazdaságba visszafordítható, értékesíthető.

A komposztálásnak, mint eljárásnak nagy hagyománya van a fejlett országokban kis házi komposztáló berendezések alkalmazásával. Ilyen berendezések Magyarországon is kaphatók, elterjesztésük a Mecsek-Dráva Hulladékgazdálkodási Program keretein belül is célkitűzés volt.

A házi komposztálás alkalmazása céljából 2015 februárjában 858 komposztáló edényt osztott ki a Szigetvár - Dél-Zselic Többcélú Kistérségi Társulás, amely jelentős lépés a hulladékhasznosítás irányába.

3.1.4. Veszélyes hulladékok kezelése

A 225/2015. (VIII.7) Korm. rendelet előírásai alapján kell a veszélyes hulladékok gyűjtését, kezelését, tárolását és ártalmatlanítását megoldani.

A településeken működő gazdasági szervezeteknek gondoskodni kell a veszélyes hulladékok környezetszennyezést nem okozó gyűjtéséről, kezeléséről illetve erre feljogosított szervezeteknek történő átadásáról.

A települések háztartásaiban keletkező veszélyes hulladékokat a Kétújfalun található hulladékudvarba folyamatosan lehet szállítani. A DÉL-KOM Kft. gondoskodik környezetszennyezést kizáró módon való gyűjtésről, majd ártalmatlanításra elszállítják az erre feljogosított, engedéllyel rendelkező veszélyes hulladék feldolgozó üzembe.

3.2. Zaj- és rezgésvédelem

A környezet állapotát, minőségét a meglévő és tervezett funkciók működését döntően befolyásoló hatótényező a környezeti zaj.

Az épített környezet intenzitásának növekedése, az életmód változása, a mobilitási igény, a közlekedés általános műszaki állapota és fejlődési tendenciái, a települések történeti fejlődése és még sok más műszaki, társadalmi tényező eredményezte, hogy környezetünk egyre zajosabb lett. A nyugodt és csendes környezet iránti igény fokozódása a környezetünkben rendszeresen és egyre nagyobb mértékben fellépő zaj

visszaszorítására ösztönöz. Napjainkban ugyanis az akusztikai minőség a települések környezetállapotának fontos jellemzője.

A környezeti zaj- és rezgésvédelem területén érvényes rendeletek, előírások megtartásával biztosítható a zajvédelmi szempontból is megfelelő települési környezet kialakulása. A területrendezés, településfejlesztés során lehet leghatékonyabban érvényesíteni azokat az előírásokat melyekkel a káros hatások kialakulása megelőzhető, a meglévő hatások csökkenthetők, illetve a kedvező állapot megtartható. A szabályozás a környezet szempontjából leginkább terhelő zaj- és rezgésforrásokra, így az ipari, közlekedési, építkezési zajokra és rezgésekre állapít meg követelményeket.

Általánosságban megállapítható, hogy egy terület környezeti zajterheltségét nagymértékben meghatározza a földrajzi adottság, a kialakult településszerkezet- és területhasználat. Fontos célkitűzés, hogy az adott településen, illetve az érintett térségben a további terület-felhasználásoknál, közlekedési nyomvonalak kijelölésénél érvényesüljenek a zajvédelem szempontjai. Megállapítható, hogy a zajterhelés kialakulásában meghatározó tényezőként szereplő közúti közlekedés fejlesztése - elkerülő útvonalak építése, útvonalak minőségi fejlesztése a szükségesnél lassabb ütemben érvényesült. A már elfogadott Baranya Megyei Fejlesztési Program, a javasolt úthálózat fejlesztése ezeket a szempontokat már figyelembe veszi. **(Baranya Megye Közúti közlekedési infrastruktúra fejlesztése)**

Az elkészített fejlesztési terveknel fontos szempont, hogy a zaj és rezgés elleni védelem követelményeinek teljesüléséhez, illetve további fejlesztéséhez a vizsgálati adatok ismeretében, illetve azok értékelését követően kerülhetnek meghatározásra azok az intézkedések és feladatok, melyekkel a meglévő káros mértékű terhelések csökkenthetők, illetve egyidejűleg új terhelések kialakulása megakadályozható.

A környezeti zajforrások közül – a zajforrások jellegének megfelelően – a következők vizsgálják:

- közlekedési jellegű zajforrások (közúti, vasúti),
- ipari jellegű zajforrások,
- egyéb jellegű zajforrások (kereskedelmi-, vendéglátó-, kulturális- és sportlétesítmények zajforrásai).

A programmal érintett települések közigazgatási területén nincsenek ipari tevékenységet folytató üzemek és jelentős zajterhelést okozó szórakozó- ill. vendéglátóhelyek ezért a települések zajterhelése a közúti közlekedéstől származik.

3.2.1. Közlekedési eredetű zajterhelés

Jelenlegi állapot jellemzése során megállapítható, hogy hazánk lakosságának mintegy 50-60%-a-t érinti a közúti közlekedéstől eredő, zavaró mértékű zajterhelés. Főútvonalak mentén, jelentős lakos számot érint a határértékek olyan fokú túllépése, amely már egészséget veszélyeztető hatású.

A közúti forgalom okozta zajterhelésről nem áll rendelkezésre olyan aktuális és egységes mérési adatmennyiség, melyből megbízható statisztika nyerhető. Szórvány mérési adatok viszont egyöntetűen bizonyítják a kedvezőtlen állapotokat. Főútvonalak mentén az épületek homlokzatait érő zajterhelés általában nappal 70 - 83 dB, éjjel 60 - 75 dB körül mozog, míg a tervezési határérték nappal 65 dB, éjjel 55 dB. Mérések alapján a legtöbb helyen használatos szokványos nyílászárók csukott állapotban a közlekedési zajt 20 - 25 dB-lel csökkentik.

A 27/2008. (XII. 3.) Kőm-EüM együttes rendelet (3.melléklet)

A közlekedéstől származó zaj terhelési határértékei a zajtól védendő területeken

Sor- szám	Zajtól védendő terület	Határérték (L_{TH}) az L_{AMT65} megítélési szintre* (dB)					
		kiszolgáló úttól, lakóúttól származó zajra		az országos közúthálózatba tartozó mellékutaktól, a települési önkormányzat tulajdonában lévő gyűjtőutaktól és külterületi közutaktól, a vasúti mellékvonaltól és pályaudvarától, a repülőtértől, illetve a nem nyilvános fel- és leszállóhelyektől**		az országos közúthálózatba tartozó gyorsforgalmi utaktól és főutaktól, a települési önkormányzat tulajdonában lévő belterületi gyorsforgalmi utaktól, belterületi elsőrendű főutaktól és belterületi másodrendű főutaktól, az autóbusz-pályaudvartól, a vasúti fővonalától és pályaudvarától, a repülőtértől, illetve a nem nyilvános fel- és leszállóhelytől*** származó zajra	
		nappal 06-22 óra	éjjel 22- 06 óra	nappal 06-22 óra	éjjel 22-06 óra	nappal 06-22 óra	éjjel 22-06 óra
1.	Üdülőterület, különleges területek közül az egészségügyi terület	50	40	55	45	60	50
2.	Lakóterület (kisvárosias, kertvárosias, falusias, telepszerű beépítésű), különleges területek közül az oktatási létesítmények területei, és a temetők, a zöldterület	55	45	60	50	65	55
3.	Lakóterület (nagyvárosias beépítésű), a vegyes terület	60	50	65	55	65	55
4.	Gazdasági terület	65	55	65	55	65	55

Megjegyzés:

* Értelmezés a stratégiai zajtérképek és intézkedési tervek készítésének részletes szabályairól szóló 25/2004. (XII. 20.) KvVM rendelet 3. számú melléklet 1.1. pontja és 5. számú melléklet 1.1. pontja szerint.

** Olyan repülőterek, vagy nem nyilvános fel- és leszállóhelyek, ahol 5,7 tonna maximális felszálló tömegnél kisebb, légszavaras repülőgépek, illetve 2,73 tonna maximális felszálló tömegnél kisebb helikopterek közlekednek.

*** Olyan repülőterek, vagy nem nyilvános fel- és leszállóhelyek, ahol 5,7 tonna maximális felszálló tömegű vagy annál nagyobb, légszavaras repülőgépek, 2,73 tonna maximális felszálló tömegű vagy annál nagyobb helikopterek, valamint sugárhajtású légijárművek közlekednek.

A környezeti zajforrások közül a közúti közlekedésből eredő zajterhelés érinti legérzékenyebben az embereket. A vasúti közlekedésnél a közúti közlekedéssel közel azonos zajszintek mérhetők, azonban számottevő zajterhelés csak a vasúti megállóknál jelentkezik, illetve környezetében jelentkezik.

A közúti közlekedés által okozott zajterhelés részben a járműforgalom nagyságától és összetételétől, részben az utak vonalvezetésétől, az út minőségétől függ. A zajterhelés nagyságát az útvonalak járműforgalmán kívül a területhasználatok, a beépítési viszonyok, a zajforrás és a védendő létesítmények közötti távolság, az útkereszteződések, stb. befolyásolják.

A vizsgált települések közül a közúti zajterhelés a 6-os számú főúttal átszelt, illetve közvetlenül főút mellett fekvő települést Kisdobszát érinti, itt a főút teljes forgalmával kell számolni.

Megállapítható a vizsgált települések környezetében, hogy a 6-os számú főúton történt útdíj bevezetésével a forgalom egy része **a kisebb átbocsátási kapacitású belterületi utakra terelődik**. A régi utaknál bevezetett forgalmi sebesség-korlátozások, azok betartásának fokozott ellenőrzése ugyan ellensúlyozza a kedvezőtlen hatást, de kiküszöbölni képtelen. **Az érintett település elsősorban Kétújfalu község.**

Megoldást jelenthetne a súlykorlátozás bevezetése, közlekedési tábla kihelyezése a forgalommal leginkább érintett

A közúti közlekedés által okozott zajterhelés alapvetően a járműforgalom nagyságától, összetételétől, azok haladási sebességétől és a környezet beépítettségétől függ. A kialakuló zajterhelés nagyságát befolyásolja továbbá az útpálya kialakítása, az útburkolat minősége, az út emelkedése, és a zaj terjedésére hatással lévő egyéb körülmények.

A közúti közlekedés okozta zajterhelés a forrásokhoz közel eső megítélési pontokon a következő táblázatban megadott értékek között változik.

Jellemző zajterhelési értékek

Útszakasz jellege	Egyenértékű A-hangnyomásszint (dB)	
	Nappal	Éjjel
Kisebb települések főútvonalai	70-72	62-64

A vizsgált településeken az alábbi közutak haladnak keresztül:

- Kisdobsza: 6-os számú főút
- Kétújfalu: 5808 és 5809 számú gyűjtő-összekötő út
- Teklafalu: 5808 számú gyűjtő-összekötő út

- Szörény, Zádor: 5809 számú gyűjtő-összekötő út
- Gyöngyösmellék: 58142 számú bekötőút
- Várad, Bürüs: 58147 számú bekötőút
- Endróc: 58143 számú bekötőút

A közúti forgalom Kisdobsza, Kétújfalu és Teklafalu településen okoz gondot, ezért a közlekedés zajhatásait kizárólag ezeken a szakaszokon tartjuk indokoltnak bemutatni. **Szörény, Zádor, Gyöngyösmellék, Várad és Bürüs települések közötti közlekedésből eredő zajterhelése kedvezőnek mondható,** továbbá az ezeket a településeket érintő közutakról csak becsült forgalmi adatok állnak rendelkezésre, így ezen adatok részletes bemutatásától eltekintünk.

6-os sz. főút Szigetvár Ny-i kivezető szakasza (Kisdobsza)

6. sz. főút	Átlagos napi forgalom járműkategóriánként (j/nap)								Zajkibocsátás (dB)	
	Szgek.	Kisteher	Busz	Csukl. busz	Könnyű-teher gkcs.	Nehéz-teher gkcs.	Szerelvény	Motor	nappal	éjjel
2001	2274	401	51	1	139	191	169	71	68,5	60,9
2005	2843	501	52	1	177	237	210	68	69,4	61,8
2010	3206	565	54	2	200	268	238	71	69,9	62,3
2015	3547	626	55	2	223	298	264	73	70,3	62,7

5808-as számú gyűjtő-összekötő út (Kétújfalu, Teklafalu)

5808. sz. út	Átlagos napi forgalom járműkategóriánként (j/nap)								Zajkibocsátás (dB)	
	Szgek.	Kisteher	Busz	Csukl. busz	Könnyű-teher gkcs.	Nehéz-teher gkcs.	Szerelvény	Motor	nappal	éjjel
2001	1284	226	55	0	67	77	19	71	65,4	57,8
2005	1541	271	62	0	76	83	21	68	66,0	58,4
2010	1695	298	63	0	82	90	23	71	66,3	58,7
2015	1862	328	64	0	87	99	24	73	66,6	59,1

Összességében elmondható, hogy a közlekedésből eredő zaj- és rezgésterhelés a rendeletben előírt határértékeket a következőképpen haladták meg:

- a 6-os főút esetében Kisdobszánál nappal 4-5 dB, éjjel 6-8 dB
- az 5808 sz. összekötőúton Kétújfaluban és Teklafaluban nappal 1-2 dB, éjjel 3-4 dB

A közúti forgalom okozta zaj- és porterhelés csökkentése érdekében a területen őshonos fa- és cserje fajok telepítésével, védő erdősávokkal kedvező hatás érhető el. A településeken vasútállomás nem található, így ebből származó zajterhelés nincs. A környezeti zaj szempontjából az építészeti tervezésnek, településrendezésnek döntő jelentősége van.

4. A CÉLÁLLAPOT MEGHATÁROZÁSA

A célokat a meglévő központi szabályozás és eszközök igénybevételét feltételezve, hogy települések együttes összefogásával lehet megvalósítani. A települési önkormányzatok a jelenlegi szabályozás alapján megfelelő önállósággal, de nem megfelelő anyagi támogatással, háttérrel rendelkeznek a települések fejlesztési és rendezési programjainak, terveinek, fejlesztési koncepcióinak kidolgozásához és végrehajtásához.

A települések számára megfelelő alapot, a célok meghatározásához szakmai javaslatokat, megvalósításukhoz eszközöket nyújt a **Baranya Megyei Területfejlesztési Program, amely részletesen tartalmazza a megye gazdasági térségeinek adottságait figyelembe veendő fejlesztési javaslatokat.**

Ez a koncepció célul tűzi ki a Szigetvár térségét, mint hátrányos helyzetű, fejletlen gazdasági térségek komplex fejlesztését, valamint a területen az agrár- és feldolgozóipari fejlesztését.

A fenti célok megvalósításához, a megvalósításhoz vezető út során, illetve azokkal párhuzamosan szükségesek az alábbiak:

- olyan fogyasztási és termelési gyakorlat kialakítása, amely eleve kisebb környezetszennyezéssel jár.
- szabályozórendszer kidolgozására és olyan intézkedések végrehajtása, amelyek biztosítják a keletkező szennyezés mérséklését, a kialakult szennyezések, környezeti károsodások felszámolását,
- A természeti erőforrásokkal való ésszerű és hosszú távon is takarékos termelési és fogyasztási magatartások kialakítása..

A Baranya Megyei Területfejlesztési Program valamint a Baranya Megye Közúti közlekedési Infrastruktúra fejlesztési terv figyelembe vételével meghatározott célkitűzések az érintett kilenc településen.

Érintett települések : **Bürös, Endróc, Gyöngyösmellék, Kétújfalu, Kisdobsza, Szörény, Telkafalu, Várad és Zádor**

Az érintett községek távlati fejlesztési lehetőségét befolyásolja a tervezett M60-s – jelenlegi elképzelés szerint - gyorsforgalmi út és a 67-s főút kiépítése. A **Kisdobszán** jelenleg átmenő 6-sz főút forgalma lecsökken, ami a jelenlegi zaj és levegőterhelés problémáit szünteti meg. A tervezett főközlekedési utak kiépítése **Bürös, Endróc, Gyöngyösmellék, Kétújfalu, Kisdobsza, Szörény, Telkafalu, Várad és Zádor** települések számára kapcsolati lehetőséget teremt a szélesebb környezettel, amely egyben lehetővé teszi munkahely létesítését, s a munkavállalók nagyobb területen

történő elhelyezkedését. Könnyebb lesz az oktatási és kulturális lehetőségek elérése, a horvát határ-menti térség határon átnyúló kulturális, gazdasági kapcsolatok felvétele.

A **Baranya Megyei Területfejlesztési Program** célul tűzi ki a településeken történő (a térség) agrár és feldolgozóipari fejlesztéseket, nevezetesen:

- felhagyott területek újrahasznosítása ,
- betelepülő vállalkozások számának növelése
- KKV szektor támogatása
- infrastrukturális fejlesztés(jelenlegi úthálózat fejlesztése)
- kerékpárutak kiépítése

A fenti országos és megyei fejlesztési célkitűzésekre építve, a környezetvédelmi program az alábbi feladatokat és célokat összegzi:

4.1. A települési és épített környezet védelme

A települési és épített környezet védelme főként a települési önkormányzatok feladata.

A települési környezet védelmének *speciális eszköze* a területi tervezés, amely a területi összefüggések, követelmények révén meghatározó szerepet tölt be a környezetminőség kialakításában, a káros hatások megelőzésében, illetve csökkentésében. A környezet minőségét alapvetően befolyásolja egy adott terület funkciója, beépítése, településszerkezeti adottsága, mert a környezeti hatások, veszélyforrások eltérő jellegű és súlyú problémát jelentenek a különböző terület felhasználású és adottságú területen.

Főbb célkitűzések az érintett települések környezetvédelme érdekében:

- A települések népességszámának növelése.
- A településkép javítása érdekében jobb, az esztétikai, történeti szempontokat figyelembevevő tervezési módszerek kialakítása, elterjesztése.
- A települések szépítése, a még kellemebb lakókörnyezet kialakítása.
- Az idegenforgalom fellendítése, a lakóházak falusi turizmus keretében történő hasznosítása, népi építészeti értékek népszerűsítése.
- A település helyi természeti és épített értékeinek, műemlékeinek megőrzése és védelme.
- Az épített környezet fenntartási tevékenységének javítására megfelelő szabályozás kialakítása és alkalmazása.
- Leromlott állapotú lakóépületek felújítása, állagmegóvási munkálatok.

- A települési környezet, életminőség javítása, a zöldfelületének lehető legnagyobb mértékű fejlesztése; kedvező települési imázs kialakítása virágosítással, fásítással, információs táblák kihelyezésével.
- A közterületek és középületek rendszeres karbantartása.
- Infrastrukturális feltételek biztosítása, szennyvízcsatorna-hálózat kiépítése, a meglévő rendszerek bővítése, korszerűsítése (utak, járdák, csapadékvíz elvezető árkok). A vezetékes földgázzal való ellátás.
- Környezetkímélő közúthálózat és forgalmi rend kialakítása, megszervezése. A regionális kerékpárút megépítésének támogatása.
- Szükség szerint iparterület, további sport- és rekreációs területek és lakóterületek kialakítása.
- A településfejlesztés és lakóterület bővítés mellett megfelelő infrastruktúra biztosítása, a meglévő rendezett településkép megóvása és a környezet adta lehetőségek figyelembe vétele mellett.
- A lakosság tájékoztatása, bevonása a környezetvédelmi döntésekbe, azok végrehajtásába és ellenőrzésébe.
- A környezet védelmét szolgáló szabályozások, önkormányzati rendeletek megalkotása, a meglévők felülvizsgálata.

4.2. Környezeti elemek védelme

Minden környezeti elemet önmagában, a többi környezeti elemmel alkotott egységben és az egymással való kölcsönhatás figyelembevételével kell védeni. Igénybevételüket és terhelésüket ennek megfelelően kell szabályozni. A környezeti elemek védelme egyaránt jelenti azok minőségének, mennyiségének és készleteinek, valamint az elemeken belüli arányok és folyamatok védelmét.

A célok, illetve a célállapot meghatározása a környezeti állapot felmérése során feltárt tényezők, adottságok alapján történik. Elérendő cél elsősorban a jelenlegi állapot megőrzése, a további környezeti károsodások, helyzetromlás megakadályozása és a környezeti állapot javítása.

4.2.1. A levegőminőség javítása

A levegő minőségével kapcsolatos cél a jó levegőminőségi állapot fenntartása, lehetőség szerint annak tovább javítása, továbbá a már meglévő káros terhelések csökkentése és az újabb, nemkívánatos kibocsátások megakadályozása. Ennek érdekében a levegő minőségét védeni kell minden olyan hatástól, amely a környezeti elem minőségét veszélyezteteti, vagy egészséget károsító módon terheli. A tevékenységek, létesítmények

tervezésénél, megvalósításánál, folytatásánál törekedni kell a légszennyező anyagok lehető legkisebb mértékű kibocsátására.

Főbb célkitűzések légszennyezőanyag kibocsátások csökkentése - a levegőminőség megőrzése, illetve javítása - érdekében:

1. A **bűzterhelés** csökkentése (mezőgazdasági és állattartási kibocsátások mérséklése). Jelenleg ismert levegőminőséget (bűzt) befolyásoló tényezők: **Kétújfalu és Szörény** között működő Baranya-Pig Kft. **sertés telepe**, valamint a **Zádorban** az Agromilk Kft. által üzemeltetett **tehenészeti telep**. Javasolt, belterületen csak háztáji állattartás engedélyezése. Környezeti problémát eddig egyik üzem sem okozott
2. Levegőminőséget befolyásoló létesítmény még a vizsgált területen a **Szörényben** működő **szárítóüzem**.
3. Célkitűzés mind a kilenc településen a fűtésből származó légszennyező anyagok kibocsátásának csökkentése, a gázellátó rendszerre való rácsatlakozás szorgalmazása.
4. Általános **célkitűzések**, amelyek **mind a kilenc településre** érvényesek:
 - A por- és zajterhelés mérséklése, a közlekedési eredetű légszennyezés minimalizálása elsősorban a főútvonalak mentén (közlekedésszervezés, úthálózat fejlesztés, védő zöldsávok megőrzése, bővítése).
 - Technológiai eredetű légszennyezések mérséklése (ellenőrzés, telepengedélyezés, gazdasági területek kijelölése).
 - Új beépítéseknél az átszellőzési viszonyok megőrzése, javítása,
 - Az irritáló (allergizáló) növényi kultúrák telepítésének illetve a gyomnövények elszaporodásának megakadályozása. Felvilágosító akciók és összehangolt parlagfű irtási akciók szervezése.

4.2.2. A vizek védelme

A víz védelme érdekében a vizek természetes lefolyását, áramlási viszonyait, medrét és partját csak a vízi életközösségek megfelelő arányainak megtartásával és működőképességük biztosításával szabad megváltoztatni. A vizek igénybevétele, terhelése, a vizekbe használt- és szennyvizek bevezetése - megfelelő kezelést követően - csak olyan módon történhet, amely a természetes folyamatokat és a vizek mennyiségi, minőségi megújulását nem veszélyezteti.

A víz - mint alapvető életfeltétel és korlátozottan előforduló erőforrás - kitermelésének és felhasználásának feltételeit vízkészlet-típusonként a területi adottságoknak megfelelően, igénybevételi határérték figyelembevételével kell megállapítani.

A vizek védelme érdekében a főbb célkitűzések:

- A vizek védelme a felszíni és felszín alatti vizekre és azok készleteire terjed ki. A környezet igénybevétele – így különösen a vízviszonyokba történő beavatkozások – esetén biztosítani kell, hogy a víz, mint tájalkotó tényező fennmaradjon, a vízi és vízközei élővilág fennmaradásához szükséges feltételek, valamint a vizek hasznosíthatóságát elősegítő körülmények ne romoljanak.
- A nem szakszerűen kialakított szennyvízgyűjtőket fel kell számolni, mint potenciális szennyező forrást, ezért feladat a vizsgált településeken keletkező szennyvizek kezelését biztosító megoldások kidolgozása. A **Baranya Megyei Területfejlesztési Program Kiemelt megyei projektjeinek 11. pontja** javasolja a kistelepülések korszerű szennyvízkezelésének megoldását az alábbiak figyelembe vételével:
 - Közcsatornát nem igénylő, szakszerű, egyedi szennyvíz elhelyezési kislétesítmények alkalmazása
 - Költség- és környezetkímélő (lehetőleg természet-közeli) szennyvíztisztítási technológiák kiépítése
 - Egyedi szennyvíztisztító kisberendezések beszerzése és beépítése
 - Helyben, természetes technológiával történő kezelés (vízbázis tisztasága és utánpótlása biztosított)
 - Nagyobb központi szennyvíztisztító telepek nincsenek tovább terhelve
- Az előírásoknak megfelelő állattartás gyakorlati meghonosítása. A vizek mezőgazdasági eredetű nitrát-szennyezésének megelőzése, csökkentése érdekében a jó mezőgazdasági gyakorlat alkalmazása.
- A települések csapadékvíz hálózatának karbantartásával, jókarba helyezésével a belvíz elvezető hálózat fejleszhető. A lejtési viszonyok miatt a meglévő földárkok gyakran eliszaposodnak, ezért helyenként szükséges a földárkok mederburkolása.

4.2.3. A föld védelme

A föld védelme magában foglalja a talaj termőképességének, szerkezetének, víz- és levegőháztartásának és élővilágának a védelmét is. A termőföldön történő beruházásokat úgy kell megtervezni, hogy a létesítmények elhelyezése a környező területeken a talajvédő gazdálkodás feltételeit ne akadályozza.

A föld, földtani közeg védelme érdekében a főbb célkitűzések:

- A mezőgazdasági gazdálkodók részére az állattartási rendelettel vagy a környezetvédelmi rendelet vonatkozó részeivel szabályozni kell az állattartásból keletkező trágya kihelyezésének lehetőségeit, a talajeró-utánpótlás, talajgazdálkodás feltételeit a földtani közeg minőségének megőrzése érdekében.

- A jó minőségű termőtalajjal borított területek más irányú hasznosítását korlátozni kell. A kialakult mezőgazdasági célú tájhasznosítást a jövőben is meg kell tartani.
- A külterületen a nagyméretű szántóterületeket mezővédő erdősávokkal kell tagolni a szélerózió megakadályozása érdekében.

A Nemzeti Agrár-környezetvédelmi Program egyes célprogramjai kedvező lehetőségeket biztosítanak a föld- és talajvédelem területén. A következő tevékenységekre igényelhetők támogatások:

- a gazdálkodás körülményeit feltáró felmérés végrehajtása,
- a környezetvédelmi szempontokat figyelembe vevő középtávú gazdálkodási terv elkészítése (tápanyag-gazdálkodás, növényvédelem, talajművelés, fajtahasználat, vetéscserge),
- bizonyos táj-, természet-, talaj- és vízvédelmi alapintézkedések végrehajtása,
- az Agrár-környezetvédelmi Program egyéb célprogramjaiban való részvétel lehetőségeinek vizsgálata.

4.2.4. Környezetbiztonság

A térségben emberi egészséget potenciálisan veszélyeztető tevékenységek működése csak úgy lehetséges, hogy egy esetlegesen felmerülő haváriaeset se jelentsen veszélyforrást a lakosság számára. A környezetterheléssel járó tevékenységek esetében intézkedési tervet kell kidolgozni a balesetek, haváriaesetek elhárítására. A tevékenység jellegétől függően gondoskodni kell a káros kibocsátások mérsékléséről (levegőszennyezés, hulladék-, szennyvíz kibocsátás, zajterhelés, stb.) és a lakosság megfelelő tájékoztatásáról.

4.3. A természeti értékek helyi védelme

4.3.1. Természetvédelem

A természeti környezet védelmét járási települések Településrendezési Terveinek szabályozási előírásaival összhangban kell megvalósítani. A helyi védettségű értékek kijelölése az önkormányzatok hatásköre és feladata. A védettséget a települési önkormányzat rendelete mondja ki, az 1996. évi LIII. sz. törvényben meghatározott eljárás szerint.

A természetvédelemmel kapcsolatos célkitűzések:

- A természeti értékek és területek, tájak, valamint azok természeti rendszereinek, biológiai sokféleségének általános védelme, megismerésének és fenntartható használatának elősegítése, továbbá a társadalom egészséges, esztétikus természet iránti igényének kielégítése.

- A jövőben védelemre javasolt természeti területeken gazdálkodás csak a természetvédelmi érdekeknek alárendelten jelenhet meg.
- Gondoskodni kell arról, hogy a községek lakossága a térség természeti értékeit megismerje, és cselekvő részévé válják a természetvédelmi értékek védelmének.

4.4. Önállóan kezelt hatótényezők

4.4.1. Hulladékgazdálkodás fejlesztése

A hulladékgazdálkodás elsődleges célja, hogy a termelés és fogyasztás során keletkező hulladék mennyiségét minimalizálja. A hulladékok elhelyezését és ártalmatlanítását úgy kell megvalósítani, hogy az a környezeti elemek minőségére és az emberi egészségre nézve ne jelentsen kockázatot.

A hulladékról szóló 2012. évi CLXXXV. törvény rögzíti a hulladék-gazdálkodással kapcsolatos önkormányzati feladatokat, célokat:

- Az emberi egészség védelme, a természeti és az épített környezet megóvása, a fenntartható fejlődés biztosítása és a környezettudatos magatartás kialakítása a hulladékgazdálkodás eszközeivel.
- A természeti erőforrásokkal való takarékoskodás, a környezet hulladék által okozott terhelésének minimalizálása, szennyezésének elkerülése érdekében a hulladékkeletkezés megelőzése (a természettől elsajátított anyag minél teljesebb felhasználása, hosszú élettartamú és újrahasználatos termékek kialakítása), a képződő hulladék mennyiségének és veszélyességének csökkentése, a keletkező hulladék minél nagyobb arányú hasznosítása, a fogyasztás-termelés körforgásban tartása, a nem hasznosuló, vissza nem forgatható hulladék környezetkímélő ártalmatlanítása.
- Közterületen illegálisan lerakott hulladékhalmok elszállítása által a környezeti kockázat és esetleges terhelés csökkentése,
- A lerakandó hulladék mennyiségének csökkentése érdekében a szelektív gyűjtés fontosságának és hasznosságának hangsúlyozása.
- Csomagolóanyagok, zöldhulladékok, és a háztartásokban keletkező veszélyes anyagok szelektív gyűjtésének folytatása, a hulladékok újrahasznosítható részeinek visszaforgatása, és a kommunális hulladék szervesanyag-tartalmának csökkentése céljából.
- A biológiailag lebomló szerves-anyag tartalmának csökkentése.

A hulladékgazdálkodással kapcsolatos célkitűzések:

- **A Kétújfalui hulladékudvar** elkészült azonban jelenleg nem üzemel, a jövőben szükséges a hulladékudvar **üzembe helyezése és folyamatos üzemeltetése**.
- A keletkező építési, bontási és egyéb inert hulladékok egyedi vagy települések közösen kialakított gyűjtése és inert hulladéklerakóra, illetve hulladékudvarba történő szállítása. Amennyiben nincs mód, megoldás lehet települések összefogásával közösen inert lerakó létesítése.
- A biológiailag lebomló szervesanyag tartalmat csökkenteni kell a lerakással ártalmatlanított hulladékoknál, ennek érdekében a komposztálást – kiemelten a házi komposztálást -népszerűsíteni kell.
- A szelektív hulladékgyűjtők kihasználtságának növelése. A lakosság tájékoztatása, a szelektív gyűjtés fontosságának és hasznosságának hangsúlyozása.
- A lakosság körében keletkező veszélyes, illetve különleges kezelést igénylő hulladékok, (pl.: gyógyszerek, elemek, gumiabroncsok) elkülönített gyűjtését szorgalmazni kell.
- Az agrárkamarák koordinálásával meg kell valósítani, illetve folytatni kell a mezőgazdasági kis - és nagytermelők, gazdálkodók hulladékgazdálkodással kapcsolatos képzését, és a környezetvédelmi célú beruházásokhoz igényelhető támogatásokról folyamatosan tájékoztatást kell nyújtani.
- Az oktatási intézményekben be kell vezetni a környezeti nevelést a környezetvédelem/környezetismeret tantárgy keretein belül.

4.4.2. Zaj elleni védelem

A környezeti zaj- és rezgés elleni védelem legfontosabb feladata a térség (így az érintett kilenc kistépülés) esetében is meglévő káros zajterhelés csökkentése, valamint új terhelés kialakulásának megakadályozása. A lakosság egészsége érdekében a környezeti zajt és rezgést elfogadható szinten kell tartani. Arra kell törekedni, hogy megakadályozásra kerüljön a környezet minőségének romlása . A zaj- és rezgés elleni védelem során a hangsúlyt a megelőzésre kell helyezni, ezért már a tervezés, létesítés során figyelembe kell venni a zajvédelmi szempontokat, és biztosítani kell azok végrehajtását.

Az elfogadható és a követelményeknek megfelelő zajhelyzet elérése érdekében a főbb célkitűzések a következők:

- A zajterhelésnek a lehető legkisebb, de legalább a határértéket meg nem haladó szinten tartása. A fejlesztés, területrendezés, illetve úthálózat fejlesztés során feladat

olyan közterület kialakítása, amely a forgalom okozta zaj- és porterhelést a területen őshonos fa- és cserje fajok telepítésével csökkenti.

- közlekedés minőségének javítása
- A nagy átmenő forgalmat bonyolító 6-os főút (**Kisdobsza**) és 5808 számú összekötő út melletti települések zajterhelésének csökkentése, sebesség, esetleg forgalom korlátozása. A tervezett új M60 s főközlekedési út (esetleg autópálya)t megépítése esetben Kisdobsza mentesül a jelenlegi 6-s út közlekedési forgalma okozta tehertől , mivel az valamennyi környezeti feltétel figyelembevételével épül meg.

4.5. Környezettudatos nevelés

A környezet állapotára és védelmére vonatkozó információkat lakossági fórumokon kellene megosztani a települések lakosaival. A településeken a prevenció, a betegségmegelőzés keretében rendszeresen kell szervezni egészségügyi tájékoztató rendezvényeket.

Az emberi egészség védelme érdekében a prevenció, a hatékony környezet-egészségügyi oktatás és nevelés bevezetése szükséges. Ennek érdekében hagyományteremtéssel, rendszeres akciók bevezetésével kell a lakosság figyelmét felhívni a környezet védelmének fontosságára, a lakosság és a környezet kapcsolatára. Ehhez szükséges a lakossági közreműködés, aktív részvétel elősegítése folyamatos tájékoztatással, a kommunikációs lehetőségek megteremtésével, a település környezetvédelemmel kapcsolatos döntéseibe történő bevonással. Az települési önkormányzatok feladata, hogy gondoskodjon arról, hogy a települések lakossága a természeti értékeket megismerje, és cselekvő részévé váljék a természetvédelmi értékek védelmének. Emellett hatékony együttműködés a hatóságokkal és a civil szervezetekkel, megfelelő háttér megteremtése öntevékeny helyi csoportok alakulásához, működéséhez is része a környezettudatos nevelésnek.

5. INTÉZKEDÉSI PROGRAM, JAVASLATOK

A környezetvédelmi program megalapozását szolgáló tervek, koncepciók, tanulmányok és rendelkezésre álló adatok és információk alapján az emberi tevékenységgel összefüggő és átfogó megoldást igénylő problémakörök azonosításra kerültek. Ezek többsége a települések egész területére vagy egyes részterületeire koncentrálódik, és a hatások jellege, tartóssága, mértéke és az érintett népesség miatt önkormányzati segítségnyújtással a települések összefogásával problémakezelést és megoldást igényelnek.

A környezetvédelmi program célja a környezeti szempontok gyakorlati érvényesítése a területfejlesztési és környezetvédelmi elhatározások, feladatok megvalósításánál, melyhez biztosítani kell a környezeti szempontok messzemenő érvényesítését a döntések előkészítésénél, a tervezésnél és megvalósításnál, elősegítve és támogatva a környezeti, műszaki, gazdasági és társadalmi szempontok összhangjának megkeresését. Ennek érdekében meg kell teremteni a településeken felmerülő környezeti problémák menedzselésének szakmai és tárgyi feltételeit.

A programot szükség szerint – de legalább két évente – felül kell vizsgálni. A felülvizsgálatot elsősorban az emisszió forrásokban, a környezet állapotában és a jogszabályi előírásokban előforduló esetleges változások teszik szükségessé.

5.1. Komplex közlekedésfejlesztési terv / Baranya Megyei Közúti közlekedési infrastruktúra fejlesztési program

(Érintett az M60 s gyorsforgalmi út és a 67-s főút)

Célja: Az elkészített fejlesztési program a közlekedés által okozott környezetterhelés csökkentési lehetőségeit figyelembe véve készült. A program alapján a terveket az önkormányzatok közigazgatási területein belül, a települések adottságainak figyelembe vételével kell készíteni.

Feladat: Bármilyen közlekedésfejlesztéssel kapcsolatos intézkedésnek illeszkednie kell az elkészült átfogó infrastruktúra fejlesztési koncepcióba. A településekre lebontott fejlesztési terv kidolgozásakor szükséges a közlekedési módra kiterjedő helyzetelemzés elkészítése (forgalomszámlálás, forgalmi vizsgálatok, zaj- és levegőszennyezés mérés, baleseti felmérés), ennek alapján lehet azokat az irányokat meghatározni, amelyek estében a megoldások összhangban lesznek az elkészített megyei és országos koncepciókkal. .

Érintett település: **Kétújfalu, Kisdobsza**

Felelős: A települések önkormányzatai

Közreműködő: A települések önkormányzatai

Határidő: 2015-2020

Forráslehetőség: Az adott időszak hazai és EU-s pályázati lehetőségei.

5.2. A térség főútjainak forgalmával érintett települések védelme

Célja: A regionális jelentőségű meglévő főutak (jelenleg a 6-os főút), valamint a tervezett M60 –s gyorsforgalmi út és 67-s főút működése ne terhelje a településeket sem forgalmi, sem pedig környezeti terhelés. Elfogadott és gyakran alkalmazott megoldás az utak mentén növényzet telepítése, szükség szerint zajvédó fal építése.

Feladat: **Az elkészített infrastruktúra fejlesztési terv** megvalósítása során fontos szerepet töltenek be az érintett település önkormányzatai, mivel a szükségessé válhat a terület biztosítása. A főutak fejlesztésével párhuzamosan a kapcsolódó települési utak fejlesztésére is sor kerül a főút menti fejlesztési területek közötti kapcsolatainak kialakítása mellett.

Érintett település: Kétújfalu, Kisdobsza

Felelős: Szakminisztérium, Közútkezelő Kht,

Közreműködő: A települések önkormányzatai

Határidő: folyamatos

Forráslehetőség: Az adott időszak hazai és EU-s pályázati lehetőségei.

5.3. Zsáktelepülések elérési feltételeinek javítása

Célja: A meglévő és fejlesztésre tervezett közúthálózati szerkezet hatékonyságának fokozása. Az érintett települések gazdasági, idegenforgalmi és elérési lehetőségeinek fejlesztése.

Feladat: Mellékutak minőségének javítása, tömegközlekedés átszervezése, javítása.

Érintett település: **Bürüs, Endróc, Gyöngyösmellék**

Felelős: Közútkezelő Kht, Pannon Volán Zrt.

Közreműködő: A települések önkormányzatai

Határidő: folyamatos

Forráslehetőség: Az adott időszak hazai és EU-s pályázati lehetőségei.

5.4. Szilárd burkolatú utak arányának növelése, burkolat felújítás

Célja: A közlekedés igényeinek megfelelő úthálózat kiépítése, fenntartása. A burkolat felújítás célja a megnövekedett közúti szállítási terhelés miatt, bekövetkezett burkolatromlás megakadályozása, a nyomvályúsodás kijavítása, a meglévő közúthálózat minőségének fenntartása.

Feladat: A közlekedés igényeinek megfelelő úthálózat kiépítése, felújítása:

Érintett település: **Kétújfalu, Kisdobsza**

Felelős: A települések önkormányzatai

Közreműködő: Közútkezelő Kht, Önkormányzatok

Határidő: 2015-2020

Forráslehetőség: Az adott időszak hazai és EU-s pályázati lehetőségei., Saját erő

5.5. Kerékpárút-hálózat kiépítése

Célja: A kerékpárút hálózat kiépítése, az egészséges- és kis felületigényű közlekedési mód megválasztásának segítése. További közvetett célként említhető az idegenforgalmi, ill. a sport célú kerékpározási igény kielégítése. A településeken belüli biztonságos kerékpározás feltételeinek megteremtésén túl, figyelmet kell fordítani a regionális, településeket összekötő kerékpárutak kiépítésére.

Feladat: **Baranya Megyei Területfejlesztési Program** kiemelten foglalkozik a „**Kerékpáros közlekedés infrastruktúra és kerékpáros szolgáltatások fejlesztése Baranya megyében**”, amelynek figyelembe vételével tanulmánytervnek kell készülnie, hogy a szóba jöhető műszaki és gazdasági elemzéseket kiválasztható legyen az optimális megoldás. A kiválasztott változatot ki kell dolgozni engedélyezési/kiviteli terv szinten.

Érintett település: **Kisdobsza- Nagydobsza, Kétújfalu- Teklafalu**

Felelős: A települések önkormányzat

Közreműködő: települési önkormányzat, kivitelező

Határidő: 2014-2020

Forráslehetőség: Az adott időszak hazai és EU-s pályázati lehetőségei. Önerő

5.6. Járda kialakítása és felújítása

Célja: a balesetveszélyes gyalogos közlekedés megszüntetése és a meglévő járdák minőségének javítása.

Feladat: A baleset megelőzés céljából a gyalogos közlekedés számára járdák kialakítása és/vagy meglévő járdák felújítása

Érintett települések: **minden település**

Felelős: Kétújfalui Közös Önkormányzati Hivatal

Közreműködő: települési önkormányzat, kivitelező

Határidő: 2015-2020

Forráslehetőség: Az adott időszak hazai és EU-s pályázati lehetőségei.

5.7. A gázhálózatra történő rákötések elősegítése

Célja: A fűtésből származó levegőszennyezés mértékének csökkentése, a lakossági vegyes tüzelés arányának minimálisra szorítása.

Leírás: A települések egyike sincs rákötve a vezetékes gázhálózatra. Szükséges a hálózat kiépítés és hálózatfejlesztés feltételeinek a megteremtése. Az egyedi gázbekötések legfőbb akadálya a forráshiány illetve a lakosság motiváltságának hiánya.

Érintett települések: **minden település**

Felelős: A települések önkormányzatai

Közreműködő: települési önkormányzat, szolgáltatók, lakosság

Határidő: folyamatos

Forráslehetőség: Az adott időszak hazai és EU-s pályázati lehetőségei, banki hitelek

5.8. A parlagfű elterjedésének visszaszorítása

Célja: Levegőtisztaság-védelme, a lakosság egészségének védelme, a levegő allergén pollentartalmának csökkentése.

Feladat: A parlagfű elterjedési területének felmérése, a lakosság tájékoztatása az aktuális helyzetről, felvilágosítás a parlagfű egészségkárosító hatásáról. A külterületeken a szomszédos településekkel történő együttműködés keretében, közmunkával vagy a lakók közreműködésével parlagfű-irtási akciókat kell szervezni. A belterületeken a tulajdonosoknak maguknak kell elvégezni a parlagfű irtását, ezt helyi rendeletben kell szabályozni. Az irtásnak a parlagfű virágzása előtt kell megtörténnie.

Érintett települések: **minden település**

Felelős: települési önkormányzatok

Közreműködő: helyi lakosság

Ellenőrző: Baranya Megyei Kormányhivatal Népegészségügyi Szakigazgatási Szerve

Határidő: folyamatos

Forráslehetőség: Az adott időszak pályázati lehetőségei, önkormányzati forrás

5.9. Rendkívüli környezetveszélyeztetés elhárítása, környezetkárosodás csökkentése

Célja: A feltételezhető rendkívüli környezetveszélyeztetés elhárítása és a környezetkárosodás csökkentése, a települések védekezőképességének növelése.

Feladat: A potenciális veszélyforrások (állattartó telepek, hulladék-kibocsátó és szennyezést kibocsátó üzemek és tevékenységek) felmérése. Amennyiben a jövőben ilyen tevékenységet terveznek, azt a lakott területtől megfelelő távolságra kell telepíteni, hogy a haváriaesetek se jelentsenek veszélyforrást a lakosság számára. Szükséges a részletes és folyamatos lakossági tájékoztatás.

Érintett települések: nagyüzemi állattartás

Kétújfalu, Szörény, Zádor

Felelős: gazdálkodó szervezetek, vállalatok

Közreműködő: gazdálkodó szervezetek dolgozói, önkormányzatok

Ellenőrző: Baranya Megyei Kormányhivatal Környezetvédelmi és Természetvédelmi Főosztály

Határidő: folyamatos

Forráslehetőség: Érintett üzemek saját forrásai

5.10. Jó mezőgazdasági gyakorlat alkalmazása

Célja: Felszín és felszín alatti vizek nitrát terhelésének csökkentése.

Feladat: A környezet védelme érdekében a nitrátérzékeny területeken ezek megtartása kötelező, egyébként javasolt. Az egyik legfontosabb feladat a háztáji és nagyüzemi állattartással kapcsolatosan a keletkező szerves és hígtrágyák megfelelően szigetelt

tárolókban történő tárolása, továbbá megfelelő szántóföldi kihelyezésének szabályozása helyi állattartási rendelet megalkotásával vagy a környezetvédelmi rendelet vonatkozó részeinek kidolgozásával.

Érintett települések: minden településen

Felelős: területtulajdonosok, gazdálkodó szervezetek

Közreműködő: települési önkormányzatok

Ellenőrző: Baranya Megyei Kormányhivatal, Talajvédelmi Hatóság

Határidő: folyamatos

Forráslehetőség: Érintett üzemek saját forrásai

5.11. Egészséges ivóvíz folyamatos biztosítása

Célja: Az egészséges ivóvíz minőségének szinten tartása a lakosság egészségének védelme érdekében.

Feladat: Az ivóvízjavító program munkálatai lezajlottak, a településeket már a korszerűsített vízmű látja el. Az engedélyezett víziközműveket állandóan jókarban kell tartani. Az üzemeltető köteles folyamatosan gondoskodni arról, hogy az üzemeltetés megfeleljen a 21/2002. (IV.25.) KVM rendeletben meghatározott követelményeknek. A kutak környezetében a 123/1997 (VII.18.) Korm. rendelet szerint a belső védőterület kijelöléséről gondoskodni kell.

Érintett települések: minden település

Felelős: Baranya- Vízt. Zrt.

Közreműködő: az érintett települések

Ellenőrző: Baranya Megyei Kormányhivatal Népegészségügyi Szakigazgatási Szerve

Határidő: folyamatos.

Forráslehetőség: Önkormányzati saját erő, üzemeltető, hazai és EU-s támogatási lehetőségek

5.12. Csatornázás, szennyvízkezelés megoldása

Célja: A helytelen szennyvíz szikkasztási gyakorlat felszámolása, a kommunális szennyvíz megfelelő kezelése esetlegesen térségi rendszerek kialakítása.

Feladat: A szennyvízkezelési program megvalósítása.

A csatornázatlan településeken jelenleg a keletkező szennyvizet zárt szennyvíztározókban valamint szikkasztókban gyűjtik. A szikkasztókból elszivárgó szennyvíz szennyezi a talajt és a talajvizet.

A települési szennyvíztisztítás és –elhelyezés megoldására több változat ismert. **A Baranya Megyei Fejlesztési Program kiemelt megyei projektek közé sorolja a kistépülések korszerű szennyvízkezelésének megoldását.** (Környezetvédelmi

program 4.2.2. pontjában ismertetésre került.) A megye területén kis települések esetében ismert más megoldások az alábbiak:

- A településeken a csatornahálózatának kiépítése és a csatornával összegyűjtött szennyvíz tisztítása mesterséges szennyvíztisztító telepen.
- A településeken a csatornahálózatának kiépítése és a csatornával összegyűjtött szennyvíz tisztítása természetközeli szennyvíztisztító telepen
- A településeken nem közművel összegyűjtött háztartási szennyvíz megfelelő műszaki állapotú zárt aknában való gyűjtése és tisztítása természetközeli szennyvíztisztító telepen.
- egyedi szennyvíztisztító kisberendezések telepítése

A megvalósítandó változat kiválasztásánál gazdaságossági, környezetvédelmi és szakmai szempontokat kell figyelembe venni. Javasoljuk az érintett települések szennyvízkezelési programjának kidolgozását amelyben felvázolhatók és számításokkal alátámaszthatók az érintett települések legoptimálisabb szennyvízkezelési megoldásai. A települési szennyvízkezelési program a pályázat benyújtási szándék esetén feltétel is),

Érintett település: Kisdobszán kívül az összes település

Felelős: települések önkormányzatai

Közreműködő: lakosság, szolgáltató szervezetek, üzemeltetők

Ellenőrző: Baranya Megyei Kormányhivatal Népegészségügyi Szakigazgatási Szerve, Baranya Megyei Kormányhivatal Környezetvédelmi és Természetvédelmi Főosztály

Határidő: 2014-2020

Forráslehetőség: Az adott időszak hazai és EU-s pályázati lehetőségei.

5.13. A nem közművel összegyűjtött háztartási szennyvíz előírás szerinti gyűjtésének felülvizsgálata

Célja: A nem közművel összegyűjtött háztartási szennyvíz környezetvédelmi szempontból megfelelő módon történő kezelése, a felszíni és felszín alatti vizek védelme. A helytelen szennyvízszikkasztási gyakorlat felszámolása.

Feladat: Felül kell vizsgálni az egyes közműpótló berendezések műszaki állapotát, a nem zárt rendszerű szennyvíz- elhelyezési rendszereket fel kell számolni, hatósági eszközökkel szankcionálni. Felmérést kell végezni annak vizsgálatára, hogy használnak-e ázottkutakat illegális szennyvízbevezetésre.

Érintett település: a **minden települése kivéve Kisdobsza**

Felelős: a települések önkormányzatai.

Közreműködő: lakosság, közszolgáltatást végző vállalkozók.

Ellenőrző: Baranya Megyei Kormányhivatal Környezetvédelmi és Természetvédelmi Főosztály

Határidő: 2015-2020

Forráslehetőség: Az adott időszak hazai és EU-s pályázati lehetőségei.

5.14. Közszolgáltatói hulladékgazdálkodási tervek készítése és rendszeres felülvizsgálata

Célja: A közszolgáltatói hulladékgazdálkodási tervek készítése és rendszeres felülvizsgálata.

Feladat: A országos, területi illetve közszolgáltatói hulladékgazdálkodási tervek készítését a hulladékról szóló 2012. évi CLXXXV. törvény, kötelező jelleggel írja elő.

A már környezetvédelmi hatóság által elfogadott terveket 4 évente felül kell vizsgálni, és beszámolót kell összeállítani az abban foglaltak teljesítéséről.

Érintett települések: **minden települése**

Felelős: Közszolgáltató feladatokat ellátó vállalkozások, ami önkormányzati tulajdonban van

Közreműködő: a tervet készítő vállalkozó

Ellenőrző: Baranya Megyei Kormányhivatal Népegészségügyi Szakigazgatási Szerve, Baranya Megyei Kormányhivatal Környezetvédelmi és Természetvédelmi Főosztály

Határidő: A hulladékgazdálkodási tervet 4 évente felül kell vizsgálni.

5.15. Az illegális hulladékhalomok felszámolása

Célja: A felszíni és felszín alatti vizek, továbbá a talaj és az emberi egészség védelme érdekében az illegális hulladéklerakás megszüntetése, a lerakott hulladékhalomok felszámolása.

Feladat: A települések közterületein esetenként felbukkanó hulladékhalomok felszámolása, a szennyezett terület megtisztítása az önkormányzat feladata és hatásköre. Rendszeres ellenőrzéssel meg kell akadályozni az újrakeletkezést, a felelősöket megfelelően szankcionálni kell. Fontos a lakosság felvilágosítása, szemléletformálása, környezeti felelősségtudatásnak erősítése.

Érintett települések: **minden település**

Felelős: települési önkormányzatok

Közreműködő: önkormányzat, szakértői csoport

Ellenőrző: Baranya Megyei Kormányhivatal Környezetvédelmi és Természetvédelmi Főosztály

Határidő: folyamatos

Forráslehetőségek: Önkormányzati saját erő,

5.16. A településeken keletkező állati hullák kezelésének megoldása

Célja: Az állati hullák és hulladékok előírás szerinti kezelésének megoldása, a felszín alatti vizek védelmének érdekében.

Feladat: A háztáji és a nagyüzemi állattartás során keletkező állati tetemek elszállítása és kezelése jelenleg a legtöbb helyen az ATEV ZRt. feladata. A településeken keletkező állati hullák elszállíttatására, ártalmatlanítására az önkormányzatoknak szerződést kell kötni, és a települések területére hullagűjtő konténert kell kihelyezni.

Érintett települések: a minden település

Felelős: települési önkormányzatok

Közreműködő: szolgáltató

Ellenőrző: Baranya Megyei Kormányhivatal Népegészségügyi Szakigazgatási Szerve,
Baranya Megyei Kormányhivatal Környezetvédelmi és Természetvédelmi Főosztály

Határidő: folyamatos

Forráslehetőség: önkormányzati saját erő

5.17. Megújuló energia hasznosítása

Célja: A megújuló energia hasznosításának növekedése, tekintettel arra, hogy ma még az energiatermelés a környezetet igénybevevő, sokszor károsító tevékenység.

Feladat: Az energiatakarékosság a magas energiaárak mellett egyre inkább gazdaságos megoldás lesz. Számításba kell venni a bioenergiát, amely zöldhulladékból, állati hulladékból, szennyvíziszapból egyaránt nyerhető. A támogatási lehetőségekkel számos helyen érdemes ezekre alapozva energiatakarékossági lépéseket tenni. Az önkormányzatok, s néhány nagyobb mezőgazdasági üzem, példát is mutatnak erre. A jövőben az ilyen energiatakarékossági lehetőségek várhatóan bővülni fognak. A megújuló energiaforrások hasznosítása már ebben az évtizedben komoly feladatnak bizonyul annak ismeretében, hogy uniós cél ezek részarányának a jelenlegi 6%-ról 12%-ra való növelése

A térségnek lehetőségei vannak a különböző zöldhulladékok valamint – megfelelő környezeti követelmények mellett – a termásvíz energiacélú hasznosításában. A jelenlegi hazai kezdeményezések alapján valószínűsíthető továbbá a korszerű szélenergia-telepítések, valamint a napenergia-hasznosítás egyes fajtáinak elterjedése. Javasolt a térség lehetőségeinek feltérképezése.

Érintett települések: a minden település, mezőgazdasági üzemek

Közreműködő: Kétújfalui Közös Önkormányzati Hivatal

Ellenőrző: Illetékes minisztérium, Energia Hivatal

Határidő: folyamatos

Forráslehetőség: magánérvő, gazdasági társaságok, hazai és EU-s támogatás

5.18. A természeti értékek megőrzése és a természetvédelmi oltalom alatt álló területek kezelése

Célja: A védett területek és értékek megőrzését és bemutatását szolgáló tervek elkészítése, a meglévő tanulmányok felülvizsgálata, amelyek biztosítják a természeti és kultúrtörténeti értékek tartós fennmaradását.

Feladat: A program során meg kell határozni a védett területek természetvédelmi kezelésének követelményeit, a területen folytatható tevékenységek feltételeit és módjait.

Javasoljuk egy hasznosíthatósági tanulmány elkészítését, amely a természeti értékek megőrzésének prioritásán túl, tartalmazza a fenntartható fejlesztések lehetőségeinek vizsgálatát is. A tervek elkészítésébe be kell vonni a helyi gazdálkodó szervezeteket és a nemzeti parkot is, mivel nélkülük elképzelhetetlen a program megvalósítása.

Érintett települések: **minden települése**

Felelős: települési önkormányzatok

Közreműködő: Kétújfalui Közös Önkormányzati Hivatal

Ellenőrző: Duna-Dráva Nemzeti Park,

Határidő: folyamatos

Forráslehetőség: hazai és EU-s támogatási lehetőségek

5.19. Zöldterület-gazdálkodás fejlesztése

Célja: Zöldterület-gazdálkodás fejlesztése, a településkép javítása.

Feladat: Az önkormányzati törzsvagyon részét képező zöldterületeket a településrendezési terv határozza meg. Feladat a zöldterületek folyamatos karbantartása, bővítése. A közlekedési eredetű zaj csökkentése érdekében az út menti zöldsávot a lehetőségekhez mérten bővíteni kell.

Érintett települések: **minden települése**

Felelős: települési önkormányzatok

Közreműködő: gazdálkodó szervezetek, lakosság

Ellenőrző: illetékes Nemzeti Park Igazgatóság

Határidő: folyamatos.

Forráslehetőség: Vidékfejlesztési Céleróirányzat, gazdálkodó szervezetek, saját erő

5.20. Környezettudatos nevelés

Célja: a társadalom környezettel és fenntartható fejlődéssel kapcsolatos ismereteinek bővítése, az információhoz jutás javítása, a környezettudatos döntések és a fenntarthatóbb életmód ösztönzése, a környezetpolitikai döntésekben a felelős társadalmi részvétel erősítése.

Feladat: A környezettudatosság fejlesztésének igen fontos területei a nevelés, az oktatás-képzés, a művelődés, a tömegtájékoztatás, valamint a kutatás. A társadalom környezettel kapcsolatos értékrendjét és szükségleteit nyomon kell követni, a környezettudatosság mérésének módszereit és eszközeit fejleszteni szükséges. Kiemelt feladat az együttműködésen alapuló közösségi részvételi formák, a demokrácia technika, a partnerség erősítése, mert a környezeti előnyök és hátrányok leggyakrabban eltérő társadalmi szinteken jelennek meg, és mert a környezeti erőforrások jó része oszthatatlan. A környezettudatos intézményműködtetést (munkahely, iskola, közművelődés, közhivatal stb.) bátorítani, és a gyakorlati megvalósítást támogatni kell,

mert a példamutató vezetés és működtetés erős szemléletformáló tényező. Ösztönözni kell a környezetbarát termékek és szolgáltatások megismertetését, elterjesztését.

Érintett települések: **minden települése**

Felelős: települési önkormányzatok, intézmények

Közreműködő: A települések lakói

Határidő: folyamatos

Forráslehetőség: hazai és EU-s támogatási lehetőségek,

5.21. Szociális körülmények javítása

Célja: A lakosság szociális körülményeinek javítása, népességszám növelése.

Feladat: Munkahelyteremtés, ipari övezetek kijelölése, sport- és rekreációs területek fejlesztése, bővítése. Falusi turizmus népszerűsítése.

Érintett települések: **minden települése**

Felelős: települési önkormányzatok

Közreműködő: vállalkozók

Ellenőrző: Megyei Munkaügyi Központ, Regionális fejlesztési ügynökség, Regionális Vállalkozásfejlesztési Központ, Regionális Foglalkozás-egészségügyi Központ.

Határidő: folyamatos.

Forráslehetőség: Központi és megyei támogatásra pályázati lehetőségek

TARTALOMJEGYZÉK

I. BEVEZETÉS	1
1. A KÖRNYEZETVÉDELMI PROGRAM CÉLJA	2
2. RENDELKEZÉSRE ÁLLÓ INFORMÁCIÓK, ISMERETEK.....	3
3. TARTALMI KERETEK.....	4
II. KÉTÚJFALU, BÜRÖS ENDRÓC, GYÖNGYÖSMELLÉK, KISDOBSZA, SZÖRÉNY, TEKLAHALU, VÁRAD ÉS ZÁDOR TELEPÜLÉSI KÖRNYEZETVÉDELMI PROGRAMJA.....	5
1. AZ ÉRINTETT TERÜLET BEMUTATÁSA, ÁLLAPOTÉRTÉKELES	5
1.1. HELYTÖRTÉNET	5
1.2. TELEPÜLÉSI ÉS ÉPÍTETT KÖRNYEZET	9
1.2.1. Településszerkezet.....	9
1.2.2. Építészeti értékek.....	10
1.2.3. Települési környezet tisztasága.....	12
1.2.4. Zöldfelületek, zöldterület-gazdálkodás.....	13
1.3. KOMMUNÁLIS INFRASTRUKTÚRA	14
1.3.1. Ivóvízellátás.....	14
1.3.2. Kommunális szennyvízkezelés.....	18
1.3.3. Csapadékvíz-elvezetés	20
1.3.4. Kommunális hulladékkezelés.....	21
1.3.5. Energiagazdálkodás, hálózati infrastruktúra.....	22
1.4. REGIONÁLIS KÖZLEKEDÉSI KAPCSOLATOK, ÚTHÁLÓZAT	22
1.5. TÁRSADALMI, GAZDASÁGI VISZONYOK.....	24
1.5.1. Demográfiai folyamatok.....	24
1.5.2. Oktatás, szociális ellátás.....	28
1.5.3. Gazdasági környezet.....	31
1.6. TERMÉSZETFÖLDRAJZI JELLEMZŐK.....	32
1.6.1. Domborzati viszonyok.....	32
1.6.2. Földtani felépítés.....	33
1.6.3. Éghajlat.....	33
1.6.4. Talaj jellemzők, területhasználatok.....	34
1.6.4.1. Talaj jellemzők.....	34
1.6.4.2. Potenciális szennyezőforrások.....	35
1.7. IPARI ÉS MEZŐGAZDASÁGI KÖRNYEZETHASZNÁLAT	35
2. AZ EGYES KÖRNYEZETI ELEMEEK ÁLLAPOTA	36
2.1. VÍZGAZDÁLKODÁS	36
2.1.1. Felszín alatti vizek.....	36
2.1.1.1. Vízbázisvédelmi területek.....	37
2.1.1.2. Szennyeződés érzékenység.....	39
2.1.1.3. Potenciális szennyezőforrások.....	40
2.1.2. Felszíni vizek (vízfolyások, tavak).....	41
2.2. LEVEGŐMINŐSÉG	44
2.2.1. A térség levegőminősége.....	44
2.2.2. A jellemző emisszió források.....	45
2.2.3. Megújuló-energia források, energiatakarékosság.....	49
2.3. TERMÉSZETVÉDELEM	49
2.3.1. Az élővilág és a táj állapota.....	49
2.3.2. A térség védett területei.....	50
2.3.3. Natura 2000, az Európai Unió ökológiai hálózata.....	51
2.3.3.1. Natura 2000 területek.....	52
2.3.3.2. A Natura 2000 területek kihirdetése utáni feladatok.....	54
3. ÖNÁLLÓAN KEZELT HATÓTÉNYEZŐK.....	56

3.1. HULLADÉKGAZDÁLKODÁS	56
3.1.1. SZILÁRD HULLADÉKKEZELÉS	56
3.1.2. <i>Nem közművel összegyűjtött háztartási szennyvíz</i>	57
3.1.3. <i>Szelektív hulladékkezelés</i>	58
3.1.4. <i>Veszélyes hulladékok kezelése</i>	59
3.2. ZAJ- ÉS REZGÉSVÉDELEM.....	59
3.2.1. <i>Közlekedési eredetű zajterhelés</i>	61
4. A CÉLÁLLAPOT MEGHATÁROZÁSA.....	64
4.1. A TELEPÜLÉSI ÉS ÉPÍTETT KÖRNYEZET VÉDELME.....	65
4.2. KÖRNYEZETI ELEMÉK VÉDELME	66
4.2.1. <i>A levegőminőség javítása</i>	66
4.2.2. <i>A vizek védelme</i>	67
4.2.3. <i>A föld védelme</i>	68
4.2.4. <i>Környezetbiztonság</i>	69
4.3. A TERMÉSZETI ÉRTÉKEK HELYI VÉDELME	69
4.3.1. <i>Természetvédelem</i>	69
4.4. ÖNÁLLÓAN KEZELT HATÓTÉNYEZŐK.....	70
4.4.1. <i>Hulladékgazdálkodás fejlesztése</i>	70
4.4.2. <i>Zaj elleni védelem</i>	71
4.5. KÖRNYEZETTUDATOS NEVELÉS	72
5. INTÉZKEDÉSI PROGRAM, JAVASLATOK	73
5.1. KOMPLEX KÖZLEKEDÉSFEJLESZTÉSI TERV / BARANYA MEGYEI KÖZÜTI KÖZLEKEDÉSI INFRASTRUKTÚRA FEJLESZTÉSI PROGRAM	73
5.2. A TÉRSÉG FŐÚTJAINAK FORGALMÁVAL ÉRINTETT TELEPÜLÉSEK VÉDELME.....	74
5.3. ZSÁKTELEPÜLÉSEK ELÉRÉSI FELTÉTELEINEK JAVÍTÁSA	74
5.4. SZILÁRD BURKOLATÚ UTAK ARÁNYÁNAK NÖVELÉSE, BURKOLAT FELÚJÍTÁS	74
5.5. KERÉKPÁRÚT-HÁLÓZAT KIÉPÍTÉSE	75
5.6. JÁRDA KIALAKÍTÁSA ÉS FELÚJÍTÁSA.....	75
5.7. A GÁZHÁLÓZATRA TÖRTÉNŐ RÁKÖTÉSEK ELŐSEGÍTÉSE	75
5.8. A PARLAGFŰ ELTERJEDÉSÉNEK VISSZASZORÍTÁSA.....	76
5.9. RENDKÍVÜLI KÖRNYEZETVESZÉLYEZTETÉS ELHÁRÍTÁSA, KÖRNYEZETKÁROSODÁS CSÖKKENTÉSE.....	76
5.10. JÓ MEZŐGAZDASÁGI GYAKORLAT ALKALMAZÁSA.....	76
5.11. EGÉSZSÉGES IVÓVÍZ FOLYAMATOS BIZTOSÍTÁSA	77
5.12. CSATORNÁZÁS, SZENNYVÍZKEZELÉS MEGOLDÁSA.....	77
5.13. A NEM KÖZMŰVEL ÖSSZEGYŪJTOTT HÁZTARTÁSI SZENNYVÍZ ELŐÍRÁS SZERINTI GYŪJTÉSÉNEK FELŪLVIZSGÁLATA	78
5.14. KÖZSZOLGÁLTATÓI HULLADÉKGAZDÁLKODÁSI TERVEK KÉSZÍTÉSE ÉS RENDSZERES FELŪLVIZSGÁLATA	79
5.15. AZ ILLEGÁLIS HULLADÉKHALMOK FELSZÁMOLÁSA	79
5.16. A TELEPÜLÉSEKEN KELETKEZŐ ÁLLATI HULLÁK KEZELÉSÉNEK MEGOLDÁSA.....	79
5.17. MEGŪJULÓ ENERGIA HASZNOSÍTÁSA.....	80
5.18. A TERMÉSZETI ÉRTÉKEK MEGÓRZÉSE ÉS A TERMÉSZETVÉDELMI OLTALOM ALATT ÁLLÓ TERÜLETEK KEZELÉSE.....	80
5.19. ZÖLDTERÜLET-GAZDÁLKODÁS FEJLESZTÉSE	81
5.20. KÖRNYEZETTUDATOS NEVELÉS	81
5.21. SZOCIÁLIS KÖRÜLMÉNYEK JAVÍTÁSA	82

2. napirendi pont

***Határozati javaslat kormányzati funkció valamint telephely törzskönyvi
nyilvántartásba való felvételéről***

Kétújfalui Közös Önkormányzati Hivatal
J e g y z ő j e
7975 Kétújfalu
József Attila u. 34.
Tel./Fax.: (73) 342-003, 542-020

Email: ketujfalu@freemail.hu
Honlap: www.kozoshivatal.hu

Ügyfélfogadási rend Kétújfalui Közös Önkormányzati Hivatalnál: Hétfő, Szerda: 08.00-12.00 Kedd, Csütörtök: 13.00-16.00
Ideiglenes jelleggel működő kirendeltségnél ügyfélfogadás rendje:
Endrőc: Kedd – 09.00-11.00, Gyöngyösmellék, Teklafalu: Csütörtök – 09.00-11.00, Zádor: Kedd – 09.00-11.00

E L Ő T E R J E S Z T É S

Bürüs község Önkormányzat Képviselő-testületének 2016. február 8. napján 18.00 órákor tartandó testületi ülésére

Tárgy: *Határozati javaslat kormányzati funkció valamint telephely törzskönyvi nyilvántartásba való felvételéről*

Tisztelt Képviselő-testület!

Csatoltan megküldöm Magyar Államkincstár Baranya Megyei Igazgatóság törzskönyvi nyilvántartás hiánypótlási felhívását.

Tájékoztatom a testületi tagokat, hogy a felhívásnak megfelelően az alábbi határozati javaslat elfogadását terjesztem elő:

„/2016.(II.) Kt. számú határozat

Bürüs Község Önkormányzatának Képviselő-testülete az alábbi kormányzati funkciókat veszi fel törzskönyvi nyilvántartásába:

- 013350 Az önkormányzati vagyonnal való gazdálkodással kapcsolatos feladatok
- 042130 Növénytermesztés, állattenyésztés és kapcsolódó szolgáltatások
- 051030 Nem veszélyes (települési) hulladék vegyes (ömlesztett) begyűjtése, szállítása, átrakása
- 066010 Zöldterület kezelés
- 072112 Háziorvosi ügyeleti ellátás
- 082044 Könyvtári szolgáltatások
- 104030 Gyermekek napközbeni ellátása
- 106020 Lakásfenntartással, lakhatással összefüggő ellátások

Határidő: értelem szerint

Felelős: Kolat Irén polgármester

Kétújfalu, 2016. január 25.

Hajas Endre
jegyző

SB
K

Ügyintézés helye: 7621 Pécs, Apáca utca 6
Ügyintéző: dr. Rózsa Melinda
Telefonszám: 72/421-463

Iktatószám: 02-TNY-1631-2/2015-335469
Tárgy: Törzskönyvi nyilvántartás
hiánypótlási felhívás

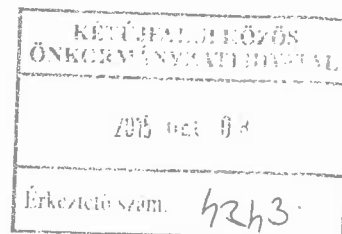
BÜRÜS KÖZSÉG ÖNKORMÁNYZAT vezetője részére

Bürüs

Alsó utca 32

7973

2015. 12. 11.
1871-2/2015 SB VÉGZÉS

A(z) BÜRÜS KÖZSÉG ÖNKORMÁNYZAT (7973 Bürüs, Alsó utca 32) által benyújtott, 2015. december hónap 01. napján, a 02-TNY-1631-1/2015-335469 iktatószámom érkeztetett, BÜRÜS KÖZSÉG ÖNKORMÁNYZAT (törzskönyvi azonosító: 335469) megnevezésű szervre vonatkozó, "Változásbejelentés - Önkormányzati egyéb törzskönyvi jogi személy" tárgyú kérelme hiányos.

A kérelemben foglaltak bejegyzéséhez az alábbi hiányosságok pótlására hívom fel:

- A kérelem mellékleteként benyújtott 12/2015. (XI.27.) önkormányzati rendelettel módosított 7/2014. (XI.14.) számú rendelet tartalmazza a Bürüs Község Önkormányzat feladatait.

A felsorolásban feltüntették a Gyermekek napközbeni ellátása megnevezésű alaptevékenységet, azonban az ennek megfelelő 104030-as kormányzati funkció nem szerepel a törzskönyvi nyilvántartásban, és felvételét jelen kérelemben sem kérték, sem a megküldött képviselő-testületi határozat, sem a B203 Változás-bejelentési kérelem nem tartalmazza.

A feladat törzskönyvi nyilvántartásba történő felvételéhez újabb képviselő-testületi döntés szükséges, valamint a B203 Változás-bejelentési kérelem 104030 Gyermekek napközbeni ellátása megnevezésű kormányzati funkció felvételével kiegészített változatát is be kell nyújtani.

Amennyiben a fenti feladat mégsem az önkormányzat alaptevékenysége, úgy a megküldött SZMSZ módosítás hibás, és újabb önkormányzati rendelet benyújtása szükséges, amely a törzskönyvi nyilvántartásban felsorolt alaptevékenységekkel egyezően nem tartalmazza a Gyermekek napközbeni ellátása feladatot.

A kérelemhez csatolandó okiratok:

- képviselő-testületi döntés a 104030-as kormányzati funkció felvételéről és javított B203 kérelem, melyben jelzik a fenti feladat felvételét

VAGY

- újabb önkormányzati rendelet, amely a törzskönyvi nyilvántartás adataival egyezően tartalmazza az alaptevékenységek felsorolását, Gyermekek napközbeni ellátása nem szerepel a felsoroltak között

Hiánypótlási kötelezettségének 2015. december 21-ig tehet eleget.

Felhívom szíves figyelmét, hogy amennyiben a hiánypótlásra való felhívásnak nem tesz eleget, és a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény (továbbiakban: Ket.) 32. § (3) bekezdésére hivatkozva az eljárás felfüggesztését sem kéri, a Magyar Államkincstár Baranya Megyei Igazgatóság az eljárást megszüntetheti a Ket. 31. § (2) bekezdése értelmében.

Felhívom továbbá a figyelmét arra is, hogy az államháztartásról szóló 2011. évi CXCV. törvény (továbbiakban: Áht.) 105/B. § (2) bekezdése alapján a bejelentési, adatszolgáltatási kötelezettséget késedelmesen, hibásan, valótlan adattartalommal vagy ugyanabban az eljárásban több alkalommal hiányosan teljesítő bejelentésre kötelezett törzskönyvi szerv az államháztartásról szóló törvény végrehajtásáról szóló 368/2011. (XII.31.) Korm. rendelet (továbbiakban: Ávr.) 167/H. § (2) bekezdése alapján ötszázezer forintig terjedő bírsággal sújtható.

Ezen végzés ellen önálló jogorvoslatnak helye nincs, az csak a határozat, annak hiányában az eljárást megszüntető végzés ellen benyújtott bírósági felülvizsgálatban támadható a Ket. 96. § és 98. §-ának rendelkezései, valamint az Áht. 104. § (3) bekezdése alapján.

Az eljárás során ügyfelet terhelő illeték, díj és egyéb eljárási költség nem merült fel.

INDOKOLÁS

A(z) BÜRÜS KÖZSÉG ÖNKORMÁNYZAT a(z) BÜRÜS KÖZSÉG ÖNKORMÁNYZAT megnevezésű szervezetre vonatkozó, "Változásbejelentés - Önkormányzati egyéb törzskönyvi jogi személy" tárgyú kérelmet nyújtott be a Magyar Államkincstár Baranya Megyei Igazgatóságához.

A Magyar Államkincstár Baranya Megyei Igazgatóság a kérelmet megvizsgálta a következő, alapvető jogszabályi rendelkezések alapján.

Az Ávr. 167/A. §-a, 167/C. §-a valamint 167/E. §-a rendelkezik a törzskönyvi nyilvántartás tartalmáról és az adatok igazolására szolgáló okiratokról.

A kérelem elbírálásához fenti jogszabályi előírások alapján szükséges a rendelkező részben részletezett hiányok pótlása.

Hiánypótlási felhívást tartalmazó végzésemet Ket. 37. § (3) bekezdése, 71-73. §-ai, valamint az Áht. 104. § (2) bekezdése alapján hoztam meg.

A Magyar Államkincstár Baranya Megyei Igazgatóság törzskönyvi nyilvántartási eljárásra vonatkozó hatáskörét és illetékességét az Áht. 104. § (1) bekezdése, valamint a Magyar Államkincstárról szóló 311/2006. (XII.23.) Korm. rendelet 6/A. §-a határozzák meg.

Pécs, 2015. december 04.

Lábadyné Csaba Anikó a Magyar Államkincstár Baranya Megyei Igazgatóság igazgatója nevében és megbízásából.

P.H.

.....
Radó Krisztina
államháztartási finanszírozási
osztályvezető

Kapják:

1. BÜRÜS KÖZSÉG ÖNKORMÁNYZAT (7973 Bürtös, Alsó utca 32)
2. Magyar Államkincstár Baranya Megyei Igazgatóság (7621 Pécs, Apáca utca 6)

3. napirendi pont

Beszámoló

Beszámoló a Falugondnoki Szolgálat 2015. évi munkájáról

ONKORMÁNYZATI HIVATAL
2015. DEC. 08.
h216

2015. 12. 08.
1930-h/2015 BA

Tisztelt Polgármester Asszony, Tisztelt Testületi tagok!

Bürös községben a falugondnoki szolgálat a működését 2005. februárjában kezdte meg, ami nagy változást hozott a település lakóinak az életébe. Sajnálatos módon – mivel zsákfaluról van szó – nehezebben elérhetőek a különböző szolgáltatások. Ennek az egyik oka a ritka menetrend szerinti buszforgalom, illetve az, hogy nem minden család rendelkezik személygépjárművel. Ezen szempontok megoldásában segíték a lakosságnak.

A falugondnoki munka szükség illetve igény szerinti. Nincs két olyan település, ahol ugyanazt a munkát végezné a két gondnok. E szolgáltatás által csökkenthetők a kistelepülésen élők nehézségei, problémái.

Tárgyi feltételek:

Májustól októberig, egy 2009-ben vásárolt Opel Vivaro, Októbertől egy megnyert pályázat révén, ismét egy új Opel Vivarot vezettem. A korábbi falubusz október 16-ig 80.780 km-t tett meg, az új mostanáig 880 km-t.

Üzemanyagköltség: 243.305 Ft (2015. november 06-ig)

Vásárolt üzemanyag: 371,92 liter

Feladataimat a munkaköri leírásomnak és a Polgármester Asszony utasításának megfelelően igyekszem végezni. Napi feladataim közé tartozik az ebédszállítás, amit Kétújfaluból hozok az igénybevevőknek, mellyel az idősek meg vannak elégedve. Jelenleg 3 állandó tag van. Igény esetén a vendég ebéd szállítását is megoldjuk.

Több alkalommal került sor szakorvosi rendelésre történő szállításra is, akárcsak a háziorvosi rendelésre történő eljutásra. Kétújfaluban heti három alkalommal van orvosi rendelés, de hetente kétszer van orvosi járat, általában ilyenkor történik a gyógyszerek felírása és kiváltása is. A betegszállítást úgy kell időzíteni, hogy a falugondnoki autó 11 órára visszaérjen a településre az ebédszállítás miatt. Ez néha versenyfutást eredményez az idővel és a szakrendelés gyorsaságával.

Munkám jelentős részét teszi ki az idősök ellátásán túl az Önkormányzati feladatok megoldásában való közreműködés (helyi levelek, plakátok, hirdetések kiosztása). Aktívan próbálok részt venni a faluban megrendezésre kerülő közösségi, művelődési és szabadidős tevékenységek szervezésében és lebonyolításában. Szükség esetén személyesen közreműködök az egyéni hivatalos ügyek intézésében. Általában személyesen keresnek fel az emberek, de telefonon is bármikor elérhető vagyok. Naponta megyek a Körjegyzőségre, az ott dolgozóktól sok segítséget kapok az ügyek intézéséhez, melyet ez úton is köszönök.

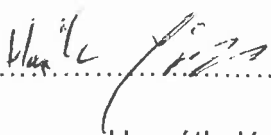
Igyekszem olyan falugondnökká válni, aki minden problémát észrevesz, amin tud segít, vagy megpróbál megoldást találni. Személyes megjegyzésként hozzátenném azt, hogy nem volt zökkenőmentes e pozíció betöltése. Voltak nehézségek és problémák, amik mostanra megoldódni látszanak. Az esetleges félreértések adódhattak például olyanokból, hogy a falu lakosai az új orvosi járat rendszerességét nehezen szokták meg. Az előző falugondnok más rendszerben dolgozott, így a lakóknak több változást is meg kellett szoknia a személyi változás mellett,

A falubusz menetlevelei és a tevékenységi naplóm előzetes egyeztetés után megtekinthető a könyvtárban.

Munkámat úgy érzem eddig sikerült eredményesen végeznem, bízom benne, hogy a falu lakosságának megalégedésére szolgál.

Kérem, a Tisztelt Képviselő testületet beszámolómat elfogadni szíveskedjenek!

Bürös, 2015. november 06.

.....
Horváth József

Beszámoló

A Szigetvári Kistérségi Ivóvízminőség-javító Önkormányzati Társulás a 2015. évi munkájáról

Az év folyamán tartott tanácsülések:

Időpont: 2015. 02. 02. Helyszín: Baranya- VíZ Zrt. tárgyaló Szigetvár

1. 2015. évi költségvetés elfogadása

A projekt 2015. évi áthúzódó befejezéséhez a Társulási Tanács 499.250.000.-Ft bevételi és kiadási főösszeggel fogadta el a költségvetést.

2. A KEOP -1.3.0/09-11-2012-0017 pályázathoz kapcsolódó eszközbeszerzés (gépjármű) beszerzés lezárása.

A felhívásra 1 db ajánlat érkezett, 28.547.- Ft. ajánlati árral, a Seres Gépipari és Kereskedelmi Kft., mint benyújtó részéről. A beszerzésre tervezett összeg 24 millió Ft. volt, ekkora mértékű ajánlat nem érkezett. A társulás elfogadta az 1 db ajánlatot, mivel a tartalékkeretből volt lehetőség forrás átcsoportosításra. A beszerzendő gépjármű 1 db lajtos tehergépjármű +1 db aggregátor utánfutóval. A beszerzett gépjárművet a társulás átadja a Baranya- VíZ Zrt.-nek üzemeltetésre.

3. Feladat ellátási szerződés elfogadása.

A tanács elfogadta a Szentlászló Közös Önkormányzati Hivatallal és a Társulás között létrejött feladat ellátási szerződést.

Időpont: 2015.06.16 Helyszín: : Baranya- VíZ Zrt tárgyaló Szigetvár

1. Szolgáltatási feladatokhoz igényelt áfa hitel prolongálása.

A projekt időbeni eltolódása miatt szükséges volt a visszafizetés időpontját 2015. december 31. napjára módosítani. A szolgáltatásokhoz kapcsolódó áfa tartalmat a társulásnak szükséges előfinanszírozni.

Időpont: 2015. 09. 01. Helyszín: Baranya- VíZ Zrt. tárgyaló Szigetvár

1. A szolgáltatási feladatokhoz igényelt áfa hitel igénylő határozat módosítása.

A Szigetvári Takarékszövetkezet jelzése alapján, a rendelkezésre tartási idő módosítása is szükséges, ami így 2015. október 10. napja.

Időpont: 2015. 10. 12. Rendkívüli ülés Helyszín: Baranya- VíZ Zrt. tárgyaló Szigetvár

.1. A Társulás Fenntarthatósági Tervének elfogadása

A projektben vállalt Fenntarthatósági Terv került elfogadásra.

Összefoglaló a projekt tartalmáról:

Több hónapos sikeres próbaüzemet követően zárul a Szigetvári kistérségben megvalósított ivóvízminőség-javító program. A Szigetvári Kistérségi Ivóvízminőség-javító Önkormányzati Társulása az Országos Vízügyi Főigazgatóság segítő támogatásával 1.488.781.000,- forint összköltségű fejlesztést valósított meg, hogy a projekt keretein belül a jogszabályi előírásoknak megfelelő, és mintegy 8.000 lakos számára egészséges és élvezhető minőségű ivóvizet biztosítson. A kivitelezést a

SZA Szigetvár Konzorcium (tagjai: SZABADICS Közmű- és Mélyépítő Zrt., és az Alisca Bau Építőipari Zrt.) valósította meg, az üzemeltetést BARANYAVÍZ Kft. végzi.

A projekt megvalósítására azért volt szükség, mert Magyarország számos településén az ivóvíz minősége nem felel meg a 98/83/EK irányelvben, és a hatályos 201/2001 (X.25.) Korm. rendeletben rögzített határértékeknek. A projektben résztvevő településeken több összetevő is meghaladta a határértéket: Almamelléken és Ibfán a kút vizében magas volt az arzén és ammónium értéke; Bűrüs, Várad, Szörény és Zádor esetén az ammónium, a vas és a mangán volt határérték feletti; Boldogasszonyfán és Szentlászlón továbbá Magyarlukafán és Somogyhárságyon a nitritnek és az ammóniumnak; Molványon, Tótszentgyörgyön, Kistamásin, Nemeskén, és Pettenden a nitritnek, az arzénnek, az ammóniumnak és a mangánnak volt magas az értéke; Dencsháza, Szentegát, Bánfa, Katádfa, Rózsafa esetén a nitrit, az arzén, az ammónium, és a mangán volt határérték feletti. A megoldásra az Európai Unió és a Magyar Állam 1.290.100.585 forint támogatást biztosított, a Társulásra háruló közel 200 millió forintos önrészt az Önerő Alap segítette.

A beruházás keretében Almamellék és Ibafa vízellátását a horváthertelendi vízműtelepről Horváthertelend és Ibafa, valamint Ibafa és Almamellék közötti összekötő vezeték kiépítésével és nyomásfokozó-telep létesítésével oldották meg. A meglévő kutat felújították és biztonságos vízellátás érdekében tartalékkút fúrására is sor került. A vízműtelepen 5 m³/h teljesítményigényű komplex vízkezelő berendezés valósult meg, mely vas-mangántalanítás és fertőtlenítés plusz fejlesztést foglal magában.

Bűrüs-Várad, Zádor-Szörény települések vízellátását a Kétújfalui vízműtelepről, Kétújfalu-Várad valamint Kétújfalu-Szörény közötti összekötővezeték kiépítésével és nyomásfokozó-telep létesítésével oldották meg, itt új víztorony és, új tartalékkút kialakítására is sor került, illetve a meglévő kutat is felújították. A vízműtelepen 20 m³/h teljesítményigényű komplex vízkezelő berendezés valósult meg, mely vas-mangántalanítást és fertőtlenítést plusz fejlesztést foglal magában.

Boldogasszonyfa és Szentlászló települések vízellátását a szentlászlói vízműtelepről, Boldogasszonyfa és Antalszállás közötti összekötő vezeték kiépítésével és nyomásfokozó telep elhelyezésével oldották meg, a meglévő II. kút eltömedékelése, meglévő kút felújítása mellett, tartalékkút fúrását is elvégezték. A vízműtelepen 14,2 m³/h teljesítményigényű komplex vízkezelő berendezés valósult meg, mely ammónium mentesítés plusz fejlesztést foglal magában.

A projekt záró ellenőrzése 2015. október 26.-án megtörtént.

Boldogasszonyfa, 2015. 12. 09.

Készítette: Neiczerné Jaksa Szilvia elnök

Kétújfalu és Térsége Óvodafenntartó Társulás

2015. évi beszámoló

Kétújfalu és Térsége Óvodafenntartó Társulás fenntartásában a Napraforgó Óvoda és Konyha 2013. július 1-e óta van, az óvoda intézményvezetője Németh Erika 2015. július 31.-ig, 2015. augusztus 1.-től Gelencsér Éva.

2015. évben az állami normatíva az óvoda esetében a következőképpen alakult: óvodapedagógusok és dajkák bértámogatására: 34 422 ezer Ft, óvodaműködtetés támogatására: 4 573 ezer Ft, gyermekétkeztetésre: 20 449 ezer Ft. A normatívát havonta Kétújfalu község Önkormányzata kapja meg, amelyet minden hónapban átad a fenntartó részére. A fenntartó tovább utalja az intézmény részére.

Kétújfalu község Önkormányzata 2015. évben benyújtott egy pályázatot a gyermekétkeztetés feltételeit javító fejlesztések támogatására. A pályázat sikeresen elbírálásra került. Az elnyert támogatás 19 031 ezer Ft /+ 5% sajtóterő/. A pályázat keretében nagykonyhai gépek (gáztűzhely, pároló, gázszámoló, tésztafőző, rostlap, olajsütő, dagasztó, fagyasztószekrény, hűtőszekrény, burgonyakoptató, mosogató, húsdaráló) kerültek beszerzésre a konyha részére 9 919 ezer Ft értékben, valamint a felújítási munkák 10 113 ezer Ft (burkolási, festési munkák, villanyszerelés, vízvezeték szerelés). Felújítási munkákra 2015. évben 3 556 ezer Ft került kifizetésre.

Az óvodánál 2015. évben a következő nagyobb karbantartások voltak: nyílászáró csere, kémény, fűtés, vízvezetékrendszer javítása.

Bürös, Szörény, Endrőc, Várad, Teklafalu, Gyöngyösmellék, Zádor, Kétújfalu 2015. évben pályázott a szociális nyári gyermekétkeztetésre, ami 2015. június 16- 2015. augusztus 28. között valósult meg. Ebben az időszakban a konyha főzött, ebből származó bevétel összesen 6 467 ezer Ft. Térítési díjből (iskolások, óvodások, alkalmazottak, vendég) 5 871 ezer Ft bevétel keletkezett.

2016. évben a normatíva alakulása: óvodapedagógusok bértámogatása 30 156 ezer Ft, dajkák bértámogatása 7 200 ezer Ft, óvodaműködtetés támogatása 4 830 ezer Ft.

Kétújfalu, 2016. január 25.

Klózer Gyula
elnök

Kétújfalui Közös Önkormányzati Hivatal

J e g y z ő j e
7975 Kétújfalu
József Attila u. 34.
Tel./Fax.: (73) 342-003, 542-020

Email: kozoshivatal@kozoshivatal.hu

Honlap: www.kozoshivatal.hu

Ügyfelfogadási rend Kétújfalui Közös Önkormányzati Hivatalnál: Hétfő, Szerda: 08.00-12.00 Kedd, Csütörtök: 13.00-16.00
Ideiglenes jelleggel működő kirendeltségnél ügyfelfogadás rendje:
Endrőc: Kedd – 09.00-11.00. Gyöngyösmellék, Teklafalu: Csütörtök – 09.00-11.00. Zádor: Kedd – 09.00-11.00

E L Ő T E R J E S Z T É S

*Bürüs község Önkormányzat képviselő-testületének 2016. február 8. napján 18.00 . órakor
tartandó testületi ülésére*

Tárgy: *Határozati javaslat Kétújfalui Közös Önkormányzati Hivatal 2015. évi
tevékenységének beszámolójáról*

Tisztelt Képviselő-testület!

Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (a továbbiakban: Mőtv.) 81.§ (3) bekezdés f. pontja szerint a jegyző évente **beszámol** a képviselő-testületnek a hivatal tevékenységéről.

Magára a beszámoló tartalmára, felépítésére jogszabályi előírás nincs. Innentől kezdve az előterjesztés készítőjétől függ, hogy miként és hogyan számol be az adott Hivatal munkájáról.

Ha lusta lennék, akkor elővenném a tavalyi beszámolót, leporolnám és írogatnék az ellátott ügyek intézéséről, ügyiratforgalom alakulásáról, lefolytatott törvényességi, felügyeleti ellenőrzésekről, a Hivatal működésének személyi és tárgyi feltételeiről, a képviselő-testület működéséhez kapcsolódó feladatokról, pályázatokról...

Reagálhatnék azon nyílt és kérlelhetetlen proletár őszinteséggel történő kijelentésre, hogy a Kétújfalui Közös Önkormányzati Hivatalnál jó, ha két ember dolgozik, a többi.... vagy a jegyző nem tudja a Hivatalt irányítani. Gond csak annyi, hogy a jegyző nem irányít, hanem vezet.... Ezen eltorzult egyéni ízlést nem kommentálnám, ez nem az én szintem.

Maradjunk annyiban, hogy az elmúlt évben nem a rutinszerűen visszatérő munkánkra koncentrálnék. Ha erről tartanék, beszámolót félnék, hogy újat nem tudnék mondani, írni.

2015. évben is elláttak minket olyan munkával, mely rutinszerűnek nem mondható. Az alábbiak szerint pontokba szedve számolnék be a képviselő-testületnek a hivatal tevékenységéről:

I., 2015. január 1. napjával csatlakozott a Kétújfalui Közös Önkormányzati Hivatalhoz Kisdobsza község Önkormányzata. 2014. decemberében már megkezdtek az iratok átvételét. Sajnos ez még most is folyamatban lévő ügy. Folyamatban lévőről beszélhetek, mert ilyen rendezetlen, hanyag, trehány, hozzá nem értő hivatallal melynek az átadást kellett volna megvalósítani nem találkoztam. Sokkal többet írhatnék arról, hogy mi nem került átadásra, vagy hogyan és miként. A továbbiakban azokat sorolnám fel, mely munkákat végeztük el:

a., Kisdobsza község Önkormányzat Képviselő-testületének 1990. évtől keletkezett jegyzőkönyveit áttekintve a hatályos rendeletek nyilvántartása felfektetésre került, a határozatok nyilvántartása is folyamatos,

b., helyi adó vonatkozásában

- az elévült tételek töröltük,
- talajterhelési díjak kivetésre kerültek,
- idegen bevételek, illetve egyéb bevételek rendezése megtörtént,
- a kommunális adónál rendeztük, hogy ugyanazon ingatlanra többször történő adó ne kerüljön kivetésre, illetve mi elhunytakra adót nem vetettünk ki,
- gépjárműadónál a mozgásában korlátozott adózónál, ha több gépjármű van a nevéen csak egyre adtunk adómentességet

c., temető nyilvántartás elkészült,

II., 2015. évben elkészült a Kétújfalui Közös Önkormányzati Hivatalnál

- a biztonsági besorolás, a kockázatelemzés, valamint a rendszeres és a soron kívüli biztonsági elemzések, illetve értékelések,
- az intézkedési terv az előírt szabályok alapján.

Megbízási szerződés keretében ellátják a Hivatalnál az információbiztonsági törvény által előírt elektronikus információs rendszerek biztonságáért felelős személy feladatait.

III., Kétújfalui Közös Önkormányzati Hivatal az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alap (EMVA) keretében támogatásban részesült önkormányzatok monitoring adatszolgáltatásának eleget tett.

Az adatszolgáltatásról a 28/2015. (II.20.)számú és a 29/2015. (II.20.) számú MVH közlemény nyújtott tájékoztatást.

Az adatszolgáltatást 2015. március 19-ig kellett teljesíteni, amelyre kizárólag elektronikus úton volt lehetőség.

IV., 2015. május 28-29 között, a szigetvári járási hivatal kormánytisztviselői és a Kétújfalui Közös Önkormányzati Hivatal köztisztviselői részvételével és Dr. Szántó Mária tréner vezetésével került sor a MANORKA járási tréningjére.

A tréning helyszíne a Kétújfalui Közös Önkormányzati Hivatal épületében volt. Minden, a tréninghez szükséges feltételt biztosított a Kétújfalui Közös Önkormányzati Hivatal, így volt

lehetőség a csoportos feladatok elvégzésére, a közös játékok, mozgató feladatok végrehajtására, a tréneri és résztvevői prezentációk és bemutatók, szituációs játékok lebonyolítására.

V., 345/2014.(XII.23.) Kormányrendelet alapján a Központi Címregiszter (KCR) vonatkozásában a Kétújfalui Közös Önkormányzati Hivatalhoz tartozó települések vonatkozásában a címmellenőrzést támogató alkalmazás során a Jegyzői Adattisztító Rendszert munkálataival végeztünk.

VI., Nemzeti Megújuló Energia térképhez adatokat szolgáltatunk a Kétújfalui Közös Önkormányzati Hivatalhoz tartozó önkormányzatok vonatkozásában.

VII., Két munkatársam szemléletének, ügyfelekhez való hozzáállásának javítása érdekében hospice oktatáson, tanfolyamon vettek részt.

VIII., kozoshivatal.hu honlapon lehetőséget biztosítottunk és biztosítunk ügyfeleink részére, hogy a Hivatal munkájával kapcsolatos véleményüket, tapasztalataikat az un. Ügyfélelégedettségi kérdőív kitöltésével értékelhessék.

IX. kozoshivatal.hu honlapon elektronikusan időpontot lehet kérni, foglalni.

X., Nem tartozik sem az én, sem a munkatársaim feladatkörébe az itt élők un. munkaügyi perének intézése.

Ennek ellenére a HG-Line Kft egykori munkatársai részére -12 fő- keresetlevelet fogalmaztam meg, melyet a Pécsi Közigazgatási és Munkaügyi Bírósághoz kellett benyújtani. 2015. szeptember 3. napján Pécsen tartott nyilvános tárgyaláson való részvétellel sikerült elérni, hogy a HG-Line Kft valamikori munkatársai részére a Bíróság jogerősen munkabér, illetmény és egyéb anyagi juttatások megfizetése ügyében keletkezett bírósági meghagyás jogerőre emelkedett.

Ezt követően kezdeményeztük a Kft ellen felszámolási eljárás megindítását... Célunk, hogy a jogerős végzésnek megfelelően a Kft egykori dolgozói az un. Bérgarancia Alapból elmaradt munkabérükhöz jussanak.

XI., Magyar Államkincstár Baranya Megyei Igazgatóságának Államháztartási Irodájának munkatársai Bűrös, Endrőc, Gyöngyösmellék, Kétújfalu, Szörény, Teklafalu, Várad és Zádor községi Önkormányzatok által 2014. évben igénybe vett, a központi költségvetés IX. fejezetéből származó a Magyarország 2014. évi központi költségvetéséről szóló 2013. évi CCXXX. törvény 2. számú melléklete szerinti III.1.d. jogcímen kapott támogatások elszámolás megalapozottságának hatósági ellenőrzését végezték el. A helyszíni ellenőrzésről készült jegyzőkönyvek a kozoshivatal.hu honlapján megtalálhatóak.

XII., A helyi építési szabályzat és Környezetvédelmi Programok felülvizsgálatáról most nem írnék, hiszen ezen beszámolóval egyidejűleg külön napirendi pontban tárgyalják a képviselő-testületek az ezzel kapcsolatos előterjesztéseket, akárcsak a belső ellenőrzésről szóló jelentést.

XIII., A Kétújfalui Közös Önkormányzati Hivatalnál folyó munkáról szerintem mindennél többet elmond, hogy a családsegítő és gyermekjóléti szolgálatnál adódó jogszabályi változásoknak megfelelően Baranya megyében *elsőként* nyújtottuk be a Baranya Megyei Kormányhivatalhoz a nyilvántartásba vételi iránti kérelmünket... a többi már történelem.

Kétújfalu, 2016. január 25.

Hajas Endre
jegyző

4. napirendi pont

Határozati javaslat a Kétújfalui Közös Önkormányzati Hivatal és az önkormányzatok alapító okirat, együttműködési megállapodások vizsgálatáról, valamint a beszámoló vizsgálata, megalapozottsága, alátámasztása leltárral.

Bürüs * Endrőc * Gyöngyösmellék * Kétújfalu * Kisdobsza * Szörény * Teklafalu * Várad * Zádor

Kétújfalui Közös Önkormányzati Hivatal

J e g y z ő j e
7975 Kétújfalu
József Attila u. 34.
Tel./Fax.: (73) 342-003, 542-020

Email: kozoshivatal@kozoshivatal.hu

Honlap: www.kozoshivatal.hu

Ügyfélfogadási rend Kétújfalui Közös Önkormányzati Hivatalnál: Hétfő, Szerda: 08.00-12.00 Kedd, Csütörtök: 13.00-16.00
Ideiglenes jelleggel működő kirendeltségnél ügyfélfogadás rendje:
Endrőc: Kedd – 09.00-11.00. Gyöngyösmellék, Teklafalu: Csütörtök – 09.00-11.00. Zádor: Kedd – 09.00-11.00

E L Ő T E R J E S Z T É S

Bürüs község Önkormányzat Képviselő-testületének 2016. február 8. napján 18.00 órakor tartandó testületi ülésére

Tárgy: *Határozati javaslat a Kétújfalui Közös Önkormányzati Hivatal és az önkormányzatok alapító okirat, együttműködési megállapodások vizsgálatáról, valamint a beszámoló vizsgálata, megalapozottsága, alátámasztása leltárral.*

Tisztelt Képviselő-testület!

Csatoltan megküldöm Szigetvár-Dél-Zselic Többcélú Kistérségi Társulás ellenőrzési jelentését a Kétújfalui Közös Önkormányzati Hivatal és az önkormányzatok alapító okirat, együttműködési megállapodások vizsgálatáról, valamint a beszámoló vizsgálata, megalapozottsága, alátámasztása leltárral tárgyában.

Az ellenőrzési jelentést könnyű áttanulmányozni terjedelmét és tartalmát tekintve is. Ha azt veszem alapul, hogy a helyszíni ellenőrzés kezdete szeptember 8. vége október 22. akkor a leírtak számomra semmit mondanak. Úgy érzem, hogy a belső ellenőrzést is új alapokra kellene helyezni, mert ez

- így nem segíti a munkatársaim munkáit,
- a döntéshozóknak nem ad igazi áttekintést.

Addig is marad a képviselő-testületnek a határozathozatal, melyet az alábbiak szerint javaslom elfogadásra.

/2016.(II.) Kt. számú határozat

Bürös község Önkormányzat Képviselő-testülete megtárgyalta, megvitatta és elfogadja Szigetvár-Dél-Zselic Többcélú Kistérségi Társulás ellenőrzési jelentését a Kétújfalui Közös Önkormányzati Hivatal és az önkormányzatok alapító okirat, együttműködési megállapodások vizsgálatáról, valamint a beszámoló vizsgálata, megalapozottsága, alátámasztása leltárral tárgyában alkotott ellenőrzési jelentését.

Határidő: értelem szerint

Felelős: Kolat Irén polgármester

Kétújfalu, 2016. január 27.

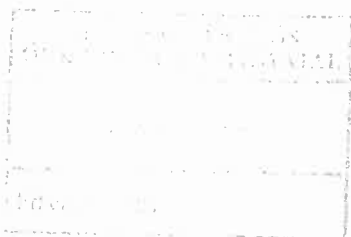
Hajas Endre
jegyző

Iktatószám:01-13/48-5/2015.

ELLENŐRZÉSI JELENTÉS

Kétújfalui Közös Önkormányzati Hivatal és az önkormányzatok
Alapító okirat, együttműködési megállapodások vizsgálatáról
valamint
Beszámoló vizsgálata, megalapozottsága, alátámasztása leltárral

2015.

2015. 12. 18.

1933/2015 SI

SB
B
RV

I. ÁLTALÁNOS ADATOK

1. Az ellenőrzést végző szervezet/szervezeti egység:

Szigetvár – Dél-Zselic Többcélú Kistérségi Társulás
Belső Ellenőrzés

2. Az ellenőrzött szervezet/szervezeti egységek:

Kétújfalu, Bürüs, Endróc, Gyöngyösmellék, Szörény, Teklafalu, Várad, Zádor, Kisdobsza
Községi Önkormányzatok és a Közös Hivatal

3. Az ellenőrzésre vonatkozó jogszabályi felhatalmazás megjelölése:

2011. évi CXCV. tv., 4/2013. (XII. 24.) korm. rend., 2011. évi CLXXXIX. tv., 2000. évi C.
tv., 370/2011. (XII. 31.) korm.rend., 2011. évi CLXXIX. tv.,

4. A megbízólevél száma, kelte:

1-13/35/2015.

5. Az ellenőrzés tárgya:

A költségvetési szerv alapító okiratának, az önkormányzatok megállapodásainak vizsgálata
2014. Költségvetési beszámoló ellenőrzése

6. Az ellenőrzött időszak:

2014. január 1- től az ellenőrzés időpontjáig

7. A helyszíni ellenőrzés kezdete és vége:

2015. szeptember 8.

2015. október 22.

8. Az ellenőrzés célja, feladatai:

Az ellenőrzés célja annak megállapítása, hogy

- a vizsgált költségvetési szerv alapító okirata és az önkormányzatok megállapodásai elkészültek-e, tartalmilag megfelelnek-e a jogszabályi követelményeknek.
- az önkormányzatok a beszámolójukat a jogszabályoknak megfelelő előírt tartalommal és formában készítették-e el
- a számszaki adatok megalapozottak voltak-e
- a főkönyv és az analitika egyezősége biztosított-e
- a mérleg sorok leltárral történő alátámasztása megtörtént-e.

9. Az alkalmazott ellenőrzési módszerek és eljárások:

Dokumentumok tételes és szűrőpróbaszerű vizsgálata.

10. Az ellenőrzés időszakában hivatalban levő vezető:

Dr. Hajas Endre –jegyző

II. VEZETŐI ÖSSZEFOGLALÓ

Alapító okirat, együttműködési megállapodások vizsgálata

A jelenlegi vizsgálat alkalmával a Kétújfalui Közös Önkormányzati Hivatal alapító okiratát, valamint a Kétújfalu, Bürös, Endrőc, Gyöngyösmellék, Szörény, Teklafalu, Várad, Zádor, Kisdobsza Községi Önkormányzatok megállapodásait ellenőriztük.

Főbb megállapításaink a következők:

- Az alapító okirat tartalma megfelel a 2011. évi CXCV. tv. végrehajtási rendeletének 5. §. –a előírásainak.
- A közös önkormányzati hivatal alakításáról és fenntartásáról a társult önkormányzatok együttműködési megállapodást kötöttek, amely tartalmilag megfelelő.
- Roma Nemzetiségi Önkormányzat működik az alábbi településeken:
 - Kétújfalu
 - Teklafalu
 - Gyöngyösmellék
 - Zádor

Mindegyik község önkormányzata együttműködési megállapodást kötött a nemzetiségi önkormányzattal, melyben rögzítették a jogszabályokban foglaltakat.

A Beszámoló vizsgálata, megalapozottsága, alátámasztása leltárral

A közös hivatal kapcsolattartója a vizsgálat novemberre való elhalasztását kérte. Kérését elfogadtuk, mivel a Nagydobszai KÖH jegyzője hozzájárult, hogy a náluk novemberre tervezett vizsgálatot októberben végezzük el.

Az ellenőrzés lefolytatásához szükséges, szeptember 1-én kért, azóta többször sürgetett anyagot a mai napig nem kaptuk meg, annak csak egy-egy részét bocsátották (alkalmanként) a rendelkezésünkre. **A „2014. évi beszámoló vizsgálata, megalapozottsága, alátámasztása leltárral” ellenőrzést nem tudtuk elvégezni.**

Megállapításokhoz, következtetésekhez kapcsolódó javaslataink az alábbiak:

III. RÉSZLETES MEGÁLLAPÍTÁSOK

ALAPÍTÓ OKIRAT

A Kétújfalui Közös Önkormányzati Hivatal Alapító okirata 2015. január 1-jén lépett hatályba. A fenntartó önkormányzatok: Kétújfalu Község Önkormányzata, Bürüs Község Önkormányzata, Endrőc Község Önkormányzata, Gyöngyösmellék Község Önkormányzata, Kisdobsza Község Önkormányzata, Szörény Község Önkormányzata, Teklafalu Község Önkormányzata, Várad Község Önkormányzata, Zádor Község Önkormányzata

Az Alapító okirat tartalmazza az alábbiakat:

- a költségvetési szerv nevét, székhelyét,
- a jogelőd megnevezését, székhelyét
- a kirendeltségek megnevezését, címét,
- államháztartási szakágazati besorolását,
- szakmai alaptevékenységét,
- az alaptevékenységek kormányzati funkció szerinti megjelölését
- a költségvetési szerv illetékességi területét,
- az irányító szerv nevét, székhelyét,
- az alapító jogokat gyakorló szervek nevét, székhelyét,
- a vezető megbízási rendjét,
- a foglalkoztatottakra vonatkozó foglalkoztatási jogviszony megjelölését,
- a költségvetési szerv közfeladatát.

Az Alapító okiratot elfogadó képviselő-testületi határozatok:

- Bürüs Község Önkormányzatának Képviselőtestülete a 1/2015. (I.13.) számú Kt. határozat
- Endrőc Község Önkormányzatának Képviselőtestülete a 1/2015. (I.13.) számú Kt. határozat
- Gyöngyösmellék Község Önkormányzatának Képviselőtestülete a 1/2015. (I.13.) számú Kt. határozat
- Kétújfalu Község Önkormányzatának Képviselőtestülete a 1/2015. (I.13.) számú Kt. határozat
- Kisdobsza Község Önkormányzatának Képviselőtestülete a 2/2015. (I.16.) számú Kt. határozat
- Szörény Község Önkormányzatának Képviselőtestülete a 1/2015. (I.13.) számú Kt. határozat
- Teklafalu Község Önkormányzatának Képviselőtestülete a 1/2015. (I.13.) számú Kt. határozat
- Várad Község Önkormányzatának Képviselőtestülete a 1/2015. (I.13.) számú Kt. határozat
- Zádor Község Önkormányzatának Képviselőtestülete a 1/2015. (I.13.) számú Kt. határozat

Az Alapító okirat tartalma megfelel a 2011. évi CXCV. tv. (Ávr.)5. §-ban foglaltaknak.

ALAPÍTÓ OKIRAT (Napraforgó Óvoda és Konyha)

A Kétújfalu és Térsége Óvodafenntartó Társulás Társulási Tanácsa által létrehozott Napraforgó Óvoda és Konyha az óvodai nevelésre és a gyermekek étkeztetésére jött létre 2013. július 1-jén. A székhely és egy telephely Kétújfaluban található.

Az Alapító okiratban rögzítésre kerültek még az alábbiak:

- közfeladata,
- alapfeladata,
- alaptevékenysége,
- államháztartási szakágazati besorolása,
- szakfeladatrend szerinti besorolás,
- a költségvetési szerv illetékessége, működési köre,
- alapító, fenntartó, irányító szerv neve, székhelye,
- a költségvetési szerv gazdálkodási besorolása
- a vezető megbízási rendje
- a foglalkoztatottakra vonatkozó foglalkoztatási jogviszonyok megjelölése
- az intézmény típusa
- maximális gyereklétszám
- a feladatellátást szolgáló vagyon, a vagyon feletti rendelkezés joga
- záradék

Az Alapító okirat 2013. június 17-én kelt, a Kétújfalu és Térsége Óvodafenntartó Társulás a 3/2013. (VI. 17.) számú Tt. határozattal hagyta jóvá.

MEGÁLLAPODÁS KÖZÖS ÖNKORMÁNYZATI HIVATAL ALAKÍTÁSÁRÓL ÉS FENNTARTÁSÁRÓL

A jelenleg működő Kétújfalui Közös Önkormányzati Hivatalt Bürüs, Endrőc, Gyöngyösmellék, Kétújfalu, Kisdobsza, Teklafalu, Szörény, Várad, Zádor Községi Önkormányzatok hozták létre 2015. január 1-jétől. A hivatal alakításáról és fenntartásáról megállapodást kötöttek.

A települések a szigetvári járáshoz tartoznak, az összlakosságuk eléri a 2000 főt.

A székhely Kétújfaluban található, Kisdobszán állandó, Endrőcön, Gyöngyösmelléken, Teklafaluban, Zádorban pedig ideiglenes kirendeltség működik.

A megállapodás tartalmazza a közös hivatal felépítését, létszámát, a hivatal és a kirendeltségek ügyfélfogadási rendjét, az irányításra, jegyző kinevezésére, felmentésére, munkáltató jogok gyakorlására vonatkozó szabályokat. A közös önkormányzati hivatalt a központi költségvetésből és a települések hozzájárulásaiból tartják fenn. A hozzájárulás mértéke lakosságszám-arányosan történik. A közös hivatal elhelyezésére szolgáló ingatlan Kétújfalu, Bürüs, Gyöngyösmellék, Szörény, Várad, Zádor községi önkormányzatok tulajdonát képezi. Az állandó kirendeltség ingatlanja Kisdobsza község Önkormányzat tulajdonában áll.

A jegyző közérdekű adatokat a kozoshivatal.hu honlapon teszi közzé.

Az együttműködési megállapodásban rögzítették a kiválás, megszűnés esetén követendő eljárás szabályait is.

A megállapodást elfogadó határozatok az alábbiak:

- Bürüs Községi Önkormányzat Képviselő-testületének 36/2014. (XII. 11.) Kt. határozata

- Endrőc Községi Önkormányzat Képviselő-testületének 39/2014. (XII. 11.) Kt. határozata
- Gyöngyösmellék Községi Önkormányzat Képviselő-testületének 37/2014. (XII. 11.) Kt. határozata
- Kétújfalu Községi Önkormányzat Képviselő-testületének 50/2014. (XII. 11.) Kt. határozata
- Kisdobsza Községi Önkormányzat Képviselő-testületének 84/2014. (XII. 11.) Kt. határozata
- Szörény Községi Önkormányzat Képviselő-testületének 35/2014. (XII. 11.) Kt. határozata
- Teklafalu Községi Önkormányzat Képviselő-testületének 52/2014. (XII. 11.) Kt. határozata
- Várad Községi Önkormányzat Képviselő-testületének 36/2014. (XII. 11.) Kt. határozata
- Zádor Községi Önkormányzat Képviselő-testületének 47/2014. (XII. 11.) Kt. határozata

EGYÜTTMŰKÖDÉSI MEGÁLLAPODÁSOK

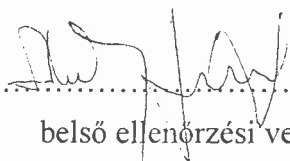
Roma Nemzetiségi Önkormányzat működik az alábbi településeken:

- Kétújfalu
- Teklafalu
- Gyöngyösmellék
- Zádor

Mindegyik község önkormányzata együttműködési megállapodást kötött a nemzetiségi önkormányzattal.

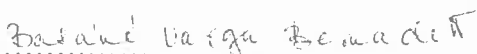
Azonos szerkezetben készültek az önkormányzatok megállapodásai. Tartalmazzák a jogszabályi háttérrel, az önkormányzat kötelezettségeit az Rnő. működésével kapcsolatban, a költségvetés készítésével, gazdálkodással kapcsolatos szabályokat, a beszámolási kötelezettséget, vagyoni és számviteli nyilvántartás rendjét, az Rnő. kötelezettségvállalásaival kapcsolatos előírásokat, az összeférhetlenség szabályait, működési feltételek, gazdálkodás dokumentálási, adatszolgáltatási feladatait.

V. BEFEJEZÉS

belső ellenőrzési vezető

belső ellenőr

A jelentés elkészítésének dátuma:

Szigetvár, 2015. dec. 14.

5. napirendi pont

Határozati javaslat Kétújfalui Közös Önkormányzati Hivatal 2016. évi költségvetéséről

Kétújfalui Közös Önkormányzati Hivatal

J e g y z ő j e
7975 Kétújfalu
József Attila u. 34.
Tel./Fax.: (73) 342-003, 542-020

Email: kozoshivatal@kozoshivatal.hu

Honlap: www.kozoshivatal.hu

Ügyfélfogadási rend Kétújfalui Közös Önkormányzati Hivatalnál: Hétfő, Szerda: 08.00-12.00 Kedd, Csütörtök: 13.00-16.00

Ideiglenes jelleggel működő kirendeltségnél ügyfélfogadás rendje:

Endrőc: Kedd – 09.00-11.00, Gyöngyösmellék, Teklafalu: Csütörtök – 09.00-11.00, Zádor: Kedd – 09.00-11.00

E L Ő T E R J E S Z T É S

Bürüs község Önkormányzat Képviselő-testületének 2016. február 8. napján 18.00 órakor tartandó testületi ülésére

Tárgy: Kétújfalui Közös Önkormányzati Hivatal 2016. évi költségvetése

Tisztelt Képviselő-testület !

Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (a továbbiakban: Mötv.) 85. §-ának (1) bekezdése alapján Bürüs, Endrőc, Gyöngyösmellék, Kétújfalu, Szörény, Teklafalu, Várad és Zádor községi önkormányzatok képviselő- testületei 2012. december 28. napján tartott együttes testületi ülésén 2013. január 1-jei hatállyal közös önkormányzati hivatalt hoztak létre Kétújfalui Közös Önkormányzati Hivatal megnevezéssel. 2015. január 1. napjától kezdődően a fenntartó önkormányzatok száma Kisdobsza csatlakozásával 9 településre emelkedett.

Az önkormányzatok és a költségvetési szervek költségvetésének tervezésére vonatkozóan az államháztartásról szóló 2011. évi CXCV. törvény (a továbbiakban: Áht.), valamint a végrehajtásáról szóló 368/2011.(XII.31.) Kormányrendelet (a továbbiakban: Ávr.) alapján kell eljárni.

Az Ávr. 24.§ (2) bekezdése alapján a helyi önkormányzat által irányított költségvetési szervek közül az önkormányzati hivatal költségvetési bevételi előirányzatai és költségvetési kiadási előirányzatai között az önkormányzati hivatal nevében végzett tevékenységekkel kapcsolatos költségvetési bevételeket és költségvetési kiadásokat kell megtervezni.

Magyarország 2016. évi központi költségvetéséről szóló 2015. évi C. törvény 2. számú melléklete alapján a központi költségvetés támogatást biztosít közös önkormányzati hivatalok működési kiadásaihoz. A támogatás meghatározása az elismert hivatali létszám alapján a személyi és dologi kiadások elismert átlagos költségei figyelembe vételével történik.

A Kétújfalui Közös Önkormányzati Hivatal elismert hivatali létszáma törvény szerint 8 fő (a Közös Hivatal fenntartására kötött megállapodás helyesen 11 főben határozta meg a hivatali létszámot), a támogatás mértéke 4.580.000 Ft/fő/év.

A Kétújfalui Közös Önkormányzati Hivatal 2016. évi költségvetési kiadásaink meghatározó részét –az előző évekhez hasonlóan- továbbra is a személyi juttatások, illetve a járulékok képezik.

A köztisztviselők személyi juttatásait a 2012. március 1-jétől hatályos közszolgálati tisztviselőkről szóló 2011. évi CXCV. törvény szabályozza, továbbá a köztisztviselők illetményalapját a költségvetési törvény 57.§ (1) bekezdése szerint 2016. évben is 38.650 Ft-ban állapítja meg.

A cafetéria rendszerét –béren kívüli juttatás- is a költségvetési törvény szabályozza szintén az előző évekhez hasonlóan, hiszen a törvény 57.§ (4) bekezdés alapján 2016. évben a juttatások együttes összege nem haladhatja meg a bruttó 200 000 forintot. Ez az összeg fedezetet biztosít az egyes juttatásokhoz kapcsolódó, a munkáltatót terhelő közterhek megfizetésére is. A béren kívüli összegeknél bruttó 200 000 forinttal számoltunk köztisztviselőnként. Fontos, hogy a keret összeg bruttó módon értendő, tartalmazza a járulékait is, azaz a juttatás éves összege fedezetet biztosít a juttatásokhoz kapcsolódó, a munkáltatót terhelő közterhek megfizetésére is. Ezáltal minden köztisztviselő szabadon dönthet, hogy a kereten belül mely jogcímen veszi igénybe a juttatást (szépkártya, iskolakezdési támogatás, Erzsébet utalvány, egészségpénztári szolgáltatás...).

A költségvetési törvény 57.§ (5) bekezdése szerint a fizetési számlához kapcsolódóan törvény alapján az egy foglalkoztatottnak havonta adható bankszámla-hozzájárulás mértéke az előző évekhez hasonlóan 2016. évben is legfeljebb 1000 forint.

A költségvetés kiadási oldala tartalmazza a Kétújfalui Közös Önkormányzati Hivatal dologi kiadásait is, mely kiadások szorosan a hivatal működését segítik elő, illetve itt kerültek elszámolásra az egyéb folyó kiadások között a köztisztviselők cafetéria- juttatását terhelő kifizetői SZJA kötelezettségek is.

A Kétújfalui Közös Önkormányzati Hivatal 2016. évi költségvetési tervezetét a fentebb ismertetett elvek, szabályok és jogszabályi előírások szerint készítettük el. Kérem a képviselő-testületet, hogy fogadják el a Kétújfalui Közös Önkormányzati Hivatal 2016. évi költségvetését az előterjesztés és annak mellékletei szerint az alábbi határozati javaslat figyelembe vételével:

/2016.(II.) Kt. számú határozat

..... község Önkormányzat Képviselő-testülete
Kétújfalui Közös Önkormányzati Hivatal 2016. évi
költségvetését az alábbi tartalommal elfogadja:

Megnevezés	Rovat száma	Eredeti elői.
011130 Önkormányzatok és önkormányzati hivatalok jogalkotó és általános igazgatási tevékenysége		
Kamatbevétel	B408	19 000 Ft
Működési bevételek	B4	19 000 Ft
Költségvetési bevételek	B4	19 000 Ft
Törvény szerinti illetmények,munkabérek	K1101	29 100 000 Ft
Béren kívüli juttatások	K1107	2 200 000 Ft
Közlekedési költségtérítés	K1109	300 000 Ft
Egyéb költségtérítés	K1110	3 732 000 Ft
Foglalkoztatottak személyi juttatásai	K11	35 332 000 Ft
Személyi juttatások	K1	35 332 000 Ft
Szociális hj.adó	K211	8 451 000 Ft
Munkaadókat terhelő járulékok	K2	8 451 000 Ft
Szakmai anyagok	K311	80 000 Ft
Üzemeltetési anyagok	K312	1 600 000 Ft
ebből:		
<i>Élelmiszer (ásványvíz,kávé,cukor) /16eFt/</i>		
<i>Irodaszer /381eFt/</i>		
<i>Nyomtatási,sokszorosítási feladatokkal összefüggő anyagok (toner) /150eFt/</i>		
<i>Tüzelőanyagok /800eFt/</i>		
<i>Hajtó és kenőanyag /10eFt/</i>		
Készletbeszerzés	K31	1 680 000 Ft
Informatikai szolgáltatások igénybevétele	K321	2 800 000 Ft
ebből:		
<i>Inform.eszk.karbantartása (fénymásoló karb.tart., számítógépek karb.tart.)</i>	K321	1 100 000 Ft
<i>Inform.szolg. (digiterra,winszoc,Eper,easy page,web bizt.)</i>	K321	1 700 000 Ft
Egyéb kommunikációs szolg. (telefondíj)	K322	434 000 Ft
Kommunikációs szolgáltatások	K32	3 234 000 Ft
Közüzemi díjak	K331	297 000 Ft
ebből:		
<i>Áramdíj</i>	K331	270 000 Ft
<i>Víz- csatornadíj</i>	K331	27 000 Ft
Vásárolt ételmezezés (étkezés,köztiszt.viselők napja,nőnap,karácsony nyugdíjasok)	K332	250 000 Ft
Karbantartás, kisjavítás	K334	1 900 000 Ft
Szakmai tev.szolg. (fogl.eü., képzés)	K336	140 000 Ft
Egyéb szolgáltatások	K337	1 400 000 Ft
ebből:		

<i>Postázási költségek /410eFt/, bankktg. /468eFt/</i>		
<i>Kéményseprés /15eFt/</i>		
<i>Biztosítás /64eFt/</i>		
Szolgáltatások kiadásai	K33	3 987 000 Ft
Kiküldetések kiadásai	K341	429 000 Ft
ÁFA	K351	2 406 000 Ft
Különféle befizetések	K35	2 835 000 Ft
Dologi kiadások	K3	11 736 000 Ft
<i>Költségvetési kiadások</i>	<i>K1+K2+K3</i>	<i>55 519 000 Ft</i>
018030 Támogatási célú finanszírozási műveletek		
Irányító szervei támogatás	B816	55 500 000 Ft
finanszírozási bevételek	B8	55 500 000 Ft
<i>Költségvetési bevételek</i>	<i>B8</i>	<i>55 500 000 Ft</i>

Kétújfalu, 2016. január 25.

Hajas Endre
jegyző

6. napirendi pont

Határozati javaslat Védőnői Szolgálat Teklafalu 2016. évi költségvetéséről

Előterjesztés

Bürüs, Endróc, Teklafalu, Várad önkormányzatok Védőnői szolgálatának 2016. évi költségvetéséhez

Tisztelt Képviselő Testület!

A Védőnői Szolgálat költségvetési bevételei az OEP finanszírozásból áll. OEP finanszírozásra 1 956 000 Ft került tervezésre.

A Védőnői Szolgálat költségvetési kiadásai a személyi juttatást, a munkaadókat terhelő járulékot, valamint a dologi kiadásokat tartalmazza.

K11101 rovatszámú egyéb költségtérítésre került tervezésre a védőnő sajátgépkocsi használatának elszámolása.

K122 rovatszámú megbízási díj tartalmazza a védőnő díjazását 82 000 Ft/hó. K2 rovatszámú munkaadókat terhelő járulék a 27%-os szociális hozzájárulási adóból áll.

K3 rovatszámú dologi kiadások tartalmazzák a szakmai anyagok beszerzését, az irodaszert, valamint az általános forgalmi adót.

Kétújfalu, 2016. január 26.

/2016.(. .) Kt. számú határozat

..... község Önkormányzat Képviselő-testülete megtárgyalta és megvitatta a Védőnői Szolgálat 2016. évi költségvetését.

A Képviselő-testület a költségvetést elfogadja.

Határidő: azonnal

Felelős: polgármester

Horváth György
polgármester

**Bürüs, Endróc, Teklafalu, Várad önkormányzatok Védőnői szolgálatának
2016. évi költségvetése**

Rovat megnevezés	Rovat száma	2016. év eredeti előirányzat
074031 Család és nővédelmi egészségügyi gondozás		
KÖLTSÉGVETÉSI BEVÉTELEK		
Egyéb működési célú támogatások bevételei államháztartáson belülről	B16	1 956 000 Ft
ebből:		
<i>Társadalombiztosítási pénzügyi alaptól (OEP fin.)</i>	<i>B164</i>	<i>1 956 000 Ft</i>
Működési célú támogatások államháztartáson belülről	B1	1 956 000 Ft
Költségvetési bevételek	B1+B4	1 956 000 Ft
KÖLTSÉGVETÉSI KIADÁSOK		
Egyéb ktg.térítés	K1110	216 000 Ft
Foglalkoztatottak személyi juttatásai	K11	216 000 Ft
Megbízási díj	K122	984 000 Ft
Külső személyi juttatás	K12	984 000 Ft
Személyi juttatások (K11+K12)	K1	1 200 000 Ft
Szociális hozzájárulási adó	K211	265 000 Ft
Munkaadókat terhelő járulékok	K2	265 000 Ft
Szakmai anyagok beszerzése	K311	210 000 Ft
Üzemeltetési anyagok beszerzése	K312	105 000 Ft
ebből:		
<i>Élelmiszer</i>		
<i>Irodaszer</i>		
<i>Egyéb anyag</i>		
Készletbeszerzés	K31	315 000 Ft
Egyéb szolgáltatások	K337	21 000 Ft
Szolgáltatási kiadások	K33	21 000 Ft
Fizetendő általános forgalmi adó	K352	154 000 Ft
Egyéb dologi kiadás	K355	1 000 Ft
Különféle befizetések és egyéb dologi kiadások	K35	155 000 Ft
Dologi kiadások (K31+K32+K34+K35)	K3	491 000 Ft
Költségvetési kiadások	K1+K2+K3	1 956 000 Ft

7. napirendi pont

Rendelet-tervezet Bűrös község Önkormányzat Képviselő-testületének a helyi építési szabályzatáról szóló 6/2006.(IV.1.) önkormányzati rendeletének módosításáról

Kétújfalu Közös Önkormányzati Hivatal

J e g y z ő j e
7975 Kétújfalu
József Attila u. 34.
Tel./Fax.: (73) 342-003, 542-020

Email: kozoshivatal@kozoshivatal.hu

Honlap: www.kozoshivatal.hu

Ügyfélfogadási rend Kétújfalu Közös Önkormányzati Hivatalnál: Hétfő, Szerda: 08.00-12.00 Kedd, Csütörtök: 13.00-16.00
Ideiglenes jelleggel működő kirendeltségnél ügyfélfogadás rendje:
Endrőc: Kedd - 09.00-11.00, Gyöngyösmellék, Teklafalu: Csütörtök - 09.00-11.00, Zádor: Kedd - 09.00-11.00

E L Ő T E R J E S Z T É S

Bürüs község Önkormányzat Képviselő-testületének 2016. február 8. napján 18.00 órakor tartandó testületi ülésére

Tárgy: Rendelet-tervezet Bürüs község Önkormányzat Képviselő-testületének a helyi építési szabályzatáról szóló 6/2006.(IV.1.) önkormányzati rendeletének módosításáról

Tisztelt Képviselő-testület!

Bürüs község Önkormányzat Képviselő-testülete 2015. május 27. napján tartott testületi ülésen a településfejlesztési stratégiáról és a településrendezési eszközökről, valamint egyes településrendezési sajátos jogintézményekről szóló 314/2012.(XI.8.) Kormányrendelet (továbbiakban: EljR.) 16.§ (1) bekezdése alapján a helyi építési szabályzatot áttekintette, ellenőrizte, s megállapította, hogy a hatályos jogszabályi környezethez való illesztését kell elvégezni.

Ezt követően a testület döntött a településrendezési eszközök módosításának egyeztetési eljárásban részt vevő partnerekről, a partnerségi egyeztetési szabályairól...

A testületi döntésnek megfelelően tervezési szerződés kötött az Önkormányzat és Kokas és Társa Tervező Kft-vel.

Kokas és Társa Tervező Kft által készített Bürüs község helyi építési szabályzatának jogszabályi illesztésének tervezetét tartalmazó dokumentációt az EljR 38.§ (4),(5) bekezdése figyelembe vételével megküldésre került:

- 1. fokú építésügyi hatóságak,
- Baranya Megyei Kormányhivatal Műszaki Engedélyezési és Fogyasztóvédelmi Főosztály Bányászati Osztályának,
- Baranya Megyei Kormányhivatal Földművelésügyi és Erdőgazdálkodási Főosztály Erdészeti Osztályának,
- Baranya Megyei Kormányhivatal Földhivatali Főosztályának,
- Baranya Megyei Kormányhivatal Pécsi Járási Hivatal Építésügyi és Örökségvédelmi Osztályának,
- Baranya Megyei Kormányhivatal Népegészségügyi Főosztályának,

- Baranya Megyei Kormányhivatal Környezetvédelmi és Természetvédelmi Főosztályának,
- Baranya Megyei Kormányhivatal Építésügyi, Hatósági, Oktatási és Törvényességi Felügyeleti Főosztály Építésügyi Osztályának,
- Baranya Megyei Kormányhivatal Műszaki Engedélyezési és Fogyasztóvédelmi Főosztály Ütügyi Osztályának,
- Baranya Megyei Rendőr-főkapitányságnak,
- Honvédelmi Minisztérium Hatósági Hivatalának,
- Forster Gyula Nemzeti Örökségvédelmi és Vagyongazdálkodási Központnak,
- Nemzeti Közlekedési Hatóság Ütügyi, Vasúti és Hajózási Hivatalának,
- Baranya Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóságának,
- Baranya Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság Területi Vízügyi Hatóságának,
- Országos Vízügyi Főigazgatóságnak,
- Dél-dunántúli Vízügyi Igazgatóságnak,
- Duna-Dráva Nemzeti Park Igazgatóságának,
- Nemzeti Média és Hírközlési Hatóságnak,
- Nemzeti Közlekedési Hatóság Légügyi Hivatalának.

A szakhatóságok által beérkezett vélemények feldolgozását követően Bűrös község Önkormányzatának Képviselő-testülete 2015. november 16. napján tartott testületi ülésén meghatározta, hogy a helyi építési szabályzat módosításait mely témakörökben végzi el.

Ezt követően az EljR 40.§ (1) bekezdése szerint megküldésre került a tervdokumentáció a beérkezett észrevételek alapján kiegészítve a fentebb említett hatóságoknak.

S most elérkeztünk a rendeletalkotáshoz, melyet az alábbiak szerint terjesztem elő:

A jogalkotásról szóló 2010. évi CXXX. törvény 17. §-a alapján, az előzetes hatásvizsgálattal a jogszabály előkészítője felméri a szabályozás várható következményeit. Önkormányzati rendelet esetén a helyi önkormányzat képviselő-testületét az előzetes hatásvizsgálat eredményéről tájékoztatni kell. Ugyanezen törvény 17. § (2) bekezdése értelmében, a hatásvizsgálat során vizsgálni kell

- a) a tervezett jogszabály valamennyi jelentősnek ítélt hatását, különösen
 - aa) társadalmi, gazdasági, költségvetési hatásait,
 - ab) környezeti és egészségi következményeit,
 - ac) adminisztratív terheket befolyásoló hatásait, valamint
- b) a jogszabály megalkotásának szükségességét, a jogalkotás elmaradásának várható következményeit, és
- c) a jogszabály alkalmazásához szükséges személyi, szervezeti, tárgyi és pénzügyi feltételeket.

a., tervezett jogszabály valamennyi jelentősnek ítélt hatása: a jogszabály társadalmi és gazdasági hatása nem mérhető.

*aa., társadalmi, gazdasági, költségvetési hatásai **nincsenek.***

*ab., a szabályozásnak környezeti és egészségi következményei **nincsenek.***

ac., adminisztratív terheket befolyásoló hatásai: nem jelentős.

b., jogszabály megalkotásának szükségessége, a jogalkotás elmaradásának várható következményei: a jogszabály megalkotására szükségessége a változó jogszabályokhoz való igazodás.

c., a jogszabály alkalmazásához szükséges személyi, szervezeti, tárgyi és pénzügyi feltételek: személyi, szervezeti, tárgyi és pénzügyi feltételek rendelkezésre állnak.

Kétújfalu, 2016. január 27.

Hajas Endre
jegyző

KOKAS ÉS TÁRSA TERVEZŐ KFT.
ÉPÍTÉSZ ÉS TELEPÜLÉSTERVEZŐ IRODA

Tel/Fax: (72) 324-326 Iroda: 7624 Pécs, Budai Nagy A. u. 1. Levélcím: 7627 Pécs, Havihegyi út 66. E-mail: kokas@minicomp.hu

BÜRÜS KÖZSÉG
HELYI ÉPÍTÉSI SZABÁLYZATÁNAK 2015. ÉVI MÓDOSÍTÁSA
TERVEZET

Bürös Község Önkormányzata Képviselő-testületének
 Önkormányzati rendelete
a helyi építési szabályzatról szóló 6/2006. (IV.1.) Önkormányzati rendelet
módosításáról

Bürös Község Önkormányzatának Képviselő-testülete Magyarország Alaptörvénye 32. cikk (1) a) pontja, valamint az épített környezet alakításáról és védelméről szóló 1997. évi LXXVIII. törvény 6. § (1) bekezdésében kapott felhatalmazás alapján, az országos jogszabályban felsorolt, a véleményezési eljárásban érdekelt államigazgatási szervek és a partnerségi egyeztetés szabályairól szóló önkormányzati határozatban felsorolt partnerek véleményét kikérve, a község helyi építési szabályzatáról szóló 6/2006. (IV.1.) Önkormányzati rendeletét az alábbiak szerint módosítja:

ÚJRASZABÁLYOZÓ MÓDOSÍTÓ RENDELKEZÉSEK

1.§A 6/2006. (IV.1.) Önkormányzati rendelet (a továbbiakban: R) 1.§ (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„**(2)**A rendelet hatálya alá tartozó területen telket alakítani, építményt, építményrészt, épületet tervezni, kivitelezni, építeni, átalakítani, bővíteni, felújítani, helyreállítani, korszerűsíteni, lebontani, használni vagy elmozdítani, rendeltetését megváltoztatni, valamint mindezekre hatósági engedélyt adni az általános érvényű előírások megtartása mellett csak és kizárólag a külön jogszabályok, e rendelet és mellékletei együttes alkalmazásával szabad.”

2.§A R 2.§ helyébe a következő rendelkezés lép:

„**2.§(1)**Fogalommeghatározások

a)Építménymagasság az építmény valamennyi, a telek beépítettsége meghatározásánál figyelembe veendő építmény kontúrvonalára állított függőleges felületre vetített homlokzati vetületi-felület összegének (F) valamennyi, e vetületi-felület vízszintesen mért hosszának összegével (L) való osztásából (F/L) eredő érték. Az építménymagasság megállapítása során:

aa)az egyes homlokzati vetületi-felületeket az adott felületi síknak és a legfelső teljes építményszint záró szerkezetének felső síkjának metszésvonala vagy érintővonala és a síknak a rendezett tereppel való metszésvonala közötti magassággal kell megállapítani, legfeljebb 6,0 m magasságú két ormfal kivételével, amelyek nem az építmény hosszoldalán állnak,

ab)az egyes homlokzatfelületekhez hozzá kell számítani – a kémény, a tetőszerelvények, a 0,5 m²-t meg nem haladó felületű padlásvilágító ablak és az 1,0 m²-t meg nem haladó felületű reklámhordozók kivételével – mindazoknak az építményrészeknek (attikafal, torony, kupola, tető, tetőrész vagy egyéb építményrész) a felületét, amelyek az a) pont szerinti metszésvonalra vagy érintővonalra az építmény irányában emelkedő 45 fok alatt vont – az előzővel párhuzamos – síkkal történő vetítéssel meghatározott magasságával,

ac)a négy oldalról körülhatárolt légakna, légudvar, belső udvar homlokzat felületeit, valamint a loggiák belső oldalfelületeit és azok vízszintesen mért hosszait figyelmen kívül kell hagyni,

ad)az egy telken álló több épület magasságát külön-külön kell figyelembe venni.

Az épület egy homlokzatának magasságát a hozzá tartozó F/L érték alapján kell megállapítani.

b) Utcai épület: az építési telek előkerttel meghatározott utcafrontján álló, vagy oda

tervezett, az adott területfelhasználási egységben az építési övezeti előírások szerinti fő funkciójú épület.

c) Udvari épület: az utcai épület mögött, esetenként mellett álló, vagy oda tervezett, az adott területhasználat fő funkcióját kiegészítő, kiszolgáló funkciójú (gazdasági épület, garázs) épület.

(2)Értelmező rendelkezések

a)E rendelet előírásai és a szabályozási terv szabályozási elemei kötelező érvényűek. Az ezektől való eltérés csak e rendelet módosításával történhet.

b)Az (a) pontban meghatározott előírás nem vonatkozik a szabályozási terv következő elemeire:

ba)irányadó telekhatár

bb)helyi védettségű építmények és területek

bc)megszüntető jel

c)A tervezett szabályozási vonal új telekalakítás, új épület építése esetén érvényesítendő.

Ahol a tervezett szabályozási vonal meglévő telket keresztez, a telket érintő telekalakítás, illetve építés a szabályozási vonallal jelölt telekalakítás végrehajtását követően történhet.

d)Az építési hely értelmezése oldalhatáron álló beépítési mód esetén

da)Észak-déli, vagy ahhoz közelítő irányú közterületre fűzött építési telkek esetén az építési hely az északi telekhatárra tapadjon, ha a szabályozási terv nem jelöli másként.

db)Kelet-nyugati, vagy ahhoz közelítő irányú közterületre fűzött építési telkek esetén az építési hely a történetileg kialakult állapothoz igazodjon, ennek hiányában a nyugati telekhatárra tapadjon.

e)Az építési övezeti vagy övezeti előírást új építés esetén kell érvényesíteni. Abban az esetben, ha az építési övezeti vagy övezeti előírásnak nem megfelelő állapot e rendelet hatálybalépését megelőzően keletkezett, a következők szerint kell eljárni:

ea)az építési övezeti vagy övezeti előírásban szereplő legkisebb értéket el nem érő telekterület esetén az építési telek vagy telek az adott építési övezetre vagy övezetre vonatkozó egyéb előírás betarthatósága esetén beépíthető

eb)az építési övezeti vagy övezeti előírásban szereplő legkisebb értéket el nem érő utcai telekszélesség esetén az építési telek vagy telek az adott építési övezetre vagy övezetre vonatkozó egyéb előírás és a tűzrendészeti előírások betarthatósága esetén beépíthető

ec)az építési övezeti vagy övezeti előírásban szereplő beépítési módtól eltérő beépítési módú építmény megtartható, építménymagassága az övezeti előírások betartásával növelhető, de egyéb bővítése, bontást követő átépítése, az adott ingatlan területén új épület építése csak az adott építési övezeti vagy övezeti előírások szerinti beépítési móddal történhet.

ed)az építési övezeti vagy övezeti előírásban szereplő legnagyobb értéket meghaladó beépítettség átalakítás esetén megtartható, de nem bővíthető. Bontásból eredő új építés esetén az adott építési övezeti vagy övezeti előírásban szereplő értéket kell figyelembe venni.

ee)az építési övezeti vagy övezeti előírásban szereplő legkisebb értéket el nem érő, vagy legnagyobb értéket meghaladó építménymagasságú építmény átalakítás esetén megtartható, de bővítése, bontást követő átépítése, az adott ingatlan területén új épület építése csak az adott építési övezeti vagy övezeti előírások szerinti építménymagassággal történhet.

f)Az OTÉK előírásaira való hivatkozáskor

fa)az OTÉK II. fejezetében szereplő rendelkezések kivételével az OTÉK aktuális előírásait,

fb) az OTÉK II. fejezetében szereplő rendelkezések esetében az OTÉK 2012. augusztus 6-án hatályos előírásait kell alapul venni.”

3.§A R 3.§-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) Geotechnikai követelmények

a) A rendelet hatálya alá tartozó területen lévő feltöltött területek, továbbá a 45 foknál meredekebb dőlésű, vagy 2 m-nél magasabb természetes vagy mesterségesen kiképzett fal (nyitott kőzetfal, partfal, bevágás, mélyút, tereplépcső) 10 m-es környezete jogszabállyal kijelölt veszélyes környezetnek minősül. Az építészeti-műszaki dokumentáció részét képező geotechnikai jelentésnek tartalmaznia kell az építmény kialakításához szükséges geotechnikai állapotot a geotechnikai kategóriának és a kijelölés alapjául szolgáló különleges körülményeknek (mozgás, csúszás- és omlásveszély) a figyelembevételével.

b) A rendelet hatálya alá tartozó területen található mélyfekvésű, magas talajvízállású területek jogszabállyal kijelölt veszélyes környezetnek minősülnek. Az építészeti-műszaki dokumentáció részét képező geotechnikai jelentésnek tartalmaznia kell az építmény kialakításához szükséges geotechnikai állapotot a geotechnikai kategóriának és a kijelölés alapjául szolgáló különleges körülményeknek (várható magas talajvíz állás) a figyelembevételével.”

5.§A R 5.§-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) A beépítésre szánt területek a következők:

- a) lakóterület
 - aa) falusias lakóterület - Lf
- b) gazdasági terület
 - ba) mezőgazdasági üzemi terület – Gip-m
- c) különleges beépítésre szánt terület
 - ca) sportpálya területe – Ksp

(2) A beépítésre nem szánt területek a következők:

- a) közlekedési és közműterület
 - aa) közúti közlekedési terület - KÖu
 - ab) kötöttpályás közlekedési terület - KÖk
- b) zöldterület – Z
- c) erdőterület
 - ca) védelmi erdő - Ev
 - cb) gazdasági erdő - Eg
- d) mezőgazdasági terület
 - da) általános mezőgazdasági terület – Má
- e) vízgazdálkodási terület – V”

6.§A R 6.§-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„A település közterületein elhelyezhető építmények

- a) hirdető (reklám) berendezés,
- b) közúti közlekedéssel kapcsolatos építmények,

- c) köztisztasággal, közegészségüggyel, közművesítéssel kapcsolatos építmények (tárgyak),
- d) szobor, díszkút,
- e) távbeszélő fülke.”

7.§A R 7.§-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) Közművesítettség mértéke és módja

A rendelet hatálya alá tartozó építési övezetekben az építési telek beépítésének feltételeként biztosítandó közműellátás legalább a következő:

- a) villamos energiaellátás közüzemi vagy közcélú szolgáltatással
- b) ivóvíz ellátás közüzemi vagy közcélú szolgáltatással
- c) szennyvízelvezetés és –tisztítás közüzemi vagy közcélú szolgáltatással
- d) közterületi csapadékvíz-elvezetés közüzemi vagy közcélú szolgáltatással

Az a)-d) pontokban előírtak a környezettudatos energiagazdálkodás eszközeivel egyedi módon is teljesíthetők.”

(2) Terepszint alatti építményekre vonatkozó előírások

- a) Terepszint alatti építmény bárhol létesíthető, ahol nem gátolják műszaki megoldásokkal ki nem küszöbölhető építéshidrológiai, mérnökgeológiai, vagy egyéb geotechnikai adottságok, illetve ahol nem veszélyeztet más építményeket és nyomvonalas létesítményeket.
- b) Pince csak épített szerkezettel alakítható ki.
- c) Terepszint alatti építmény csak az építési helyen belül helyezhető el.
- d) Terepszint alatti építmény földalatti részei sem nyúlhatnak a szomszédos ingatlanok alá.”

8.§A R 8.§ (6) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(6) A falusias lakóterület övezeti tagozódását a szabályozási terv tünteti fel. A telekalakítási és építési előírásokat a 3. melléklet tartalmazza.”

9.§A R 9.§ (4) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(4) A terület övezeti tagozódását a szabályozási terv tünteti fel. A telekalakítási és építési előírásokat a 4. melléklet tartalmazza.”

10.§A R 10/A.§ (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(2) A terület övezeti tagozódását a szabályozási terv tünteti fel. A telekalakítási és építési előírásokat az 5. melléklet tartalmazza.”

11.§A R 11.§ (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(2) A közlekedési területek lehatárolását és övezeti tagozódását a szabályozási terv tünteti fel, a közúti hálózat elemeinek felsorolását a 6. melléklet tartalmazza.”

12.§A R 14.§-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„14.§(1) A rendelet hatálya alá tartozó terület erdőterületeinek lehatárolását a szabályozási terv tünteti fel.

(2)A rendelet hatálya alá tartozó területen található erdőterületek az erdő rendeltetése szerint **gazdasági rendeltetésű – „Eg” és védelmi rendeltetésű – „Ev”** jelű erdők.

(3)Építési lehetőségek **gazdasági** erdőben

A területen bármilyen építmény csak az erdő rendeltetésének megfelelő funkcióval, az OTÉK 28.§ szerinti területen és beépítettséggel, valamint az OTÉK 33.§ figyelembevételével helyezhető el a következő előírások betartása mellett:

- a)A beépítési mód szabadonálló, az épületeket legalább 5 m-es elő-, OTÉK szerinti oldal- és 10 m-es hátsókert szabadon hagyásával kell elhelyezni.
- b)Az épületek tömegarányai, anyaghasználata és színezése a táj építési hagyományait kövesse
- c)Gazdasági épület kialakításának feltételei:
 - ca)az épület földszintes legyen
 - cb)legnagyobb építménymagasság 7,0 m
- d)Az erdő- és vadgazdálkodáshoz kötődő lakó-, vagy egyéb szállásjellegű épület kialakításának feltételei:
 - da)legnagyobb építménymagasság 5,0 m, a lejtő felőli homlokzat magassága legfeljebb 5,5 m
 - db)épületszélesség legfeljebb 9,0 m

Tájképvédelmi területen található erdőben csak az erdő- és vadgazdálkodást szolgáló építmények helyezhetők el a természeti értékek sérelme nélkül.

(4)Építési lehetőségek **védelmi** erdőben

- a)Épületnek nem minősülő építmény csak a fő funkcióhoz köthető funkcióval, környezetvédelmi, természetvédelmi, vagy vadgazdálkodási céllal helyezhető el a külön jogszabályban rögzítettek szerint.”

13.§A R 15.§-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„15.§(1)A mezőgazdasági terület a település mezőgazdasági termelés céljára szolgáló része, ahol az OTÉK 29.§ (1) bekezdés szerinti építmények helyezhetők el

(2)A termőföldön történő beruházásokat úgy kell megtervezni, hogy a létesítmények elhelyezése a környező területeken a talajvédő gazdálkodás feltételét ne akadályozza.

(3)Telekösszevonás, telekhatár-rendezés során a korábbi telekhatárokon kialakult cserjés, fás mezsgyék (mint természetközeli állapotú biotop sávok) megtartandók.

(4)A telekalakítás, területhasználat és művelés során a meglévő vízelvezető rendszerek szakszerű fenntartására ügyelni kell.

(5)Tájképvédelmi területen található mezőgazdasági területen törekedni kell a művelési ágak kialakult arányának megtartására. Külterületi művelési ág megváltoztatása, illetve más célú területhasználat csak az adottságoknak megfelelő tájhasználat kialakítása, a tájkarakter erősítése, valamint közmű építése érdekében történhet.”

14.§A R 15/A.§-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„15/A(1)Az „Má-1” jelű általános övezet

- a)Az övezet művelési ágának megfelelően hasznosítandó.
b)Az övezetben bármilyen építmény csak az ingatlan művelési ágához köthető funkcióval, legalább 10.000 m² területű telken, legfeljebb 3 %-os beépítettséggel, az OTÉK 33.§-ban felsoroltak figyelembevételével helyezhető el a következő előírások szerint:
- ba)**Az épületeket szabadonállóan, legalább 10 m-es elő-, OTÉK szerinti oldal-, és legalább 10 m-es hátsókeret szabadon hagyásával kell elhelyezni.
bb)Az épületek tömege, fedése, szín- és formavilága a táj építési hagyományait kövesse.
bc)Gazdasági épület földszintes, legfeljebb 7,5 m építménymagasságú lehet. Ezt az értéket technológiai jellegű építmény magassága legfeljebb 15 m-rel meghaladhatja.
bd)Lakóépület csak birtokközpont részeként építhető. Lakóépület építménymagassága legfeljebb 4,5 m, szélességi mérete legfeljebb 9,0 m, bruttó alapterülete legfeljebb 300 m² lehet.

(2)Az „Má-2” jelű, korlátozott hasznosítású övezet

- a)Az övezetben kötelező a művelési ágak megfelelő használat és kezelés, a vegetációs időszakban a rendszeres kaszálás.
b)Az övezetben építmény nem építhető.”

15.§A R 16.§ (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(2)A vízgazdálkodási területek az alábbi övezetekre tagolódnak:

a)folyóvizek medre és parti sávja, vízmű területek	V-1
b)állóvizek, tavak, halastavak medre és parti sávja	V-2”

16.§A R 17.§-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„17.Örökségvédelem

(1)Régészeti lelőhelyek védelmére vonatkozó előírások

- a)Régészeti érintettség esetén a kulturális örökség védelméről szóló jogszabályok szerint kell eljárni.

(2)Helyi építészeti értékek védelmére vonatkozó előírások

- a)A rendelet hatálya alá tartozó terület helyi védelem alatt álló értékeinek felsorolását a 3. függelék tartalmazza, helyüket a szabályozási terv tünteti fel.
b)A helyi védelemmel kapcsolatos feladatok körét és eljárási rendjét a helyi védelemről szóló önkormányzati rendelet és a HÉSZ együttesen szabályozzák.
c)Helyi egyedi védelem alatt álló épületekkel és építményekkel kapcsolatos bármilyen építési munka esetén a következő előírásokat kell betartani:
- ca)**Helyi védettségű épületen végzett bármilyen építési munka esetén a hagyományos homlokzati és tömegarányok, párkány- és gerincmagasságok, nyílásrendek, a nyílások osztása, a homlokzati tagozatok megőrzendők.
cd)Helyi védettségű épület bontására csak a műszaki és erkölcsi

avultság beálltával kerülhet sor, a védettség megszüntetését, valamint az épület felmérési és fotódokumentációjának elkészítését követően.

d) Bontásból eredő új építés esetén az utcai építési vonal a lebontott épület utcai homlokvonalával azonos, ha a szabályozási terv másképp nem rendelkezik.”

17.§A R 19.§-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„19.§Környezetalakítás, környezetvédelem

(a vonatkozó jogszabályok felsorolását a 2. függelék tartalmazza)

(1)Általános követelmények

a)A beruházások megvalósítása, meglévő tevékenységek folytatása, rendeltetési mód változtatás(-ok), valamint a telepengedély alapján gyakorolható ipari és szolgáltató tevékenység csak a környezetvédelmi kölcsönhatások ellenőrzése, a környezetvédelmi előírások és határértékek betartása alapján történhet, a szakhatóságok előírása szerint.

b)Az újonnan kijelölt építési övezetek területei beépítésének előfeltétele a közművesítés, különös tekintettel a szennyvízcsatorna- és csapadékvíz-elvezető hálózat kiépítésére, illetve a meglévő övezetek területein a közművek megvalósításáig szakszerű közműpótló (pl. zárt gyűjtő) betervezése és kivitelezése kötelező. Egyedi szennyvíztisztító kisberendezés kialakítása a követelmények teljesíthetősége esetén az ÉME engedéllyel és a CE megfelelőségi jelöléssel rendelkező szennyvízkezelő berendezés létesítésének és használatbavételének kivételével vízjogi engedély alapján történhet.

c)A csapadékvíz elvezetéséről vagy a szennyezetlen vizek elszikkasztásáról minden telek tulajdonosának, használójának gondoskodnia kell. A vízfolyásba csak az első fokon eljáró környezetvédelmi és vízügyi hatóság hozzájárulásával és feltételeinek betartásával szabad csapadékvizet bevezetni.

d)A „nagyvízi medrek, a parti sávok, vízjárta, valamint a fakadó vizek által veszélyeztetett területek használatáról, valamint a nyári gátak által védett területek értékének csökkenésével” kapcsolatos eljárásokról szóló vízügyi követelményeket be kell tartani, valamint az előírásoknak megfelelő védősáv fennmaradását biztosítani kell.

e)Tilos a környezeti levegő olyan mértékű terhelése, amely légszennyezést vagy határértéken felüli légszennyezettséget okoz, valamint a környezeti levegő bűzzel való terhelése.

f)A telkek területének az övezeti előírásokban meghatározott részét zöldfelületként kell kialakítani.

(2)Környezetterhelési határértékek

a)Az új létesítmény kialakításánál, a meglévő, illetve új technológiák üzemeltetésénél teljesíteni kell a kibocsátási és a környezetterhelési követelményeket, határértékeket (levegő, élővíz, közcsatorna, földtani közeg, zajterhelés).

(3)Speciális eljárási szabályok

a)A környezeti hatásvizsgálati és az egységes környezethasználati engedélyezési eljárások során állapítja meg a környezetvédelmi,

természetvédelmi és vízügyi hatóság az elérhető legjobb technikán alapuló intézkedéseket.

b) Erdőterületeket érintő beruházások során az erdőről, az erdő védelméről és az erdőgazdálkodásról szóló jogszabályban foglaltaknak megfelelően kell eljárni.

c) Beruházások megvalósítása során a termőföldről és a termőföld védelméről szóló jogszabályokban foglaltaknak megfelelően kell eljárni.

d) A vízbázisok, a távlati vízbázisok, valamint az ivóvízellátást szolgáló vízi létesítmények védelméről szóló jogszabályoknak megfelelően kell a vízügyi hatóság előírásai szerint az engedélyezéseket lefolytatni.”

18.§A R 21.§-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„21.§ Tűz elleni védelem

„(1) Az épületek közötti tűztávolság megfelelőségének szabályozását, a tűzoltóság beavatkozását biztosító követelményeket, és az oltóvíz nyerési lehetőségek biztosításával kapcsolatos követelményeket külön jogszabályok rögzítik.

(2) Az építmények építészeti-műszaki tervezése során a tűzvédelmi műszaki kialakítást jogszabályban meghatározott esetben és tartalommal, megfelelő jogosultsággal rendelkező természetes személy által készített tűzvédelmi műszaki leírásba, tűzvédelmi dokumentációba kell foglalni.”

19.§A R 22.§-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„22.§ Ásványvagyon gazdálkodási követelmények

Ásványi nyersanyag kitermelésével járó tevékenység (bányászat, tereprendezés, egyes építési tevékenységek, vízrendezés) a külön jogszabályban előírtak szerint végezhető.”

20.§A R 2. függeléke helyébe a következő rendelkezés lép:

„2. függelék a 6/2006. (IV.1.) Önkormányzati rendelethez A HÉSZ KÖRNYEZETVÉDELMI FEJEZETÉHEZ KAPCSOLÓDÓ JOGSZABÁLYOK

(1) Általános követelmények

- a) A környezeti hatásvizsgálati és egységes környezethasználati engedélyezési eljárásról szóló 314/2005. (XII.25.) Kormányrendelet, vagy a telepengedély, illetve a telep létesítésének bejelentése alapján gyakorolható egyes termelő és egyes szolgáltató tevékenységekről, valamint a telepengedélyezés rendjéről és a bejelentés szabályairól szóló 57/2013. (II. 27.) Korm. rendelet határozza meg.
- b) A felszín alatti vizek védelméről szóló, a többször módosított 219/2004. (VII.21.) Kormányrendelet, a felszíni vizek minősége védelmének szabályairól szóló 220/2004. (VII.21.) Kormányrendelet és a felszín alatti víz állapota szempontjából érzékeny területen levő települések besorolásáról szóló, a 7/2005. (III.1.) KvVM rendelettel módosított 27/2004. (XII.25.) KvVM rendelet szerint. Egyedi szennyvíztisztító létesítése esetén a vízgazdálkodásról szóló 1995. évi LVII. törvény, valamint a vízgazdálkodási hatósági jogkör gyakorlásáról szóló 72/1996. (V.22.) Kormányrendelet szerint kell eljárni. A 72/1996.(V.22.) Kormányrendelet 3.§ (12) alapján az ÉME engedéllyel és a CE megfelelőségi jelöléssel rendelkező szennyvízkezelő berendezés létesítése és használatbavétele kibocsátási engedély köteles.

- c) A vízgazdálkodásról szóló 1995. évi LVII. törvény, valamint a vízgazdálkodási hatósági jogkör gyakorlásáról szóló 72/1996. (V.22.) Kormányrendelet szerint kell eljárni.
- d) A vízügyi követelményeket a nagyvízi medrek, parti sávok, a vízjárta, valamint a fakadó vizek által veszélyeztetett területek használatáról és hasznosításáról, valamint a nyári gátak által védett területek értékének csökkenésével kapcsolatos eljárásról szóló 83/2014.(III.14.) Kormányrendelet tartalmazza.
- e) Az előírásokat jelenleg a levegő védelméről szóló 306/2010. (XII. 23.) Kormányrendelet 4. §-a szerint.
- f) A víziközmű ellátást a víziközmű szolgáltatásról szóló 2011. évi CCIX. Törvény alapján kell végezni.
- g) A szennyvíz kibocsátási engedély vízügyi és vízvédelmi követelményeit a vízjogi engedélyezési eljáráshoz szükséges kérelemről és mellékleteiről szóló 18/1996.(VI.13.) KHVM rendelet, valamint a felszíni vizek minősége és védelmének szabályairól szóló 220/2004.(VII.21.) Korm.rendelet 25.§-a határozza meg.
- h) A vizek hasznosítását, védelmét és kártételeinek elhárítását szolgáló tevékenységekre és létesítményekre vonatkozó általános szabályokról szóló 147/2010.(IV.29.) Korm.rendelet határozza meg.

(2) Környezetterhelési határértékekre vonatkozó jogszabályok

- a) Az új létesítmény kialakításánál, a meglévő, illetve új technológiák üzemeltetésénél a levegő védelméről szóló 306/2010. (XII.23.) Kormányrendelet és a végrehajtására kiadásra kerülő jogszabályok szabályait kell alkalmazni. A levegőterheltségi szint határértékeit és a helyhez kötött légszennyező pontforrások kibocsátási határértékeit a 4/2011. (I.14.) VM rendelet tartalmazza. A levegőterheltségi szint és a helyhez kötött légszennyező források kibocsátásainak vizsgálatáról, ellenőrzéséről és értékelésének szabályairól a 6/2011. (I. 14.) VM rendelet rendelkezik. Az egyes tevékenységek illékony szerves vegyület kibocsátásának korlátozásáról 26/2014. (III.25.) VM, a 140 kW_{th} és az ennél nagyobb, de 50 MW_{th}-nál kisebb névleges bemenő hőteljesítményű tüzelőberendezések légszennyező anyagainak technológiai kibocsátási határértékeiről a 23/2001. (XI.13.) KöM rendelet rendelkezik.
- b) Az élővízbe és a közcatorna-hálózatba bocsátott szennyvíz vagy folyékony hulladék esetén a szennyezőanyag-tartalomra vonatkozó határértékeket, küszöbértékeket a felszíni vizek minősége védelmének szabályairól szóló, módosított 220/2004. (VII.21.) Kormányrendelet és a vízszennyező anyagok kibocsátásaira vonatkozó határértékekről és alkalmazásuk egyes szabályairól szóló 28/2004. (XII.25.) KvVM rendelet határozza meg.
- c) A földtani közeg és a felszín alatti víz szennyezéssel szembeni védelméhez szükséges határértékekről és a szennyezések méréséről szóló 6/2009. (IV.14.) KvVM-EüM-FVM együttes rendelet követelményei.
- d) Zajt kibocsátó berendezés, telephely, tevékenység úgy létesíthető, illetve üzemeltethető, hogy zajkibocsátása nem haladhatja meg az előírt zajterhelési határértéket a zajtól védendő területeken a 27/2008. (XII.3.) KvVM-EüM együttes rendelet 1. sz. melléklete tartalmazza, mely a kibocsátási határérték megállapításának az alapja.
- e) Meglévő közlekedési útvonalak melletti, új telekalakítású és tervezésű, vagy megváltozott övezeti besorolású területeken, valamint új út létesítése, a forgalmi viszonyok lényeges és tartós megváltozását eredményező felújítás, korszerűsítés esetén az érvényesítendő zajterhelési határértékeket a 27/2008. (XII.3.) KvVM-EüM együttes rendelet 3. sz. melléklete tartalmazza.
- f) Meglévő közlekedési útvonalak melletti, új telekalakítású és tervezésű, vagy megváltozott övezeti besorolású területeken, valamint új út létesítése, a forgalmi viszonyok lényeges és tartós megváltozását eredményező felújítás, korszerűsítés

esetén az érvényesítendő zajterhelési határértékeket a 27/2008. (XII.3.) KvVM-EüM együttes rendelet 3. sz. melléklete tartalmazza.

- g) Épületek zajtól védendő helyiségeiben az épület rendeltetésszerű használatát biztosító különböző technikai berendezésektől és az épületen belől vagy azzal szomszédos épületben folytatott tevékenységnél érvényesítendő zajterhelési határértékeket a 27/2008. (XII.3.) KvVM-EüM együttes rendelet 4. sz. melléklete tartalmazza.

(3) Speciális eljárási szabályok

- a) A környezeti hatásvizsgálati és az egységes környezethasználati engedélyezési eljárás szabályait a 314/2005. (XII.25.) Korm. rendelet határozza meg.
- b) Erdőterületeket érintő beruházásokra az erdőről, az erdő védelméről és az erdőgazdálkodásról szóló 2009. évi XXXVII. törvény és a végrehajtására kiadott 153/2009.(XI.13.) FVM rendelet előírásai vonatkoznak.
- c) Az előírásokat a termőföldről szóló 1994. évi LV. törvény és a termőföld védelméről szóló 2007. évi CXXIX. törvény határozza meg. Figyelembe veendő továbbá a talajvédelmi terv készítésének részletes szabályairól szóló 90/2008.(VII.18.) FVM rendelet.
- d) A vízbázisok, a távlati vízbázisok, valamint az ivóvízellátást szolgáló vízi létesítmények esetében az engedélyezéseket a 123/1997. (VII.18.) Korm. rendelet szerint kell lefolytatni.
- e) Bűrüs településen az állattartásra vonatkozóan a vizek mezőgazdasági eredetű nitrátszennyezésének megelőzése, csökkentése érdekében irányadó jelleggel érvényesíteni kell a vizek mezőgazdasági eredetű nitrátszennyezéssel szembeni védelméhez szükséges cselekvési program részletes szabályairól, valamint az adatszolgáltatás és nyilvántartás rendjéről szóló 59/2008.(IV.29.) FVM rendelet előírásait.
- f) Víziművek létesítésére, üzemeltetésére és fennmaradására vonatkozóan a vízjogi engedélyezési eljáráshoz szükséges kérelemről és mellékleteiről szóló 18/1996.(VI.13.) KHVM rendelet szerint kell eljárni.
- g) A vizek hasznosítását, védelmét és kártételeinek elhárítását szolgáló tevékenységekre és létesítményekre vonatkozó műszaki szabályokat az ezekről szóló 30/2008.(XII.31.) KvVM rendelet határozza meg.”

KIEGÉSZÍTŐ MÓDOSÍTÓ RENDELKEZÉSEK

21.§A R 11.§-a a következő (9) és (10) bekezdéssel egészül ki:

„(9)Új antenna, adótorony a belterületen és annak 100 m-es körzetében, valamint tájképvédelmi területen nem helyezhető el.

(10)Nem vonalas jellegű közmű- (pl. szennyvíz-átemelő, vízmű kút, gázfogadó állomás, transzformátorállomás stb.), vagy közlekedési létesítmény (pl. autóbusz megálló) a külön jogszabályokban rögzített védőtávolságok betartása mellett bárhol elhelyezhető, azok számára a technológiai előírásoknak megfelelő, az adott építési övezeti, és övezeti előírásokban rögzített legkisebb telekterületnél kisebb telek is kialakítható.”

22.§A R 18.§-a a következő (14) bekezdéssel egészül ki:

„(14)A rendelet hatálya alá tartozó területen található védett természeti értékek és az egyedi tájértékek felsorolását a 7. melléklet tartalmazza, területüket a szabályozási terv határolja le.”

23.§A R a következő 3.-7. mellékletekkel egészül ki:

**„3. melléklet a 6/2006 (IV.1.) Önkormányzati rendelethez
TELEKALAKÍTÁSI ÉS ÉPÍTÉSI ELŐÍRÁSOK
FALUSIAS LAKÓTERÜLETEN**

3.1 Az „Lf-1” jelű építési övezet

1. Az övezet rendeltetése		
Elhelyezhető építmények	A telek utcavonaltól mért 60 m-es sávjának területén üzemanyag töltő kivételével az OTÉK 14.§ szerinti építmények és az OTÉK 1. melléklet 86. szerinti melléképítmények	
	A telek utcavonaltól mért 60 m-es sávján kívüli területén mező- és erdőgazdasági építmények és az OTÉK 1. melléklet 67. e), f), h), és i) szerinti melléképítmények	
2. Az övezetben kialakítható építési telkek paraméterei		
Legkisebb telekterület	850 m ²	
Legkisebb/legnagyobb telekszélesség	16 m / 35 m	
Legkisebb telekmélység	55 m	
3. Az építési telkek beépítésére vonatkozó paraméterek		
Beépítési mód	kialakult	
Építési hely	<u>Legkisebb előkert</u> 0 m, újonnan épülő épület utcai építési vonala az utcai telekhatár <u>Legkisebb oldalkert</u> OTÉK szerint, újonnan épülő épületet a kialakult oldalhatártól legfeljebb 80 cm-re kell helyezni <u>Legkisebb hátsókert</u> 6 m	
Legnagyobb beépítettség	A telek utcavonaltól mért 60 m-es sávjának területén, amelyet az adott telekrészre kell vetíteni	30%
	A telek utcavonaltól mért 60 m-es sávján kívüli területén, amelyet az adott telekrészre kell vetíteni	10%
Legkisebb zöldfelület	A telek utcavonaltól mért 60 m-es sávjának területén, amelyet az adott telekrészre kell vetíteni	40%
	A telek utcavonaltól mért 60 m-es sávján kívüli területén, amelyet az adott telekrészre kell vetíteni	60%
Lakásszám	építési telkenként legfeljebb 2 db	
4. Az építményekre vonatkozó paraméterek		
Legnagyobb építménymagasság	utcai épülete esetében 4,5 m, udvari épület esetében 6,0 m	
Épület legnagyobb szélessége (keresztirányú mérete)	8,5 m	
Tetőidom	35-45 fokos szimmetrikus nyeregtető. A tető főgerincvonalát az épület hosszoldalával párhuzamosan kell kialakítani.	
Tetőhéjalás	Cserép	
Utcai kerítés	Épített jellegű, áttört kerítés építhető kő, téglá, fa, kovácsolt vas anyaghasználattal	

**4. melléklet a 6/2006 (IV.1.) Önkormányzati rendelethez
TELEKALAKÍTÁSI ÉS ÉPÍTÉSI ELŐÍRÁSOK
MEZŐGAZDASÁGI ÜZEMI TERÜLETEN**

4.1 A „Gip-m” jelű építési övezet

1. Az övezetben kialakítható építési telkek paraméterei	
Legkisebb telekterület	3000 m ²
Legkisebb telekszélesség	25 m
2. Az építési telkek beépítésére vonatkozó paraméterek	
Beépítési mód	szabadonálló
Legnagyobb beépítettség	30%
Legkisebb zöldfelület	40%
Lakásszám	A tulajdonos, a használó és a személyzet számára szolgáló összesen legfeljebb 1 lakás alakítható ki a gazdasági tevékenységi célú épületen belül
3. Az építményekre vonatkozó paraméterek	
Legnagyobb építménymagasság	6,5 m, ezt az értéket technológiai jellegű építmény magassága legfeljebb 15 m-rel meghaladhatja

**5. melléklet a 6/2006 (IV.1.) Önkormányzati rendelethez
TELEKALAKÍTÁSI ÉS ÉPÍTÉSI ELŐÍRÁSOK
KÜLÖNLEGES TERÜLETEN**

5.1 Sportpálya területe - Ksp

1. Az övezetben kialakítható építési telkek paraméterei	
Legkisebb telekterület	3000 m ²
2. Az építési telkek beépítésére vonatkozó paraméterek	
Beépítési mód	szabadonálló
Legnagyobb beépítettség	10 %
Legkisebb zöldfelület	50 %
3. Az építményekre vonatkozó paraméterek	
Legnagyobb építménymagasság	6,0 m
Tetőhéjalás	Természetes anyagok: nád, fa, zsindely, természetes pala, cserép
Kerítés	kőfal, áttört kerítés, élő-sövény

**6. melléklet a 6/2006 (IV.1.) Önkormányzati rendelethez
A KÖZÚTHÁLÓZAT ELEMEI**

	A. az út jele, neve	B. kategóriája		C. közterület szélessége (m)	D. övezeti jele
		meglévő	tervezett		
1.	58147 átk. szak. Alsó u. észak-déli szak.	gyűjtőút		16 – 22	KÖu-1
2.	szentegáti összekötő út Felső u.	kiszolgáló út	gyűjtőút	15 – 20	KÖu-1
3.	Alsó u. kelet-nyugati szak. 61/4 hrsz.	kiszolgáló út		11 - 20	KÖu-2

**7. melléklet a 6/2006 (IV.1.) Önkormányzati rendelethez
TÁJ- ÉS TERMÉSZETVÉDELEM**

Bürös helyi építési szabályzatának jogszabályi illesztése

7.1 ORSZÁGOS ÖKOLÓGIAI HÁLÓZAT

A szabályozási tervlapon jelölt területek

7.2 NATURA 2000 TERÜLETEK

Hrsz.: 020/1, 021/1, 031/a, 031/b, 032/1, 032/2, 032/3, 032/4, 032/5, 032/6, 032/7, 032/8, 032/9, 032/10, 032/11a, 032/11b, 032/12, 032/13, 032/14, 032/15, 032/16, 032/17, 032/18, 032/19, 032/20, 073, 0124, 0125, 0126, 0127, 0141/1, 0141/2a, 0141/2b, 0143/1, 0144,

7.3 TERMÉSZETVÉDELMI TERÜLET

„Szentegáti erdő” TVT Bűrüs közigazgatási területét érintő része (6/1993 (III.9.) KTM rendelettel védetté nyilvánítva)

7.4 EGYEDI TÁJÉRTÉKEK

templom körüli facsoport

7.5 TÁJKÉPVÉDELMI TERÜLET

A szabályozási tervlapon jelölt területek”

24.§A R a következő 3. függelékkel egészül ki:

„3. függelék a 6/2006 (IV.1.) Önkormányzati rendelethez HELYI VÉDETTSÉGŰ ÉPÍTMÉNYEK

„HT” kategóriában: (területi védelem):

1.	Településszerkezet	Bűrüs, Belterület
----	--------------------	-------------------

„H1” kategóriában (egyedi védelem):

1.	Ref. templom	Bűrüs, Alsó utca 40.	Hrsz: 41/2
2.	Volt ref.parókia	Bűrüs, Alsó utca 2.	Hrsz: 64
3.	Lakóépület	Bűrüs, Alsó utca 16.	Hrsz: 57
4.	Lakóépület	Bűrüs, Alsó utca 18.	Hrsz: 55
5.	volt iskolaépület	Bűrüs, Alsó utca 25.	Hrsz: 46
6.	Lakóépület és porta	Bűrüs, Felső utca 36.	Hrsz: 27
7.	Lakóépület	Bűrüs, Alsó utca 45.	Hrsz: 8
8.	Lakóépület	Bűrüs, Alsó utca 14.	Hrsz: 60

HATÁLYON KÍVÜL HELYEZŐ RENDELKEZÉSEK

25.§A R 4.§-a, 8.§ (2), (3) és (5) bekezdése, 9.§ (2) bekezdése, 10.§-a, 11.§ (3) bekezdése, 16.§ (3) bekezdése, 18.§ (1), (2) (7), (11), (12) és (13) bekezdése, 20.§ (1) és (3) bekezdése, 2. melléklete, 1. függeléke hatályát veszti.

ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK

26.§Ez a rendelet lép hatályba. Előírásait a hatálybalépést követően keletkezett ügyekben kell alkalmazni.

Bürüs,

.....
polgármester

.....
jegyző

Ezt a rendeletet Bürüs Község Önkormányzatának Képviselő-testülete
ülésén fogadta el.

Bürüs,

.....
jegyző

